

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 35 (711) • 1963 m. RUGPJŪCIO — AUGUST — mėn. 29 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Sveiki antrojo PLB seimo ir Pasaulio Lietuvių Dienų dalyviai!

Tvarka ar chaosas?

Viena didžiausių kiekvienos išeivijos silpnųjų — bendros jungties stoka. Ta silpnybė pasižymėjo rusai emigrantai, pasitraukę iš savo krašto dėl siaučiančios revoliucijos, ja sirgo vokiečiai, pabėgę nuo Hitlerio, ja sergame ir mes. Rodos, kiekvienas paskiras tautietis yra geras, padorus lietuvis, bet kai tie patys padorieji tautiečiai susirenka į didesnį sambūrį, iškyla tokie nuomonių skirtumai, kad nekarta darosi neįmanoma sutarti net pagrindiniuose dalykuose. Tada paskiro asmens nuomonė pasidaro svarbesnė už visumos, ir kyla maišatis. Šiandien kiekvienas galvojančis žmogus turi savo nuomonę. Tai nedidelis menas. Žymiai didesnis menas pasiekti nuomonių suderinimą ir pereiti į veiksmą, darbą. Toks menas tai kultūriškai subrendusių žmonių apraipska. Ir jei tokių asmenų nėra, neįmanomas ir bendras, tvarkingas gyvenimas. Mes dabartinę išeiviją ir kenčiame, kad permažai turime tokių asmenų, kurie sugeba svarstyti, bet nesiginčyti, reikšti nuomones, bet jų nesudogminti. Ta mūsų silpnybė reiškiasi juo labiau, kad nėra autoriteto, kuris pajęgtų apvaldyti nuomonių chaosą ir lietuviškojo gyvenimo kompasą pasuktų vieninga linkme. Neturime tokio autoriteto nei religinėje nei civilinėje srityje. Autoriteto nebuvimas ir yra pagrindinė visuomeninio mūsų gyvenimo silpnybė, vedanti mus į dezorientaciją.

Bet ar tai fatališka, neišvengiama silpnybė? Nejaugi mes esame tokios smulkiai sutrupėjusios šukės, kad nebegalėtume rasti kelio į visus apjungiantį autoritetą? Išeivijos priešai, žinoma, nori ir linki, kad ji niekad neprieitu prie tokios bendros jungties ir sunyktų paskirose mažytėse salelėse. Mes betgi jaučiame, kad tokia bendra jungtis — autoritetas yra galima. Jau ir praityje buvo bandoma sukelti toki kolektyvinį autoritetą grupinių-partinių pagrindu. Tai pavyko iki tam tikro laipsnio. Patirtis parodė, kad grupės grupelės, kokios jos bebūtų, apima ribotą visuomenės dalį ir faktiškai sudaro tik organizacijų centrą, kuris tam tikrose aplinkybėse gali reikšti ir daugumos ar visumos valią. Atsiradus naujai išeivijos bangai šio pokario metais, kilo nauja idėja — sudaryti autoritetą bendruomeniniu pagrindu, t.y. atsiremti į kiekvieną paskirą tautietį, o ne organizacijas. Iš to ir gimė Bendruomenė, kurioje lemia kiekvieno lietuvių balsas, nes kiekvienas lietuvis, išskyrus komunistus, yra Bendruomenės narys. Paprastai, organizacijai priklausymas yra susijęs su formaliu įstojimu bei turėjimu atitinkamų kvalifikacijų; priklausymą Bendruomenei apsprendžia natūrali kvalifikacija — lietuviškumas. Tad šiuo demokratiniu-tautiniu keliu ir yra įmanoma sudaryti visos lietuvių išeivijos autoritetą, atremtą į daugumos pasitikėjimą. Kai daugumos lietuvių balsais išrenkama vadovybė, galime sakyti — turime demokratinę visuomenę gimusį autoritetą.

Kaip tad su organizacijomis? Ar jas reikia ignoruoti? Anaiptol! Organizacijos yra sukurios įvairiems specifiniams reikalams. Jos turi savo įstatus ir dirba jų rėmuose. Jos Bendruomenei neklaido. Dar daugiau — jos gyvina lietuvišką veiklą ir yra neabejotinai reikšmingos. Praktinis gyvenimas parodė, kad organizacijos galima lengvai įjungti į Bendruomenės apylinkės veiklą tarybų ar seimelių forma. Kitaip tariant, kuriant bendrą autoritetą, galima suderinti abu pradus: bendruomeninį ir organizacinį. Jei tai įmanoma apylinkių ribose, ar nevertėtų siekti tokio derinio ir augstesnėse viršūnėse? Tiesa, tai sudarytų tam tikrą nukrypimą nuo vientisos linijos, sukeltų kaikurių komplikacijų, bet, antra vertus, tai padėtų apjungti tuos, kurie tebestovi tiksliai ant įprastinio organizacinio pagrindo ir prapleštų bendro autoriteto sudarymo galimybes jau dabar. Juk dar daugelyje lietuvių, ypač JAV, tebevyrauja klaidinga nuomonė, kad Bendruomenė tėra organizacija kaip ir kitos. Jūs sunku bus įtikinti, nors iš esmės mūsų Bendruomenė yra tauta išeivijai, tiksliau tariant jos dalis, kuri vieton netektos organizuotos valstybės sukūrė jos laikiną pakeitą — Bendruomenę. Tikėjimės, kad PLB seimo proga labiau išryškės Bendruomenės idėja, jos sąranga ir visus paskatins telkti bendro autoriteto linkme, nes chaosas yra mūsų pražūtis, o tvarka — mūsų viltis. Pr. G.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo žinios

Dalyvauja žymūs veikėjai. — Neoficialiomis žiniomis, į II PLB seimą atvyksta: vysk. V. Brizgys; Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas; VLIK'o pirm. dr. A. Trimakas; L. Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas; ALTOS pirm. L. Simutis ir kiti. Dar nežinoma kas atvyks iš Kanados feder. vyriausybės — galbūt vienas iš senatorių, Ontario prov. vyriausybės vardu sveikins min. J. Yaremko. Didžiausią delegaciją sudaro JAV lietuviai — 41, Kanados lietuviai — 16. Australijos lietuviams atstovaus J. Bachunas iš JAV ir p. Vaičiūnas iš JAV, anksčiau gyvenęs Australijoje; taip pat dalyvaus svečio teisėmis ir kun. P. Vaseris iš Melbourne. Austrijos lietuviams atstovaus mons. Kl. Rasminas, anksčiau ten gyvenęs; Britanijos lietuviams — Fel. Senkus; V. Vokietijos lietuviams — kun. dr. J. Aviža ir kun. B. Sugintas; Italijos lietuviams — mons. Vyt. Balčiūnas; Prancūzijos — kun. J. Petrošius. Iš P. Amerikos atvyksta Kaz. Čibiras ir p. Domeika. Tikimasi atstovų ir iš kitų kraštų.

Registracija ir informacija — 999 College St., tel. 533-7647; veikia nuo trečiadienio ryto. Čia gaunamas seimo ir Pasaulio Liet. Dienų vadovas, bilietai seimo nariams, plakatai automobiliams.

Nakvynės — K. Manglicas, 34 Waller Ave., tel. 763-1957.

Bilietai į parengimus — tik pas J. R. Simanavičių, 974 College St., tel. LE 4-1274 iki šeštadienio. Papiginti studentams bilietai gaunami tik iš anksto.

Plakatai automobiliams — "Lithuanian World Congress" ir Pasaulio Lietuvių Dienų vadovas gaunami taip pat pas J. R. Simanavičių.

Lietuvių parapijos — Šv. Jono Kr., 941 Dundas St. W., tel. EM 4-7646; Priskelimo, 32 Rusholme Pk. Cr., tel. LE 3-0621.

Lietuvių Namai — 1129, Dundas St. W., tel. LE 2-8723.

"T. Žiburiai" — 941 Dundas St. W., tel. 368-6813.

Lietuvių Vaikų Namai — 57 Sylvan Ave., tel. LE 4-5773.

Lietuvių restoranai — "Atlantic", 1330 Dundas St. W., "Java", 555 Bloor St. W. (prie Bathurst St.).

Pasaulio Liet. Dienų ir PLB seimo programą žiūr. "TŽ" 1 psl., didįjį skelbimą — paskutiniajame.

Svarbesnieji momentai bus filmuojami. — Inž. Vyt. Petrulis filmuos seimą ir PLB parengimus. Jis ruošia Kanados lietuvių kultūrinio ir ekonominio gyvenimo filmą, naves tas Toronto lietuvių verslininkų draugijos. Iš-

Pirmąjį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą Niujorke prieš penkerius metus sveikina Lietuvos atstovas J. Kajeckas. Dalyvių eilėje matyti: kons. J. Budrys, dr. J. Sungaila, dr. A. Sapoka, J. Kraliauskas ir kt.

Pranešimas iš Europos

Pagalba silpnom bendruomenėm

Kiek lietuvių šiuo metu gyvena laisvuosiuose Europos kraštuose, tiksliai niekas turbūt nežino. Labai atsargiai skaičiuojant, turėtų būti nemažiau 15-16.000. Bent apie 2.000 jų yra atvykę pastarųjų kelių metų laikotarpyje.

Dar sunkiau nustatyti šitos žemyno dalies lietuviškųjų išteklų kokybę. Tiek tik aišku, jog lengva būtų apsigauti pasikliaujant pirmu žvilgsniu.

Trūksta ašies

Ko šiuo metu labiausia čia pasigendama, tai, sakytumėm, savotiškos ašies, apie kurią galėtų sukilti daugeriopas lietuviškas gyvenimas ir kuri savo ruožtu padėtų jį dar geriau išvystyti, pilniau išnaudojant jau eilę metų neišnaudojamas galimybes, glūdusias savitarpio bendradarbiavime, mainuose, jungtinių pastangų darne.

Jeigu čia būtų bent viena didelė kolonija, tai ji savaimė ir save patrauktų po daugelį kraštų išsibarsčiusias lietuviškas jėgas. Jos gyvas bendruomeninis gyve-

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Svedijoje

nimas, visuomeninė, kultūrinė bei politinė veikla nejučiomis sudarytų gravitacijos pagrindą ir tokia aš, kurios šiuo metu pasigendama. Bet tokios kolonijos, deja, nėra.

V. Europos lietuvių intencijos

Londonė telkiasi spauda: savaitraštis "Europos Lietuvis", dvimėnesinis žurnalas "Saltinis" ir knygų klubas "Nida". Tai labai svarbios jungtys, tačiau aiškiai nepakankamos visuomeninei veiklai plačiausia šio žodžio prasme. Ir tai jau vien dėlto, kad šalia spausdinto žodžio, jeigu jame ir tobuliausiai atsispindėtų mūsų reikalai, dar būtina reikala ir kitokių tiesioginių bei asmeninių kontaktų.

Nėra abejonės, kad Europoje veikiančios lietuviškosios įstaigos — Vyk. Taryba, diplomatinės tarnybos, šv. Kazimiero kolegija, Vasario 16 gimnazija — galėtų duoti gana svarų indėlį, jeigu jos mėgintų imtis kokio nors ryškesnio vaidmens ar iniciatyvos visuomeninėje Europos lietuvių plotmėje arba bent įsiekotų ryšio su visuomene. Tuo tarpu tokių ženklų vis dar nematyti.

Galimas dalykas, jog tuose sluogsnuose labai augstai vertinama PLB-nės idėja ir kompetencija. Atseit, nenorima brautis į savo sritį. Iš tiesų, PLB-nė gražiai veikia kaikuriuose kraštuose, pvz. Britanijoje, Italijoje ir V. Vokietijoje. Deja, taip nėra kituose kraštuose, kur mažesnis

lietuvių skaičius, ten PLB veikia daugiau ar mažiau tik iš vardo (pvz. Svedijoje, Šveicarijoje, Austrijoje, Belgijoje).

Stipriųjų pareiga

Būtų laikas išsąmoninti, kad "neišsivysčiusių kraštų" savoka turėtų būti pritaikinta ir mūsų PLB-nei. Ten, kur tautiečiai savomis jėgomis neišsąmoninti, turėtų būti pagalba iš stipresniųjų kraštų. Tai tiesiog pareiga, kurią uždėda tautinis sąmoningumas ir solidarumas.

Tokios paramos V. Europos lietuvių yra reikalingi iš gausenių ir pajėgesnių užjūrio bendruomenių. Kaikuriais atvejais, bent savo metu, dalį šios rūšies uždavinių yra atlikę BALFas. Tačiau čia keliamas paramos reikalas žymiai platesne tautinės veiklos, ne labdaringos šalpos prasme.

Vietinių išteklų mobilizacija

Vis dėlto šalia paramos turėtų būti pirmoji eilė su mobilizuoti vietojie esanti ištekliai. Tai reikš, jog Bendruomenei turėtų daugiau talkinti ir visi kiti V. Europoj esantys lietuviški veiksniai bei įstaigos, nors jų tiesioginės paskirtys savitos ir skirtingos.

Pačioje visuomenėje galima išvystyti sveikintinų pastangų. Prie tokių aiškiai priskaitytina Europos liet. studijų savaitė, šiemet iš eilės jau dešimtąjį kartą įvykusi V. Vokietijoje. Periodiškas intelektualų ir jaunimo susitikimas, kurio metu nagrinėjami reikšmingi klausimai, vyksta bendravimas ir užmezgamos naujos draugystės.

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuviai tautinių grupių spektaklyje

Rugsėjo 2 d., pirmadienį, 9 val. vak. Toronte įvyksta didelio masto tautinių grupių spektaklis. Jis rengiamas ryšium su Kanados tradicine paroda ir tikimasi, kad ji matys tūkstančiai kanadiečių.

Spektaklis įvyks didžiojoje parodo aikštėje — "Grandstand", kur didžiulėje scenoje gali tilpti šimtai artistų. Jį organizuoja Toronto miesto burmistro D. Summerville globojama tautinių grupių meno taryba; dalyvauja 20 tautybių menininkai vienetai netik iš Toronto, bet ir tolimesnių apylinkių — Hamiltono, Kitchener ir kt. Programos dalyvių skaičius sieks 500. Lietuviams atstovaus Hamiltono palaidotas rugp. 23 d. Dieburg (Hessen) miesto kapinėse. E.

netai, bet dėl atostogų ir Pasaulio Lietuvių Dienų jie negalėjo dalyvauti. Iš kitų taut. grupių dalyvauja šie chorai: airių, italų, vokiečių (Kitchener) ir ukrainiečių. Pasirodys meno ansambliai: vengų, kroatų (Hamiltonas), vakarų indiečių ir slovenų; tautinių šokių grupės: japonų, škotų, airių, lietuvių, ukrainiečių, slovakų, latvių, austrų, kiniečių ir indėnų. Kitos Toronto tautinės grupės — rusai, olandai, suomiai, švabai, čekai ir gandai neatsiuntė savo meno ansamblių, tačiau dalyvaus spektaklio baigėse. Visas spektaklis pavadintas "Nationbuilders 1963". Savo apimtimi jis bus didžiausias taut. grupių pasirodymas Amerikoje. Įėjimas spektaklinė nemokamas.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo Darbų Tvarka

Pentadienį, rugpjūčio 30 d.
Priskelimo salėje, 1021 College St.

- 10 val. Atidarymas — invokacija ir atidaromoji kalba.
- 10.15 Prezidiumo sudarymas, seimo darbo reguliavimo priėmimas, darbotvarkės priėmimas, komisijų sudarymas.
- 10.45 Sveikinimai žodžiu.
- 11.15 PLB valdybos pirmininko ir Kultūros Tarybos pirmininko pranešimai, pranešimai iš atskirų kraštų paklausimai.
- 2 val. Pietūs Priskelimo parapijoje.
- 3 val. Spaudos parodos atidarymas.
- 3.15 Pranešimas — Organizacinė PLB padėtis ir siūlomi pakeitimai (S. Barzdukas). Po to diskusijos dėl visų pranešimų.
- 5-6 Pranešimas — Lėšų telkimas (J. Jasaitis). Diskusijos.
- 8 val. Literatūros vakaras ir piano recitalis (A. Kuprevičius).

Šeštadienį, rugpjūčio 31 d.

Priskelimo salėje, 1021 College St.

- 9 val. Pranešimas — Peticija Jung. Tautoms (J. Kardelis). Diskusijos.
- 9.30 Pranešimas — PLB vaidmuo Lietuvos laisvinimo darbe (J. Matulionis). Diskusijos.
- 12 val. PLB konstitucijos papildymai bei pakeitimai.
- 1 val. Pietūs šv. Jono Kr. parapijoje 941 Dundas St. W.
- 2.30 Pranešimas — Jaunoji karta ir lietuviybės išlaikymas (J. Adamkavičius). Diskusijos.
- 3.30 Pranešimas — Padėtis Lietuvoje (V. Vaitiekūnas).
- 4.15 Komisijų pranešimai ir PLB valdybos rinkimai.
- 7 val. Didysis pobūvis Club Kingsway, 100 Queensway.

Sekmadienį, rugsėjo 1 d.

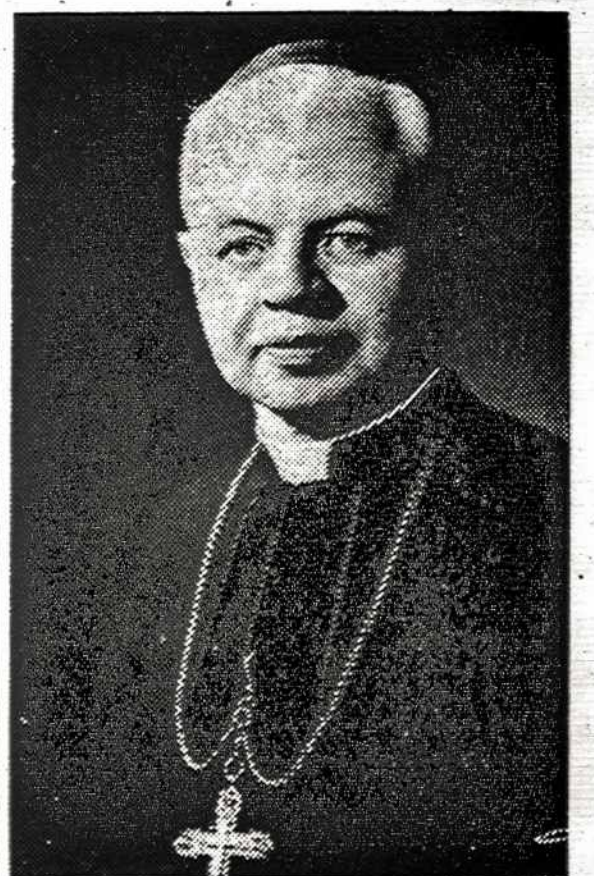
- 1.30 Iškilmingos pamaldos: katalikų — Toronto arkivyskupijos katedroje, 200 Church St.; evangelikų pamaldos — 9 val. ryto Išganytojo bažnyčioje, 1601 Bloor St. W. — Indian Rd.

O'Keefe Centre, Front-Yonge Sts.

- 3 val. Mėg. parodos atidarymas.
- 3.15 Akademija: baigiamoji paskaita — Lietuvių tautos likimas laiko ir istorijos perspektyvoje (S. Sužiedelis), rezoliucijų skaitymas, naujosios PLB valdybos pristatymas ir jos atstovo žodis.
- 4 val. Garbės svečių sveikinimai angliškai. Koncertas.
- 9 val. Baigiamasis banketas Priskelimo salėje.

Vysk. V. BRIZGYs,
Pasaulio Lietuvių Dienų dalyvis.
Jis atliks pamaldas Toronto šv. Mykolo katedroje.

Arkivysk. PH. POCKOck,
arkivyskupas-koadjutorius, dalyvaus iškilmingose lietuvių pamaldose katedroje ir tars žodį.

Savaitės įvykiai

P. VIETNAMO VYRIAUSYBĖ, KOVOJANTI PRIES S. VIETNAMO KOMUNISTUS, susidūrė su didėjančia opozicija viduje. Protesto mitingai, eitynės ir savivadybės pradėjo budistų vienuoliai, tvirtindami, esą prez. Diem vyriausybę juos persekiojanti. Kadangi jis katalikas, užsieniuose kilo spaudimas į jį: net popiežius Paulius VI pareiškė pagėdavimą nekelti religinių kovų. Prez. Diem vyriausybę paskelbė kovojanti ne prieš budistus, o prieš komunistus, kurie pridengtu būdu skverbiasi į kraštą. Kariuomenė ir policija suėmė daug maistaujančių vienuolių, ypač studentų, kurie surengė viešą demonstraciją prieš vyriausybę.

JAV negrai žygiuoja į Vašingtoną pasakyti prezidentui ir kongresui, kad jie nori visuotinės laisvės ir netoleruos neteisrybės. Jeigu jie negaus laisvės esą nukentėję ir prezidentas ir kongresas. Žygiui vadovauja negras Rustin, 53 metų vyras, 22 kartus sėdėjęs kalėjime: dalyvaus 250.000 negrų ir 50.000 baltųjų simpatikų. Rustin baigęs Anglijoje ekonomijos mokslus, gimęs Vakarų Indijoje.

Sovietų Sąjunga įteikė notas JAV ir Britanijai, kur tvirtinama, kad R. Vokietija yra "pilnas ir lygus" dalyvis atominių ginklų bandymų sustabdymo sutartyje. Ji atmeta Vakarų valstybių tvirti-

nimą, kad komunistinė R. Vokietijos valdžia, Maskvos pastatyta, neturi lygių teisių su kitais pasirašiusiais. Maskva norėjo prasmugeliuoti tai, ko V. Vokietija bijojo.

JAV jau bando atominius ginklus. Pasirašyta sutartis draudžia daryti bandymus ore, erdvėje ir vandeny, bet nutyli bandymus po žeme. Tuo dabar JAV ir naudojami. Ginklai bandomi norint duoti darbo mokslininkams, dirbantiems tuos ginklus. Darbai atominių ginklų srityje nesustabdomi. Be to, JAV baigia susitarimą su V. Europos valstybėmis dėl (Nukelta į 3 psl.)

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamas numeriai priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

JAUNIMAS - PRIEŠ KERŠTĄ IR KARĄ

Nacių laikotarpį žydas padarytas skriaudas mėgina atitaisyti dabartinė V. Vokietija. Prarastų gyvybių neįmanoma sugrąžinti, tačiau 1953 m. Bundestago ratifikuota sutartimi Adenauerio Vokietija pažadėjo kompensaciją nukentėjusiems koncentracinėse stovyklose. Lig šiol ji yra išmokėjusi 5 bil. dolerių, kurių didžioji dalis nukeliavo į Palestiną. Iki 1965 m. vokiečiai išpa-reigoja kasmet siųsti naujai žydu valstybei pramonės gaminių už 50.000.000 kompensacijos sąsą. Šias operacijas tvarko žydų korporacija, kurios hebraiškas vardas reiškia "atsilyginimas".

I Palestino pasistūjus gėrybių tarpe yra 180 mylių vamzdžių, Haifos uosto kranai, dyzelio lokomotyvai, traktoriai kolektyviniuose ūkiuose, modernūs įrenginiai Palestinos pramonės fabrikuose. Vokiškos kompensacijos dėka Palestina šiandien turi vieną moderniausių pasaulyje prekybinių laivynų; jos kaimai ir miesteliai aprūpinti elektros šviesa, viešosios vietos jungia radijo siųstuvai.

Jaunieji vokiečiai Palestinoj

Salia materialinio atsilgini-mo mėginama įieškoti ir dvasi-nių ryšių. Paskutiniųjų trejų me-tų laikotarpįje Palestinoje lan-kėsi 50 grupių vokiečių mokyto-ju, studentų, darbo unių atsto-vų ir istaigų tarnautojų. Religi-nių organizacijų pastangomis vo-kiečių jaunimas vyksta į Palesti-ną šešis mėnesius užtrunkančiam fiziniam darui žemės ūkyje, pramonėje, dykumų smėlynuose. Savo darbu jie nori atpildyti tėvų padarytus nusikaltimus. Pradžio-jė žydai šiuos atvykėlius sutika-vo labai rezervuoti, bet dabar juos jau kviečia ir savo šeimas. Krašte ima vyrauti nuomonė, jog šių dienų Vokietija nekaltą dėl praėitųjų padarytų nusikaltimų žydu tautai. Nėra tokio tarptau-tinio įsakymo, kuris ją būtų pri-vertęs mokėti kompensaciją. Ji savanorišku principu mėgina at-taisyti padarytą žalą.

Jaunimas tvarko kapines

Vokiečių jėzuitas T. Theobald Rieth prieš 10 metų atkreipė dė-mesį į abiejose pasauliniuose karuose žuvusių karių kapus. Jis sudarė vokiečių moksleivių gru-pes, kurios savo atostogas pralei-džia tvarkydamos žuvusiųjų ka-pus — neventik vokiečių, bet ir nuo jų rankos kritusių kitų tau-tybių karių. Jo pradėtas sąjūdis šiandien jau yra išaugęs ir tarp-tautinė organizacija. Jos nariai savo atostogas praleidžia Pran-cūzijos, Britanijos, Liuksembur-go, Italijos, Austrijos ir Suomi-jos kapinyuose.

Bendrose iškilmėse

Prieš ketelį savaitę Vokietijos ir Prancūzijos jaunimas bu-vo susirinkęs Verduno laukuose bendroms žuvusiųjų pagerbimo apeigoms. Vakaro prieblandoje nuskambėjo prancūzų trimtų ge-

dulingi garsai, o paskui pasigir-dė vokiška daina "Ich hatt ei-nen Kameraden". Iškilmės buvo užbaigtos degių procesija, kurioje koja kojon žygiavo 1.400 vo-kiečių ir 700 prancūzų jaunuolių. Adenaueris ir De Gaulle su-pranta, kad visus praėjusias nesu-tarimus geriausiai gali pašalinti tokie abiejų kraštų jaunimo su-sitikimai karių kapinėse, kur jau-nioji karta pamato visišką karo beprasmiškumą. Iš jų išaugo bū-simieji vadai. Galimų nesutarimų atvejų prieš jų akis stovės sviediniai duobėmis ir apkasais išrausti kovos laukai, tūkstančiai žolės užžėlusių kapų, kurie, deja, niekada neįsprendė nesutarimų. Galima tikėtis, kad sprendimų jie tada įieškos Jungtinių Euro-pos Valstybių rėmuose, taikiamie kraštų bendradarbiavime.

V. Kst.

GEDIMINAS GALVA

Lietuvos pavergimas ir prisikėlimas 1.

Svetimose pakelėse

Karo audros sukūriai nusibau-bė mūsų tėvynę ir daugelį jos vai-kių išblaškė svetimose pakelėse. Lietuvių tauta pergyveno dide-lius bandymus. Jos kraujo auka pati didžiausia, nors tiesiogiai kare nedalyvavo. Pokario tarp-nijje vyksta dvigubas lietuvių tautos naikinimas. Svetimose pa-kelėse atsidūrę ne tik svetimų dulkų apnešami, bet ir nuklysta. Dalis jų pasimeta tarp svetimų-jų, nors neatgręžia nugaros sava-jai tautai. Jie labai artai prisitai-kymo apaštalam, kurių pvz. vienas pateikia šiuos nusistebėjimo vertus siūlymus: "Reikia tartis su pasaulio politikais, kad nusima-nius kokios Lietuvos mes turime siekti... Visiems be išimties tu-ri rūpėti klausimas ar mūsų veikla kuo prasminga dabar gy-venamam kraštui... Mūsų veik-lės tikslas turi būti ir Amerikos politinio gyvenimo atgaivini-mas... Amerikos gyvenimas yra mūsų, o ne kieno kito gyveni-mas..." ("Draugas" 1960. 1. 15). Sie žodžiai tarti ne Amerika First nario, bet Lietuvoje išimoksi-nusio ir ten patekusio ir augstas pareigas. Jų prasmė sukrečia, nes skatina prisitaikymą pakelėse su-sirasti tėvynę. Šis postūkis yra klaidus ne tik tautiniu, bet ir re-liginu doriniu požiūriu.

Tarp išsilblakusių svetimose pakelėse matome daug įvairių aprašų. Vienos primena sūnų palaidūną, išeivkiojų tėvų pali-kimą, kitos net grašius, gal be iš-davystės, pardsidavimo grašius. Svetimose pakelėse daro milžiniš-ku parapijas. Lietuvių nezaiež-ninkų nebuvo, tačiau jis padėjo lietuviams surasti darbo. Kai jis mirė po II D. karo, daugelis lie-tuvių dalyvavo jo laidotuvesė. Pirmasis katalikų kunigas, pra-dėjęs rūpintis lietuviams, buvo Tė-vas G. McGuire, SJ. Jis mokojo vokiečių, ir todėl vietinis vysku-pas paskyrė jį lietuvių kapelionu. Vėliau atsirado pranciškonas Tė-vas J. Galiusis, po jo sekė — T. Placidus Baris, T. B. Mikalaus-kas ir dabartinis kun. J. Bertašius. Bet nė vienas nebuvo palikęs Winnipego tokių ryškių pėdsakų kaip kun. J. Bertašius. Savo žemaitiškų atkaklumu, asmeniniu nuosirdumu ir nepaprastu pa-slaugumų jį nugalėjo visas kliū-tis kuriant parapiją. Ir šiandien jis čia atlieka labai gražią religi-nę ir tautinę misiją. Gyvena savo pastatytoj klebonijoje vienui vienas iš labai kuklių pajamų. Be savo tiesioginių pareigų, jis tal-kina Bendruomenę, rūpinasi šeš-tad. mokykla ir gelbsti žmonėms įvairiais būdais. Vienintelis jo noras — kad būtų daugiau lie-tuvių Winnipege ir kad jo pastaty-toji bažnyčia ilgai neiitėtų kitatautams.

VASARNAMIS — STOVYKLA

Laimingi Winnipego lietuviai, kad gali naudotis vasarnamiu prie Manitobos ežero — 62 my-lios nuo miesto. Tai Oak Point vietovė, kuri galėtų būti vadina-ma Ažuolynu. Čia yra 70 akrų že-mės plotas prie pat ežero, vasar-namiu su visais įrengimais. Se-niau čia gyveno turtingas kana-dietis. Kai kun. J. Bertašius pa-tyrė, kad visa nuosavybė parduo-dama labai pigia kaina, kreipėsi į vysk. V. Brizgį Chicagoj. Pastara-sis nupirko tą nuosavybę Kauno arkivyskupijai ir pavedė ją admi-nistruoti Winnipego lietuvių šv. Kazimiero parapijai. Nuosavybės dokumentai taip sudaryti, kad vi-sas turtas gali pereiti Kauno ar-kivyskupijai tiktai Lietuvai at-gavus nepriklausomybę. Šiuo metu vasarnamį administruoja kun. J. Bertašius. Čia jis kasmet ren-gia vienos savaitės vaikų stovykl-ą ir parapijos išvyką. Be to, va-sarnamiu naudojasi ir privatus asmenys, kurie nori čia vasaroti. Atvyksta šeimos ar šiaip grupės. Mėgstamiausias ramybė tai gera vieta. Namas gana didelis — 13 kambarių. Ežero vanduo atrodė pilkas, drumstas; priėjimas sun-kokas — daug akmenų; užtat pa-darytas ilgas tiltelis, palengvinas pasiekti geresnį dugną. Čia pail-sėti atvyksta ir vysk. V. Brizgys.

VEDYBINES PROBLEMAS

Lietuvių šeimos Winnipege su-sirūpinusios savo atžalyno vedy-bomis. Mergaičių yra daugiau nei berniuku. Pasirinkimas labai ri-botas. Jaunieji lietuviai vienas po kito veda lietuvėms, o lietu-vaits išteka už svetimtaučių. Teko dalyvauti vienos vestu-vės. Jaunasis puikiai kalba lie-tuviškai, bet jo išrinktoji — ne-moka. Ir iš kur ji mokės? Gimusi

kos įtakos duonos egzistencializ-mas, kuris ima giminiuoti su materialistine pasaulėžiūra. Visa tai įvyksta, kai lietuvių tauta tu-ri pakelti vergovės grandines, pergyventi ilgą neviltingą naktį, jos naikinimą ir skurdą.

Veiklos visuotinumai

Tikrovės skardūs dūžiai užbai-gė svajonių valandas. Nuoga tik-rovė mus moko, kad reikia tikrą-jai savo tėvynę rūpintis, nebandy-ti jos pakeisti pakelėje rasta. Ji sako, jog visa našta ir atsakomy-bė mūsų pečius slegia tais ilgais metais, kai tiesiamie savo ranką pavergtiems broliams tėvynėje. Svetimieji gali mums pagelbėti, kai nesvyruodami siekiame pa-dėti pavergti lietuvių tautai. Jie gali padėti, bet ne nurodyti mū-suosius kelius.

Tikrovės smūgiai turėjo mus įtikinti, kad ir vakariečių valsty-bių tikslai tik dalimi sutampa su mūsų tikslais. Jei mūsų pasis-vertę tautos laisvinimas susie-ta tik su slenkčių dildymu sve-timųjų ministerijų prieškamba-riuose, galime tarti, kad mes es-me paklydę. Net ir šiuo metu, kai pergyvenome daugelį suvedžio-jančių pažadų, kai tautų laisvini-mo vardan buvo sustiprintos lie-tuvių tautos grandinės, kai Afri-kos kiltys, nepribrendusios sa-

vaimingam gyvenimui, kuria ne-priklausomas valstybės, kai Va-singtonas ima dangstyti Mas-šovs pasiūlytuoją taikos sambū-vio šydą, mes dar tebeklaidžioja-me svetimose pakelėse, užmiršę savo tiesioginę pareigą.

Jau seniai išmūšė mums valan-da apsvaistyti savo žygius, per-vertinti kovos būdus, peržūrėti turimus ginklus ir perrikiuoti gretas. Mūsų tikslai lieka tie pa-ty: brandinti lietuvių bei jų iš-laikyti; kovingai siekti Lietuvos išlaisvinimo, jos prisikėlimo. Lik-ti kovingais reikia būti sąmonin-gais, gerai organizuotais ir aky-liais, kad svetimos rūdys kuo ma-žiausia mus pažeistų. Mes neturė-mume pamiršti, kad svetimose pa-kelėse išsklaidyti, visuotiniai ne-susiorganizavę pamažu imsimė silpti, nuslysime nuo esminių tikslų ir išsnyksime tepalikė išori-nius ženklus, kuriuos ištrins sve-timieji.

Lietuviškos veiklos visuotini-mas ir darnumas tebūnie šio me-to šūkis. Be jų mes galėsime tik šnekėti apie tikslus. Jiems įgy-vendinti šiuo metu mes privalo-mė aptarti ne veiklos techniško-sius būdus, bet veiklos tikslingū-mą, t.y. veiklos politiką.

Iki šio metu mes temokėjome maldauti svetimųjų išmaldos, il-gai, iki įkyrumo, šnekėti apie per-sivarkymus, ištrūpėjusių mozaik-akmenėlių itaikymą, mažū-mos "vienybės", priimti nuosta-tus, nutarimus, kurie lieka ne-vykdomais.

Mes mėgstame didžiulius pra-jėjusių kartų kovomis ir laimėji-mais, kurių vaisiais naudojames. Mes juos laikome lyg išaugintais savo rankomis, nors jos dažnai pavargsta tik juos beskindamos.

Svetimose pakelėse atsidūrę, mes pagarsėjome šauksmu, kuris primena auos istorinės Lietuvos bajorus, siekius pirmenybių, savinaudos, dariusius garsius nu-tarimus, tarpusavyje kovojusius, bet pamiršusius, kad visa lietu-vių tauta, drauge su jais, jau bu-vo prarajon nugarę miestą.

Sios mintys mane vertė pasi-dairyti trijuose skirtinguose lau-kuose. Pirmasis — Lietuvos pa-vergimas, kai tiek daug šnekama apie tautų laisvę; antrasis — lie-tuvių tautos vergovę; trečiasis — tai mes, politinė išeivija. Visos sritys, visi trys laukai sudaro mū-sų nelemties vienovę.

Kunigų Vienybės suvažiavimas

JAV ir Kanados liet. kat. kunig-ai iš seno yra susiorganizavę ir Kunigų Vienybę, kuri kasmet or-ganizuoja savo suvažiavimus. Juose apsvaistomi organizaci-niai, pastoraciniai, kultūriniai, labdariniai ir finansiniai reika-lai. Paprastai suvažiavime daly-vauja keliasdešimt kunigų iš apie 600 lietuvių kunigų. Sieme-tinis suvažiavimas yra šaukiamas Niujorke, New Yorker Hotel, 8 Avenue ir 34 St., rugsėjo 11 d., 10 val. r. Darbotvarkėje numaty-

Jie sako...

W. Davis, Ontario švietimo min.: "Buvo laikai, kada sūnus išmokdavo dirbti, įgydavo atsakomybės jausmą ir vertybių supratimą iš tėvo, o dukte — iš motinos. Šiandieninė sistema to nebėra. Seima pasikeitė. Tėvas visą dieną praleidžia darbe, o motina, arba dirba, arba neturi laiko vaikams".

Charles De Gaulle, kalbėdamasis su Čekoslovakijos am-basadoriumi: "Aš pasitikiu baltaisiais komunistais, bet jo-kiu būdu ne geltonaisiais".

Kunigas Baum, Toronto šv. Mykolo kolegijos profeso-rius: "Bažnyčios atsilikimas socialinėje srityje paskatino marksizmą. Ar ne krikščioniškos vertybės, pamirštos mūsų pačių, rado atgarsį už bažnyčios sienų?"

Nikita Chruščiovas, kalbėdamas Maskvoje prieš keletą mėnesių: "Tie, kurie tikisi, kad mūsų nesutartinai su Kini-ja išeis jiems į naudą, nusiivils. Kai paskutinis kastuvas žemės bus metamas ant kapitalistų kapo, jis bus metamas kartu: ir mūsų ir kiniečių".

Paul Eldridge: "Žmogus yra visada pasiruošęs galvą gulditi už idėją tol, kol ta idėja jam nėra visiškai aiški".

Dr. Edward Teller, atominės bombos išradėjas: "Pasi-rašydami sutartį su rusais, mes pasiduodame politiniam galvojimui, atsisakome ateities saugumo ir padidiname karo pavojų".

Prez. Kennedy: "Šiuo metu mes turime užtektinai ato-minės jėgos sunaikinti 300 mil. žmonių per vieną valandą".

Anglikonų vysk. T. Bloomer, per anglikonų suvažiavi-mą Toronte: "Mes save labai apgaudinėjame, manydami, kad pusė pasaulio būdama alkana dar ilgiau ramiai tylės".

LIETUVIŲ FONDAS SKIRS \$3.000

LF vadovybė paskelbė atsišau-kimą, kuriame sako galėsianti jau šiais metais skirti \$3000 lietuviš-ko kultūros reikalams. Tą sumą sudaro ligšiol surinkto nejudina-mo kapitalo nuosimčiai. Atsišau-kime sakoma:

"Pradžią jau yra puiki: fonde grynais jau virš \$80.000, greitai pasieksime \$100.000, dar priede \$40.000 pasizadėjusių greitai imo-kėti. Siemet būtiniesiems lietuviš-kiems reikalams bus paskirta virš \$3.000. Ši suma nemazės, bet kasmet didės — L. Fondas žengia į priekį tvirtu žingsniu ir pasitin-ka ateitį su viltingu žvilgsniu.

Mes, išrinktieji LF tarybos ir valdybos nariai, pasiryžome dirbti ne dėl garbės ar malonumo, nes šitos pareigos pareikalauja iš mūsų daug laiko, kantrybės ir energijos; taip pat ne dėl pelno, nes mes patys, be aukų L. Fon-dui, iš savo privačių kišenių pa-

dengiame visas LF organizavimo išlaidas, kad tuo būdu būtų ga-lima visą LF kasmetinį pelną pa-skirti lietuviškos ugdymui ir iš-laikymui, kur degančiai reikia fi-nansinės paramos.

Brangus Lietuvi, organizacija, parapija, nebelaik ilgai ir nebepateisink savo delsimo, žiūrėdamas į tuos, kurie niekad niekam neaukvoja, bet jau dabar pasek tuos 300 lie-tuvių ir organizacijų, kurie su-aukojo arti \$100.000 L. Fondui. Štai kaip galima įsijungti į L. Fondo organizavimą:

1. Tuoj pat pasiek betkokią auką Lietuvių Fondui.

2. Pats savanoriškai su LB apy-linkės, organizacijų ir parapijos pagalba suorganizuok LF vjaus komitetą savo apylinkėje ir pra-ves nuodugnų piniginių vajų.

3. Jeigu gali, parašyk į spaudą apie L. Fondo būtinumą lietu-viškiems reikalams, propaguok vienokių ar kitokių būdu vietinių LF vjaus komitetų darbus ir au-kotojus.

"Praturtėjimas ir šio krašto įvairūs patogumai neturi užal-dyti mūsų širdžių šventai parei-gai — lietuviškos ugdymui ir jos išlaikymui. Tad kviečiame ir Ta-ve, Brangus Lietuvi, nebelaikyti, bet jau dabar, kad ir su mažiau-sia auka, įsijungti į L. Fondo na-rių gretas. Šventai tikimės, mū-sų šauksmą išgirsti".

Visais L. Fondo reikalais kreip-tis: Lithuanian Foundation, 7243 So. Albany Ave., Chicago 29, Ill. Tel. HE 4-4076.

Dr. A. Razma, LF tarybos pirm.

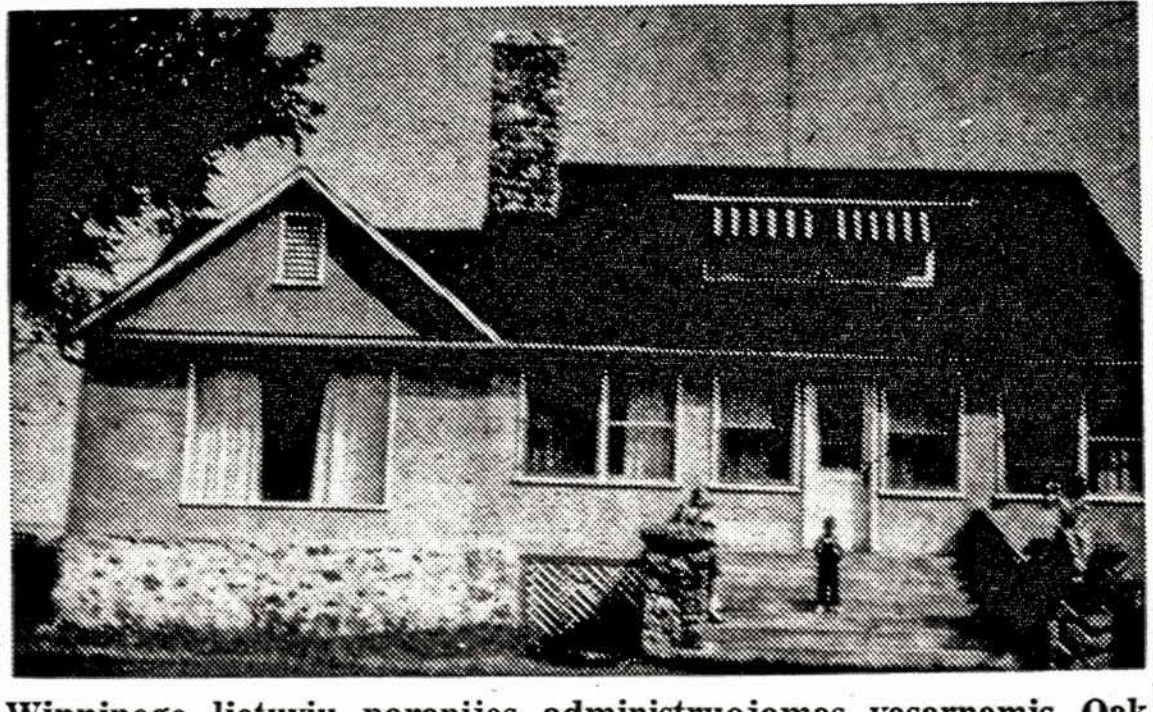
Dr. G. Balukas, vicepirm.

A. Rėklaitis, sekretorius.

L. Fondo tarybos nariai: dr. K. Ambrozaitis, J. Bagdonaitis, T. Blinstrubas, S. Dailidka, dr. F. Kaunas, dr. P. Kisielius, inž. V. Naudzius, dr. B. Poškus, kun. B. Sugintas, dr. V. Simaitis, J. Svedas, dr. V. Tauras.

Red. pastaba. Kanados Lietu-vių Fondo organizacinės komisi-jos pirm. yra V. Ignaitis, Rod-ney R.R. 3, Ont. Visais LF reika-lais Kanadoj kreiptis į jį.

Riodežaneiras.—Buvusiam Al-žerijos slaptosios armijos vadui Georges Bidault, dabar apstiso-tusiam Brazilijoje, universitetas suteikė garbės daktaro laipsnį.

Winnipego lietuvių parapijos administruojamas vasarnamis Oak Point vietovėje, kur rengiamos stovyklos ir parapijos išvykos.

PAGALBA SILPNOM BENDRUOMENĖM

(Atkeita iš 1' psl.)
jos pažintys, dalimi užpildo tą spragą, kurią sudaro nebuvimas V. Europoje bendro lietuviškos kultūrinio centro.

Siemėtė studijų savaitę

V. Vokietijos vyriausybės ir oficialių sluogsnų medžiaginės paramos dėka jau antri metai tos studijų savaitės rengiamos plačiu mastu. Ir šiometinė, įvykusi Koenigswinteryje, netoli Bonnos, bu-vo ta prasme tikras pasiekimas. Dalyvių tarpe buvo ne tik visos eilės V. Europos kraštų lietuviai. Siuolaikta svečių iš užjūrio. O jaunimo žymi dalis — dar nesė-niai iš Lietuvos. Tasai bendravimas vykio ne tik pasyviai tarp dalyvių, bet ir pačioje programoje. Antai, čikagietis filosofas kun. dr. A. Baltinis atvyko su paskai-ta, visuomenininkas dr. P. Vi-leišis su pranešimu, o meninin-kai — sol. P. Bičkienė, sol. L. Stukas, pianistas A. Vasaitis ir akt. V. Žukauskas — su visa va-karo programa. Iš kitos pusės,

mokyt. A. Viluckis, stud. W. Toerneris, stud. V. Macaitytė, stud. J. Naujokas gyvu žodžiu perdavė dabartinės pavergtosios Lietuvos nuotaikas.

Gausūs posėdžiai

Savaitės metu įvyko XI-ji eili-nė metinės Europos Lietuvos Lie-tuvių Fronto Bičiulių konferen-cija, posėdžiavo Vokietijos ateitin-kai sendraugiai, tarėsi Liet. Kat. Mokslo Akademijos nariai ir pa-baltiečių-vokiečių draugijos liet. sekcija; specialų polit. pranešimą padarė dr. P. Karvelis. Plačia studijinė programa ir jos vykdy-mą prižiūrėjo prof. dr. A. Ma-cina ir mokyt. V. Natkus. Pa-skaitas skaitė: kun. dr. A. Bal-tinis, muz. V. Banaitis, dr. K. Cė-ginskas, prof. dr. J. Eretas, A. Gruenbaum, kun. R. Krasauskas, dr. J. Lingis, kun. dr. S. Ma-tulis, mokyt. V. Natkus, rašyt. R. Spalis ir kun. dr. J. Vaisnora. Savaitę globojo PLB Vokietijos krašto valdybos pirm. kun. dr. J. Aviza.

(Jūsų korespondentas turėjo malonią progą paspausti rankas kanadiečiams: p. Meilams iš Bonnos, dail. T. Valiui, jaunave-džiams Sernams).

Šitaipt tremtyje pasijaučiame ne skeveldros, atlauzos ar nuobi-rails. Šiuo atveju studijų savaitės dėka. Pripažįstant jai ir jos ren-gėjams visus nuopelnus, visdėlio tenka pasakyti, jog taiti tik dar labiau pabrėžia reikala turėti liet. kultūros centrą Europoje. Tik tokiu būdu čia gali būti pa-zadinta reikalinga kraujo apy-taka.

Greičiausias lektuvias

JAV aviacija vėl gali pasigirti pirmavimu. Laktūnas J. Walker su X-15 lėktuvu pasiekė 3866 mylių greitį per valandą. Joks lėktuvas Sov. Sąjungoje ar bet-kur kitur pasaulyje nėra pasie-kęs tokio greičio.

Ivairūs siuntiniai

i Lietuvą, Latviją,
Estiją, Ukrainą
ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame Jūsų sudarytus ir ap-siuntinius. Turime pardavinėti įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MA-SINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvena ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavi-mas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

S K Y R I A I :

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,
Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

PLB seimo ruošos darbai

Visi pareigūnai įtemptai dirbo ir tebedirba berengdami Pasaulio Lietuvių Dieną ir II PLB seimą Torontе. Praėjusiam "2" nr. davėm PLB valdybos pirmininko dr. J. Sungailos pareiškimus. Čia dedame pareiškimus kitų pareigūnų, kuriuos paskutinėmis dienomis galima buvo pasiekti. Red.

A. Rinkūnas, seimo informacinės komisijos pirmininkas: — Informacinė komisija buvo sudaryta, berods, birželio mėn. Be manęs komisijon įėjo I. Sernaite-Meiklejohn, Pr. Alšėnas ir Vyt. Kastytis. Iš savo pusės padarėm viską, kad Pasaulio Lietuvių Dienos ir seimas būtų pagarsinti kuo plačiausiai. Siuntėm pranešimus Eltai, lietuvių laikraščiams ir laikuriams radijo programoms. Išsiuntinėjom apmokamus skelbimus eilei liet. laikraščių, paruošėm PL Dienų vadovą, atspaudėm reklaminius plakatėlius automobiliams su anglišku užrašu. Dail. A. Docius nupiešė reklaminių plakatų, kuris pasiekė ir tolimesnes lietuvių kolonijas. Specialiu pranešimu informavome taut. grupių spaudą Torontе. Angliškajai spaudai informaciją teikė I. Sernaite-Meiklejohn. Kaip inf. komisijos pirmininkas dalyvavau visoj eilėj PLB valdybos posėdžių ir sekiau visą ruošos eigą. Buvo daug planuota ir dirbta.

J. Matulionis padarys pranešimą PLB seime apie PLB vaidmenį Lietuvos laisvinimo darbe.

Dail. J. Bakis, dailės parodos komisijos narys, paklaustas apie dailės parodos ruošą, paaiškino: — Komisijai esame 7 nariai: pirmininkas — Tel. Valius. Paroda pradėjom ruošti dar su juo — nustatėm sąrašą kviestinių dailininkų. Po to jis išvyko studijinei kelionei į Europą, kur ir dabar ten dirba. Per komisijos sekr. E. Docienę visą laiką su juo palaikėm ryšį. Parodos ruošą, kaip ir visada tokiais atvejais, buvo susidūrusi su kaikiuriais sunkumais, bet jie buvo nesunkiai apvaldyti. Dabar jau viskas sutvarkyta. Buvom išsiuntę 37 pakvietimus liet. dailininkams įvairiuose kraštuose. Atsiliepė — 16 ir atsuntė po vieną savo darbą; kaikiurie dailininkai leido išstatyti jų darbus, iš seniau turimus Torontе. Tuo būdu susidarė 21 dailininkas su 30 darbų — grafikos, akvarelės, tapybos. Skulptūrų negalėjom panaudoti, nes O'Keefe Centras jų neprimia. Parodos salė labai gera, nors ir nėra didelė. Ji užtruks ištisias 6 savaites ir ją pamatys daug kanadiečių. O'Keefe Centro didžiojo salėj rengiami dažni koncertai, be to, ketvirtadienį skirti ekskursijoms. Parodos komisija yra numaciusi užmegzti ryšius su kanadiečių spauda ir televizija. Dail. J. Račkus rūpinasi angliškąja informacija, o A. Banelis — lietuviškąja. Tikimės, kad ši paroda bus graži mūsų meno reprezentacija. Adranka buvo gana rūpestingai padaryta. Prieš išskabinant paveikslus valdybos vertintojų komisija stropiai peržiūrėjo visus atsūtius darbus.

Iš Kanados liet. dailininkų parodoj dalyvauja tikimai V. Remeika, R. Bukauskas ir A. Tamošaitis. Torontiečiai, kaip tiesioginiai parodos rengėjai pasiliko nuosėliai. Iš kitų kraštų dalyvauja šie dailininkai: V. Ignas, H. Salkauskas, Alb. Elskus, Br. Murišas, Alf. Dargis, Ad. Galdikas, Pr. Domšaitis, K. V. Jonynas, J. Paukštienė, R. Viesulas, E. Urbaitis, Vyt. Kasulis, J. Mielutis, V. Ratas, M. Nasvytis, J.

Rimša, V. Vizgirda, K. Zapkus. Dar reikia suminėti parodos rengėjų komisijos narius: be Tel. Valiaus ir manęs, komisijon įeina: Alg. Banelis, V. Brickus, E. Cuplinskas, E. Docienė, J. Račkus.

Išleistas dailus katalogas anglišk. su 17 reprodukcijų. Įvado žodį parašė dr. H. Nagys.

Muz. St. Gailevičius: — Taip išėjo, kad muzikų komisiją teko sudaryti man vienam, nors tartis reikėjo su PLB v-bos pirm. dr. J. Sungaila ir kt. Pradžioje buvo manyta samdyti orkestrą, kviesti chorą, solistus ir dirig. Vyt. Marijošių. Apskaičiavus visas išlaidas ir apsvačius kitas galimybes, paaiškėjo, kad išlaidos prašoka mūsų finansini pajėgumą. Tada buvo apsisauta ties St. Simkaus kantata "Atsišveikinimas su tėvyne", kurios tekstą yra parašęs vysk. A. Baranuskas. Kantata yra paimta iš didesnio St. Simkaus muzikinio veikalo "Išėiviai". Ją išpildys solistai A. Stempuzienė, L. Sukyte, V. Verikaitis ir jungtinis "Varpo" ir Hamiltono AV parapijos choras. Kūrinys nėra iš pačių stipriausių, bet labai melodingas, lietuviui mielas, nesunkus išpildyti. Aplamai, visa didžiojo koncerto programa yra lietuviška, be to, išpildoma geriausių mūsų vokalinių pajėgų. Humoristika tariant, tai bus "solistų seimas" — suvažiuos iš įvairių vietovių. Su choralis teko gerokai padirbėti, ypač po vasaros atostogų. Vienai repetacijai reikėjo nuvažiuoti į Hamiltoną, kur chorą paruošė sol. V. Verikaitis. Generalinė repetacija turėsime koncerto dienos rytą. Tikimės, kad koncertas bus augsto lygio ir tinkamai atstovaus mūsų menui.

Aug. Kuolas yra spaudos parodos organizatorius. Paklaustas apie parengiamuosius darbus taip informavo: — Spaudos parodą organizuojau pasitelkęs keletą techninių talkininkų. Dalį leidinių pats turiu, kitus gausiu iš "T. Žiburių", JAV ir privačių asmenų. Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio spaudą sutiko atgabenti iš Čikagos žymus spaudos parodų rengėjas J. Valdelys. Aš pasirūpinu šio pokario išėjimo spauda. Žinoma, visko negalime apimti. Parodoj bus išstatyti tikrai būdingesnieji bei svarbesnieji leidiniai, sutvarkyti skryniai ir pagal leidyklas. Taigi, sistema mišri.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Salė parodai gauta Prisikėlimo parapijos muzikos studijoj III a. Teks gerokai paprakuoti kol sugabensiu ten spaudos leidinius. Paroda bus atidaryta rugpjūčio 30 d., penktadienį, 3 val. p.p.

Pirmajame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime 1958 m. Niujorke. Seimo nariai balsuoja.

Milžiniškos procesijos

Katalikybė ir komunizmas Lenkijoje

Kanadietis žurnalistas P. Desbarrats lankėsi Lenkijoje ir savo išpučius aprašė "The Montreal Star" dienraštyje. Čia pateikiame vieną jo straipsnių, paruoštą mūsų bendradarbio. Red.

Dievo Kūno šventė birželio 13 Varšuvoje pavojo viena didžiulė bažnyčia su daugiau kaip 1.300.000 maldininkų. Tik išaušus vyrų, moterų ir vaikų pradedo plaukti iš visų priemiesčių sename miesto centre esančių bažnyčių link. 10 val. ryto minia jau netilpo šaligatviuose ir užtvėnkė pagrindines gatves. Visas motorizuotas judėjimas sustojo.

Naujesnis komerciniai miesto rajonai buvo kaip išmirę. Visos krautuvės uždarytos. Taip pat ir valdžios įstaigos. Net valstybinis turizmo biuras, atdaras 7 dienas savaitėje, šiandieną buvo uždarytas. Visi instinktyviai veržėsi miesto centro link.

Prie daugelio bažnyčių lauke per naktį buvo įrengti puošnūs altoriai. Kiti buvo pastatyti ant šaligatvių pagrindines gatves prie krautuvinių ir įstaigų. Dabar visi altoriai buvo apsupti šimtu žmonių, ir kunigai laikė Mišias visą rytą.

Senose miesto aikštėse lenkai klūpojo ant grindinio kalbėdami rožini ir ejo Komunijos. Jie giedojo tokius stipriais balsais, kad net išgąsdinti pulkai karvelių lėkė šalin nuo gretimų pastatų...

Religijai paveikslai ir statulos, išpuošti gelėmis, stovėjo daugelio būtų languose. Žvakių liepsnelės žybojo ant palangių.

Prieš vidurdienei prasidėjo procesija gatvėmis. Begalinės eilės mergaičių baltais veliniais ir pirmosios Komunijos suknėlėmis. Vyrai nešė sunkias bažnytinės vėliavas virš minios galvų. Vienuolės, vienuoliai ir kunigai žygiavo batalionais. Kur švenčiausias po aukštinu baldakimu buvo pranešamas, kunigai turėjo susikabinti rankomis į grandinę, kad sulaukėtų besigrūdiančių minia.

Ko nors panašaus aš niekad nebuvau matęs. Kvebekas, palyginai, atrodė beveik pagoniškas. Pakylėjimo metu prie lauko altorių tūkstančiai besimeldžiančių klūpojo tokioj tyloj, kad mano foto aparato nuspaudžiamas mygtukas aidėjo kaip sprogimas.

Lenkijos ambasados Otavoje tarnautojas, prieš man išvykus, paklausta apie apyl. valdybos darbą ryšium su PLB seimu. Ji informavo: — Mūsų valdyba ruošia PLB seimo atsisveikinimo banketą sekmadienį, rugsėjo 1 d., Prisikėlimo salėje. Tai bus pasidalinimas išpildžiais iš jau praėjusio seimo. Bus žymių svečių, bet ilgų kalbų nebus. Apylinkės valdyba, atstovaujanti Torontо lietuvių kolonijai, tikisi, kad torontiečiai gausiai susirinks iškilmingoms išleistuvėms — bendrai vakarienei.

Iš pamaldų komisijos teko patirti, kad viskas jau paruošta: gautas leidimas naudotis Torontо katalikų katedra ir pats arkivyskupas Ph. Pocock tars žodį lietuviams. Taip pat gauti sutikimai iš vysk. V. Brizgio ir mons. Vyt. Balčiūno; pirmasis laikys pamaldas, antrasis pasakys pamokslą. Pageidaujama gausiau lietuvių dalyvavimo ir galingo giedojimo — bus giedamos įspūstinės lietuviškos giesmės visų dalyvių. Evangelikai turės atskiras pamaldas išganytojo bažnyčioje; jas laikys kun. A. Žilinskas.

tant, informavo apie socialinę ir ekonominę Lenkijos pažangą komunistinės sistemos valdžioj. Jis užbaigė klausdamas: "Ar dar ką nors jūs norėtumėt pamatyti?" As pasakiau, kad galbūt skirsiu kiek laiko patyrinėti Bažnyčios būklę Lenkijoje. "Tai labai idomu", pasakė valdininkas.

Spaudos klube Varšuvoje pietų metu jaunas žurnalistas man pasakojo, kad Katalikų Bažnyčia prarandanti kontaktą su žmonėmis.

"Tai nėra priespaudos klausimas", jis aiškino. "Tai yra prarastas reikalas: Bažnyčia turės prisitaikyti prie modernaus gyvenimo arba turės išnykti".

"Bažnyčios laikysena gimdymo kontrolės klausimu, pavyzdžiui, yra archainė. Žmonės pradeda tai suprasti patys. Bažnyčia savo įtaką Lenkijoje praranda dėl savo pačios kaltės". (Tai komunistinės-pažiūros nuomonė, Red.).

Per 2 savaites nebuvo įmanoma tiksliai suvokti lenkų religinį gyvenimą. Tačiau ir paviršutiniškas žvilgsnis man užteko įsitikinti, kad šiandieną pasaulyje nėra kitų taip giliai katalikiško krašto.

Tikėjimas Lenkijoje turi tam tikrą gyvą išraišką, kuri yra daugiau pastebima nei Kvebeke. Ispanijos katalikai gausiai dalyvauja pamaldose, bet kažkaip ten jaučiama tam tikra abejinga rutina. Lenkai maldininkai meldžiasi rimtai ir gieda nuoširdžiai. Bet kuriuo laiku užėjus į bažnyčią, net popietės metu, visada radau keletą žmonių klūpančių prie altoriaus. Mišios ir vakarinės pamaldos darbo dienomis sutraukia didžiulus minias.

Reikia pripažinti, kad daugelis tų maldininkų yra moterys, dažniausia vyresnės amžiaus, lydimos jaunų mergaičių. Jaunų vyrų, palyginti, nedaug.

Gera informuotas pasaulietis katalikas tvirtino, kad 40 — 50 nuosimčių miesto gyventojų yra praktikuojantys katalikai; šis nuosimtis esąs augstesnis provincijoje. Profesinių, politinių ir intelektualų sluogsnuose, jo nuomone, praktikuojančių katalikų skaičius galis būti 1 iš 10.

Du medicinos studentai Krokuvėje, senoj Lenkijos sostinėj, i pietus nuo Varšuvos, skaičiuoja, kad apie pusę jų mokslo draugu yra praktikuojantys katalikai. Jie pasakojo, kad tai esąs augstesnis vidurkis kaip kituose fakultetuose, ypač humanitarinių mokslų.

Nežiūrint statistikos, yra aiškus faktas, kad šiandieniniame Lenkijos gyvenime katalikybė yra vienas trijų vyraujančių veiksmų. Nacionalizmas ir komunizmas yra kiti du.

Katalikybė ir nacionalizmas lenkuose yra glaudžiai susiję nuo tų laikų, kai krikštas ir valstybės įsteigimas įvyko tuo pačiu metu — beveik prieš 1.000 metų.

Komunizmas ir katalikybė yra nauji ir svetimi partneriai, bet Lenkijoje jie koegzistuoja. Abu nėra patenkinti būkle, tačiau randa, kad šiuo metu tai yra neišvengiama.

Stalino laikai buvo sunkūs Lenkijos Katalikų Bažnyčiai, kaip ir patiems lenkams. Tačiau tam tikra prasme Bažnyčia išėjo laimėtoja iš šio persekiojimo laikų prieš 1956 metus. Lenkai čia įžūrėjo dar vieną sovietinės priespaudos auką ir šimtmečių senumo glaudus ryšys tarp Bažnyčios ir persekiojamų žmonių buvo dar labiau sustiprintas.

Pagal patyrusius stebėtojus,

Rytų Europos tautos nerimsta

Per pastaruosius du dešimtmečius atrodė, kad Rytų Europos tautos su savo kraštais pranyko nuo žemėlapiu. Atrodė, kad anapus geležinės uždangos viskas sustojo ir tapo monolitinė sovietinė mase. Dabar aiškėja, kad taip nėra. Pasak E. Crankshaw, prieš dešimtį metų, jei norėjai žinoti kas dedasi satelitiniuose kraštuose, turėjai pirmiau sužinoti kas vyksta Kremliuje; dabargi, jei nori žinoti kas dedasi Maskvoj, turi pasekti satelitinis kraštus. Tautos, kurios turėjo būti perauklėtos komunistinėj sistemoj, tebėra tos pačios su senaisiais savo siekimais. Kol Hitleris ir Stalinas jėga spaudė tas tautas, žmonės galvojo tikrai apie savo fizinį išlikimą, bet dabar, kai atėjo, bent kol kas, laisvesnės dienos, atgyja neužslopinti troškimai. Su nykstančiu stalinizmu R. Europoj vyksta ir baimė. Ir jeigu Maskvos—Pekingo ginčas užtruks ilgiau, R. Europos tautos igaus daugiau drąsos. Jau dabar yra ženklų, rodančių tautinį pakilimą, kuris reiškiasi net pačiose kompartijose.

Cekai ir slovakai

Cekoslovakijos kompartijoje vyksta kova tarp senojo stalininio komunizmo atstovų ir naujųjų — daugiau liberališkų. Ten tebesilaiko kaip prezidentas A. Novotny, ginas stalinizmą, bet jo priešininkai sudavė jam smūgį laimėdami bylą augšč. teisme dėl partijos gen. sekretoriaus Slansko pakorimo prieš 11 metų. Jie įrodė, kad tas buvo neteislingai apkaltintas išdavimu, nors stalininkai labai spyrėsi.

Naudodamiesi ta būkle, Slovakijos patrijotai kreipiasi į tuos čekus, kurie nėra stalininkai, prašydami respektuoti Slovakijos siekimus. Cekai, kaip ir seniau, visur vyrauja ir nustelbia slovakus. Pastarųjų naujoji inteligentija, nežūrint sovietinio auklėjimo, yra tautiškai nusiteikusi. Net Slovakijos kompartijos oficiozas "Bratislava Pravda" drįsta ta linkme pasisakyti. Kol kas, žinoma, nėra galimybių Slovakijai tapti nepriklausoma, tačiau laukimas tebėra gyvas.

Balkanų katilas

Rumunijoj, Transilvanijos srityje, gyvena daug vengrų. Jie ten yra gerokai spaudžiami bei niekinami dėl savo tautybės. Prieš maždaug 50 metų buvo atvirščiai — Transilvanija priklausė

Vengrijai, kurios vyriausybė persekiojo rumunų mažumą.

Jugoslavijoj kol kas ramu. Diktatoriui Tito pavyko jėga apjungti serbus, kroatų, slovenus, makedoniečius ir montenegriečius. Bet tai tik laikinio pobūdžio apjungimas. Serbai ir kroatai, kaip ir seniau, tebėra didžiausi priešai. Kroatai tyliai laukia nepriklausomybės. Ir kai Tito mirs, Jugoslavija gali tapti neramumų židiniu, juoba, kad ir Bulgarija reiškia pretenzijas į Jugoslavijos kaikiurias sritis, jau neminant Albanijos. Jau ir dabar Jugoslavijos kroatai, serbai ir slovenai yra nepatenkinti, kad dideli pramonės planai yra vykdomi Makedonijoj ir Montenegro srityse, nes išlaidas turi padengti visos kitos sritys.

Albanija išdriso pasipriešinti Maskvos galybei remdama Kinijos propaguojamą stalinizmą. Tai gali būti reikšmingas precedentas ir kitoms R. Europos tautoms. Kol kas pasipriešinimas padarytas ideologijos vardu, bet pats faktas sugestuoja, kad jis galimas ir kitu vardu. Rumunija pvz. irgi yra parodžiusi savarankiškumo ženklų. Tai daryti įgalina abiejų milžinų — Sov. Sąjungos ir Kinijos kova.

R. Europos komunistinės valdžios stengiasi bendradarbiauti, bet ūkinėje srityje joms leidžiama ir paprieštarauti. Antai Rumunijos ir Bulgarijos valdžios priešinasi sovietų diktuojamam organui Comecon — ūkinės sąjungos komunistų tarybai, kuri R. Europos sunkiosios pramonės centru padarė Cekoslovakiją.

Senos žaizdos

Tarp čekų ir lenkų mažai tėra meilės, o tarp lenkų ir vokiečių — dar mažiau. Lenkai ir čekai dabar bijo daugiau atsisąnaučios Vokietijos nei Sov. Sąjungos.

Labiau surištos rankos Pabaltijoj kraštų. Ten tautiniai pasireiškimai griežčiau naikinami. Jei kas ta linkme bando pajudėti, nukentčia. Augstieji Lietuvos kompartijos pareigūnai labai jau baimingai seka Kremliaus potvarkius ir nedrįsta praveisti nieko reikšmingesnio.

Aplamai imant, R. Europos tautos, kiek dabartinės sąlygos leidžia, nerimsta, nors suklinti negalvoja. Vengrijos suklumio tragiška pabaiga verčia jas laukti ir išnaudoti sau palankią evoliuciją. G.

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

bendradarbiavimo tobulinti atominę jėgą taikos reikalingam. Bus pastatytos atitinkamos įmonės ir Europoj.

Britanija susirūpinusi nusikaltimų didėjimu: traukinio apipilešimas pagrobiant rekordines sumas, seksualiniai nusikaltimai, šnipinėjimas, vogimai ir t.t. Iš visų išilaužimų policija suseka vieną iš šešių. Pradėdama labai kaltinti policiją ir sekliai centrai.

Norvegijos socialistų vyriausybė atsisakė po 28 metų valdymo, gavusi parlamento nepasitikėjimą. Naują vyriausybę, atrodė, sudarys konservatoriai su kitomis partijomis.

Pakistanas, turėdamas seną ginčą su Indija dėl Kašmyro, pradėjo intensyviai treniruoti savo kariuomenę ir telkti visus pajėgus vyrus į kariuomenę. Tik viename rytiniame Pakistane bus apmokyta 900.000 vyrų. Pakistanas šiuo metu yra geruose santykiuose su Raud. Kinija.

Graikijoj gyvena 9 milijonai

graikų, bet emigracija į kitus kraštus siekia 2.500.000 asmenų. Dabar vyriausybė išleido įstatymą, kad gimę Graikijoj turi atlikti karinę prievolę gimtajame krašte arba mokėti pabaudą.

Kuboj vis dar yra rusų kariuomenės apie 12.000 vyrų, nors sakoma, kad jų ten yra sumažėję. Likusieji esą naudojami kubiečių apmokymui, bet JAV vyriausybė yra tuo susirūpinusi.

Indijoj prieš Nehru kilo smarkus nepasitenkinimo banga. Kalbinamas opozicijos, kad Indijoj 270.000.000 asmenų gyvena daugiau negu vargingai uždirbdami ir dieną vos 4 centus. Parlamente Nehru lengvai susitvarkė su opozicija, gaudamas didelę daugumą balsų. Opozicijos taip pat buvo kaltinamas taikiai sambūviu su komunizmu. Atsisakė 6 Nehru ministeriai.

N. Chruščiovas atvažiavo į Jugoslaviją, norėdamas išlyginti visus santykius su Tito. Atvažiavo net dviem savaitėm. Čia daro įvairius pareiškimus prieš Kiniją ir bando glaudžiau įjungti Jugoslaviją į sovietinį bloką. Be to, per Jugoslaviją, atrodė, siekia sutvarkyti nepaklusnią Albaniją.

Egipto vyriausybė toliau nusavina privačių bendrovių nuosavybes ir, atrodė, einama prie pilno socializmo. Paskutinių laikų nusavinta 227 firmos. Taip pat nutraukė koncesijas įvairioms kasyklų bendrovėms. 1961 m. valdžia buvo perėmusi 80% visų privačių bendrovių valdymą.

Sie metai laikomi automobilių metais: JAV tik artinasi prie rekordo, bet Europoj ir Japonijoj visi rekordai yra pralenkti. Manoma, kad bus parduota 15 mil. vietinių. Pardavimas Italijoj padidėjo 28%, Kanadoj 23%, Japonijoj 22%, Britanijoj 22%, Prancūzijoj 17%, Vokietijoj 14%.

Britanijoj paskelbtas įstatymas, pagal kurį asmuo gali atsisakyti nuo paveldėto titulo. Pirmas tuo pasinaudojo Viscount Stansgate, kurio tikroji pavardė Wedgwood Benn. Jis ta teise pasinaudojo siekdamas būti parlamentu nariu, nes tituluoti žmonės parlamento nariais negali būti.

Mexico City. — Sutaukta ligšiol be jungtinių gyvenusių 210 porų. Apeigas stebėjo 610 jų vaikų.

LATVIJŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampus Bloor)
Telefonas LE 3-3884.

PAS MUS PUKIAUSIOS GELES...

- * Pukietės nuotokoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškam ir kanadiškam stiliui.

Pavergtoje tėvynėje

PIONIERIŲ STOVYKLA

"Tiesos" skaitytojai nepatenkinti Pagalvos pionierių stovykla, kur atostogauja statybos ir statybinų medžiagų pramonės darbininkai vaikai. Pensiškai Z. Kurlianskienė skundžiasi, kad vaikai blogai maitinami, o šiaulių taksomotorinio automobilio darbuotojas R. Brazulienė ir J. Jonaitienė skelbia, kad vaikai iš stovyklos bėga pas tėvus.

"Tiesos" korespondentas S. Biėda, patikrinęs faktus, svaidsosi perkūnija ir žaibais. Kaip gi vaikai nebadaus ir nebėgs pas tėvus, jeigu jiems skirta maista komunistinis stovyklą aptarnaujantis personalas panaudoja pokylių ruošimui... Triukšmingas balius buvo surengtas stovyklos atidarymo proga. Iki antrų gaidžių vaidinoti komjaunuoliai, komunistai ir šiaulių miesto komiteto pareigūnai. Pokylis baigėsi nevisiškai draugiškosios mūstytenės. Maisto sarašuose sekančią dieną trūko 22 kg. grietinės, 20 kg. sviesto, 24 kg. cukraus, 32 kg. varškės, beveik visų vaikams skirtų salduminių ir apelsinų. Išskvotų gėrybių vertė — 300 rublių. Dėlto ir teko vaikūčiams susiversti diržukus...

Antrąją puotą suruošė stovyklos virėja J. Mikšienė, norėdama atžymėti savo vardines. Ši karta buvo iš eikvoti 53 rubliai. Išista valanda vaikų turėjo laukti prie valgyklos durų, kol sekanti rytmeti buvo pašalinti vaikiški pėdsakai valgyklos salėje. Panašaus pobūdžio "pasilinksminimus" stovyklą aptarnaujantis personalas dažnai surengdavo ant Bijotės ežero kranto; tada jie būdavo vadinami išvykomis. Šiai labai linksmai stovyklai vadovavo V. Dundulis.

NERIMTAI KNYGAI — NERIMTAS DARBAS

Komunistinėje spaudoje buvo rašoma apie planuojamą išleisti "Mažąją lietuvių tarybinę enciklopediją". Dabar jau paaiškėjo, kad šiam nerimtam leidiniui skiriamas nerimtas korespondentų darbas. Lazdijų rajono Gailiūnų pradinės mokyklos vedėjas K. Radzevičius šaiposi, kad, apesantis nacionalistų žiaurumus, žuvusiųjų komunistų tarpe linksniuojamas Jonas Stonkus, kai tuo tarpu jis visa laiką yra buvęs "buržuaziniu banditu", atseit, partizanų, kovojusių su komunistais. Nuo partizanų rankos kritusių komunistų saraše trūksta apylinkės sekr. Petro Vaikšnorio ir Gailiūnų mokyklos vedėjo Adeleus Ušelytės pavardžių. Medžiagą leidiniui paruošė Šaulėnų vykdamos komitetas. K. Radzevičius nori žinoti, kiek panašių klaidų yra padaryta kitose apylinkėse.

PREMIJOS "KASPINUI"

Maskvoje įvykusioje Sov. Sąjungos liaudies ūkio gaminių parodoje Kauno audimo imonei "Kaspinas" paskirta premija už iš sintetinio pluošto išaustus moteriškus kaktinius. Medaliai išteikti penkiems imonės darbininkams: V. Kaplanui, D. Gaucaitei, A. Sniokai, M. Vaidotui ir V. Rukšeniui.

NEPARUOSTI GELBETOJAI

Baltijos jūroje, ties Juodkrantės paplūdimiu, paskendęs vienas tenai stovyklavęs pionierius. Dėl įvykusios nelaimės kaltinama Juokrantės gelbėjimo stotis, kurioje sėdi 5 šiam

darbui neparuosti žmonės. Trys iš jų dargi yra vietinės elektros stoties tarnautojai. Į paplūdimį jie ateina iš vargę po ilgo budėjimo stotyje. Medicinos pareigas atlieka Neringos miesto vykdomojo komiteto augšto pareigūno žmona, nepasiekusi jokio specialaus išsilavinimo. Gelbėtojai neturi pagrindinių gelbėjimo priemonių — netgi jūros bangoms pritaikytos valtys.

NETVARKA TRAKUOSE

Senoji pilis ir graži gamta į Trakus kiekvieną sekmadienį sutraukia tūkstančius turistų. Tačiau turistų antplūdžiui miestai nėra pasiruošę. Automobilų savininkai neturi kur pastatyti savųjų "Volgų" ir "Moskvėčių", nes automobilų pastatymų skirtoji aikštelė yra permaža. Kiekvienas turistai nori pasistatyti po ežerą, bet pakrantėse tėra 100 dviviečių valtelių. Vėliau atvykusiems savo patarnavimą siūlo "privatininkai", kurie už valtelę paprašo 5 rublių į valandą.

Miesto centre stovi modernus restorano pastatas. Blizga sienos, blizga langai ir net stalinkai, tačiau, užsisakę imantiriai paruoštus patiekalus, turistais pasigenda paprastų daržovių. Svogūnų laišku, ridikėlių ir agurkų šiame restorane nematysi, nors jų yra pilni vietinių gyventojų darželiai.

Centrinė miesto gatvė — asfaltuota, švari, bet ją kertančios gatvelės — smulkios tiek, kad jas sunkvežimiais galėtumėi važti. Komunistiniai miesto vadovai laukia, kol šiukšlės vėjas išnesios. Nesirūpina jie taipogi aplūsiusiomis tvoromis ir apgriuviomis būdelėmis ežero pakrantėse. Pagaliau net ir toji švarioji centrinė gatvė asfaltas pradeda "šypotis", kiekvieną sekmadienį rodydamas vis platesnius plysius ir didesnę vilkdubių skaičių.

Karvinės saloje įrengta vasaros kavinė garsėja degtinės ir vyno bonku barikadomis. "Sluotos" žodžiais tariant, tai esanti "girdykla, o ne kavinė-bufetas". Karštą dieną čia pilna pusplikių moterų, maudymosi kostiumais pasipuousių vyrų. Pamatę keletą žmoniškiausių apsirėmusių piliečių, nejuokiamis pagalvojai, kad jie sudaro komisią, kuri renka "Miss Trakiai" ir "Mister Trakiai"...

Pilies sienos išmargintos turistų autografa: "Budrys Vik., Binciušas Ant., 1963. I. 6.", "Jonas Vytas Varėna", "Skėris Titytėvėnai" ir t. t. Ežero bangose, judėdamas vėlio žingsniu, pūškia kaip ežys pasenęs garliavikas, kuriuo turistai vėjojamai iš vienos salos į kitą. Salose metosi krūvos bonkų, nės, pakrūmės susėdę, turistai mėgsta "praskalauti" gerklės "kilnesniu" germiniu.

CEMENTAS JUGOSLAVIJAI

Žemės drėbėjimo ištiktam Jugoslavijos miestui Skopje Akmenės cemento gamykla išsiuntė pirmąjį cemento krovinį. Pagal Sov. Sąjungos nutarimą, Akmenė į Jugoslaviją turės pasiųsti 10.000 tonų augstos rūšies cemento. Jo užteks pastatyti stambiaplokščiams namams, kurie įstengs sutalpinti 6.000 gyventojų. Į Jugoslaviją siunčiamas cementas darbininkų yra gaminamas "virsom plauko". —vkt—

Katalikybė ir komunizmas Lenkijoje

(Atkelta iš 3 psl.)

maist stovi 3 pastatai. Viena patalpa modernus kino teatras. Man lankantis ejo filmas "One-Eyed Jacks" su Marl. Brandu. Čia pat, už kampo, Sovietų Sąjungos pastatas, kur vyksta rusų meno ir rankdarbių paroda. Sekančios durys — adventistų koplyčia.

Kardinolas Višinskis aplamai yra gerbiamas visų lenkų katalikų, bet nevisi sutinka su jo taktika. Daugelis žymių pasauliečių katalikų man pasakojo, kad ilgi persekiojimo metai paveikė kardinolą užsispyrusiai laikytis valdžios opozicijoje. Jie aiškina, kad kardinolas išsivėlia į didelę kovą dėl, palyginti, mažų ir nesvarbių dalykų. Kaikurie katalikai tiki, kad jis skeptiškas žiūri į Bažnyčios ir komunistinės valstybės koegzistenciją.

Lenkijos katalikai su dideliu susidomėjimu sekė popiežiaus Jono XXIII pradėtą naują liniją komunistinio pasaulio atžvilgiu. Daugelis pamatė, kad tai susilaukia palankių pasisakymų iš valdžios narių Varšuvoje. Praeitais

metais religiniams reikalams komitetas, susidedantis iš 2 vyskupų ir 2 valdžios atstovų po ilgo ir neveiklaus laikotarpio turėjo keletą posėdžių. Kardinolas Višinskis po keleto pasimatymų su velioniu popiežium turėjo ilgus pasitarimus su Gomulka. Susidariusi įspūdis, kad kažkoks susitarimas tarp Bažnyčios ir valstybės yra jau netolimas, jeigu ne oficialūs konkordatas, tai bent susitarimas kaikiuriais ginčijamais klausimais.

Man būnant Lenkijoje, lenkai katalikai nekantriai laukė naujo popiežiaus rinkimu. Jie meldėsi, kad naujasis popiežius testu Jono XIII pradėtą liniją, ir rinkimų rezultatai tikriausiai buvo sutikti su palengvėjimu.

Dėl tų pačių priežasčių lenkai yra labai susidomėję visuotine Bažnyčios santarbyba, kuri prasidėjo praeitais metais Romoje. Man pasakojo, kad katalikiško savitrašio kopijos, duodančios pranešimus iš santarbybos, juodojo rinkoj parduodamos po 100 zlotų, kai spaudos kioskuose šio laikraščio kaina yra apie 3 zlotai. Simtas zlotų sudaro vieną dvidešimtą vidutinio mėnesio uždarbio.

Tipiška vadovaujancio kataliko pasauliečio pastaba: "Ar mums patinka ar ne, Bažnyčia yra priversta koegzistuoti su sistema, kuri čia pasilikus daugeliui metų — neribotam laikui". V.

Red. pastaba. — Iš šio ir kitų pranešimų apie gyvenimą Lenkijoje matyti, kad lenkų tylus pasipriešinimas bolševizmui randa didžiausią atarmą Katalikų Bažnyčioje, kurią yra priversti respektuoti ir komunistai.

NOTARAS
ANTANAS LIUDZIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos
perkėlė
į naujas patalpas —
Turner Building (Suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575
namų — FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$3.000, morkių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS CEKŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadienis — penktadienis 9 val. — 1 val. po pietų. Antradienis ir penktadienis 5 val. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 0-0511

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras su prel. J. Tadarasku ir chorvedžiu sol. V. Verikaičiu. Sis choras drauge su Toronto "Varpu" išpildys St. Simkaus kantatą "Atsisveikinimas su tėvyne" O'Keefe Centre Toronto.

HAMILTON, Ont.

SLA 72 KUOPOS PARENGIMU KOMISIJA ruošia kuopos rudens išvyką į gamtą rugsėjo 8 d., sekmadienį, 2 val. po pietų B. Eselskio Sietkirk ūkyje. Bus šokiai, daiktinė loterija ir dar šis tas.

Narius ir nenarius kviečiame gaučiai dalyvauti, nes jau nedaug laiko beliko šiais metais džiaugtis gamtos globa. Valdyba

LN STATYBOS REIKALAI. — Esu tikras, kad nė vienas lietuviškas darbas pokario išvijoje nepareikalavo iš paskirų ištverties tiek valios, pasiaukojimo, ištvermės ir nusizeminimo, kiek LN išsigijimas Hamiltone. Pagaliau, po didžiausių pastangų, rugp. 15 d. pasirašyta sutartis su Petru Regina iš Port Credit, Ont. šiomis sąlygomis:

1. P. Regina iki 1964 m. kovo 31 d. pastato ir įrengia LN už \$290.000.
2. LN statybai finansuoti P. Regina gauna paskolą \$250.000 iš 6% grąžinamą per 20 m. Paskolos gavimo išlaidas \$12.000 apmoka LN v-ba.
3. P. Regina perka dabartinį LN už \$165.000 įmokėdamas \$27.000; \$65.000 LN b-vė pasilieka antraisiais morkiais iš 6%, kurie bus atmokami po \$700 kas 3 mėnesiai plus palikanos. Dabartinį LN pardavimo uždarymas — 1964 m. kovo 31 d.

4. LN v-ba suranda mažiausia 50 narių, kurie garantuos LN paskolą.
5. Si sutartis įsigalioja, kai ją patvirtins LN v-ba.

Savo posėdyje rugp. 17 d. LN v-ba nutarė sutarties netvirtinti ir paprašė P. Regina pirmiausia gauti paskolą. Rugs. 21 d. P. Regina pranešė telefonu, kad paskola greitu laiku bus gauta. Sekantis LN v-bos posėdis numatomas rugs. 27 d. Tikėkimės, kad mėnesiais nusistėjusios LN statybai derybos viena kartą užsibaigs ir pereisime prie mūsų gražiųjų Tautos Namų statybos. Iš savo pusės visi planuojame, mūsų mastu, tautiniam projektui po vieną antrą šimtinę, nepagalėkime ir tūkstantis.

Jūsų St. Bakšys, LN v-bos pirm.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 122-oje savaitėje davė \$500 ir 123-oje \$1000; nuo pradžios jau pasiekė \$122.300. Nuosirdžiausia padėka dviem X-ams, kurių vienas pridėjo \$500, o kitas \$1000.

Nė vienas tautinis darbas Hamiltone nesukėlė tiek kontraversijų, kiek

LN išsigijimas. Jau vien tik iš to galime pamatyti, kad išsigijimas tokios apimties Liet. Namų bus lemiantis veiksnys lietuvišbės išlaikymui ateinančiose kartose. Tad kodėl gi jų išsigijimo stambiau neparemti?

MŪSŲ LIGONIAI. — Alb. Rimkienė, išbuvusi ligoninėje apie 2 mėn., sugrįžo į namus ir baigia sveikti vyro Felikso ir jos mamytės globoje.

K. Mikšys keletą savaitių neįėjo į darbą ir gydydėsi namuose. Šiuo metu jis jau pradėjo dirbti.

Linkime jiems greitai ir visiškai pasveikti. Sk. St.

Padėka

Nuoširdus ačiū visiems mane aplankiusiems mano ligos metu ir atsiuntusiems linkėjimus.

Ypatingai dėkoju Bendruomenės valdybai ir jos vicepirmininkui V. Kežinaičiui, šeštadienines

mokyklos mokytojams, mokyklos vedėjui J. Mikšui su ponija ir ateitininkams sendraugiams — pirm. J. Pleiniui ir M. Kežinaičiui.

Jūsų parodytas prisiminimas ir atvežtos dovanėlės paliks man neužmirštamą atsiminimą.

K. Mileris

WINDSOR, Ont.

GEDULINGOS PAMALDOS buvo atlaikytos už a.a. kun. Jurgį Riabų rugpjūčio 19 d. šv. Kazimiero bažnyčioje. Minimas kunigas mirė praėjusiais metais Gary, Ind. Pamaldas laikė velionies draugas Windsoro klebonas kun. D. Lengvinas, dalyvavo kunigai: Katariskis, Simanavičius, Kriščiūnėvičius, Dagilis, Vaseris, Žvirblis. Taip pat dalyvavo būrys parapijiečių.

SUDBURY, Ont.

GEGUŽINĖ suruošė KLB Sudburio apyl. valdyba Vl. B. Skvereckų gražiame ūkyje. Svaugusieji ir jaunimas vaišinosi, dainavo ir šoko, o mažesnieji jodinėje arklukais ir džiaugėsi naminiams gyvuliams, kurių mieste netenka matyti. Šokiams groja gerų lietuviškų pokštelių muzika. Reikia pasidžiaugti, kad Vl. B. Skvereckai savo sumanumu ir darbštumu sugeba išlaikyti atliekamą nuo kasyklų laiku gražų gyvulių ūkį. Karvės melžiamos naujausiomis mašinomis, bet, kas svarbiausia, tai kad gyvendami apie 20 mylių už miesto, suranda laiko atvykti į lietuviškas pamaldas ir savo dukreles leidžia į šeštadieninę mokyklą. Visos keturios dukrelės gražiai auklėjamos lietuviškoji ir katalikiškoji dvasioje.

TUMO-VAIZGANTO SESTAD. MOKYKLOS tų komitetas atstatydino ir buvo išrinktas naujas, kurį sudaro S. Poderienė, Vl. Skvereckas ir V. Stepšys. Susirinkimui pirmininkavo J. Remeikis.

KUN. ANT. SABAS išvažiavo atostogų. Dalyvavo lietuvių seime Toronte. Dėlto rugsėjo pirmąjį ir antrąjį sekmadienį lietuviškų pamaldų nebus. Grįš rugsėjo 14 d. vakare. Tautos šventės pamaldos bus rugsėjo 15 d. Daug lietuvių iš Sudburio žada dalyvauti lietuvių seime Toronte.

ATOSTOGAVO: pas M. ir A. Pranskūnus J. M. Petkūnai iš Hamiltono; pas J. L. Remeikius L. Remeikienės brolis A. Juozaitis iš pietų Ontario, pas J. I. Račinskų V. Barydas iš Londono, pas P. M. Venskėvičius kun. Ant. Nockūnas iš Marianopolio.

Sudburis

Neloškite!

Lošimas kortomis gali pavojingai pakelti kraujo spaudimą ir pakenkti sveikatai. Buvo iširta 30 biržos loškų, kurių šešiolikai kraujo spaudimas kilo iki nenormalaus augščio. Vienuolikai iš jų pulsas kilo iki 100 per minutę. Dauguma tirtų loškų blogai miegojo po vakarinio lošimo. Gydytojai priėjo išvados, kad žmonės, turį augstą kraujo spaudimą, neturėtų lošti kortomis.

Oxford, Miss. — James H. Meredith, pirmasis negras Mississipi un-te, baigė studijas ir gavo diplomą.

Hon. Charles S. MacNaughton

VIENAS IS PRANESIMŲ EILĖS APIE ONTARIO VALDŽIOS PATARNAVIMUS

Keliauti yra lengva

Ontario provincija yra nepaprastai gausi gamtiniais ištekliais ir poilsio vietovėmis — turtingomis savo įvairumu bei išsidėtymu po visą provinciją.

Mūsų laimei, didesnė šių poilsio vietovių ir idomybių dalis lengvai pasiekiamą Ontario 12.400 mylių karališkais plentais ir kitais jungiančiais keliais. Tą patį galima pasakyti ir apie visokio dydžio ir įvairumo bendruomenes, išsiskirsčiusias skersai ir išilgai po visą provinciją.

Kad būtų jums lengviau pažinti Ontario provinciją važiuojant plentais ir kad keliavimas teiktų didesnio malonumo, kelių departamentas išleidžia įvairaus

keliavimo vadovus. Štai keletas pavyzdžių: The Official Road Map of Ontario; naujas Northern Ontario vadovas su dviem naujais žemėlapiais, išleistas šiemet pirmą sykį, ir "Roads to Recreation", kurio 1963 metų laida ką tik išleista.

Šitie leidiniai yra gaunami pagal pareikalavimą nemokamai. Jie yra lengvai gaunami tiesiog iš departamento per centrinę įstaigą arba bet kuriame iš 18-kos skyrių bei 5-kiosios sritys įstaigos. Galima juos gauti taip pat kelionių biuruose, laukų ir miškų departamentų įstaigose ir daugelyje kitų vietų.

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

DEPARTMENT OF HIGHWAYS

JOHN ROBERTS
Prime Minister

CHARLES S. MacNAUGHTON
Minister of Highways

Lietuviai pasaulyje

J A Valstybės

MIRE KUNIGAI: a.a. Leonas Valcekauskas, Kearny, N.J., klebonas, ir a.a. Kazimieras Paulionis, Brooklynso vyskupijos klebonas. Palaidoti rugpjūčio 22 ir 23 d.

NIUJORKO APYLINKĖJE mirė šie lietuviai: G. Samolis, 73 m. amž., E. Butkus, 59 m. amž., Ona Rimkienė, Marijona Jancienė ir P. Glemžaitė-Strupienė.

KUN. STASYS YLA, LRKS reikalų vedėjas, paruošė projektą Lietuvių katalikų solidarumo dienai įvesti.

ČIKAGOS DIENRASTIS "Chicago Tribune", rugpjūčio 8 d. laidoje įdėjo platų aprašymą apie žurn. Edvardą Sulaitį ir jo nuotrąuką.

ČIKAGOJ KILLO SUMANYMAS suregistruoti visus tuos lietuvius, kurie yra baigę JAV universitetus, įgiję mokslo laipsnius; dabar bestudijuojančius universitetuose ir 1963 m. baigusius gimnazijas.

MUZ. D. LAPINSKAS iš Vokietijos atvyko pas tėvus į Bostoną paviešėti. Jis yra Stuttgarto operos dirigentas.

MUZ. J. BERTULIS šiuo metu keliauja po Europą. Lankėsis ir Monte Carlo, Monako, kur, kaip ir daugelis, net pabandęs išlošti, tačiau laimėti esą gana sunku. Iš Nicos išvyko į Šveicariją, iš ten — į Frankfurtą ir atgal į Čikagą.

ČIKAGIEČIAI K. Veselka, L. Barauskas, A. Dikinis, V. Vaičiūnaitė, Z. Kėvalaitė, Stasys Pilka ir A. Valėšaitė buvo atvykę Montrealin, kur gaminamas filmas "Aukso žašis". Filmavo latvis V. Skudra.

ALEKS. PETRAVIČIUS, gyvenęs Hartforde, Conn., mirė liepos 24 d. Velionis buvo gimęs Panevėžyje, ilgesni laiką gyvenęs Jurbarko, kur ejo banko direktoriaus pareigas.

DR. VYT. VYGANTAS rugp. 3 d. specialioje audiencijoje buvo priimtas šv. Tėvo Pauliaus VI, drauge su kitais trimis tarptautinių org-jų vadais. Audiencija užtruko 25 minutes. Šv. Tėvas ypatingai dėmėjosi Pax Romana org-ją, kurios pirmininku yra dr. Vygantas.

D. KURAITIS, žinomas keliauninkas, šią vasarą vėl keliauja. Aplankęs Japoniją, vyksta Korėjon ir iš ten Indokinijon, kur jau yra buvęs ančiau.

LIETUVIŲ FONDAS jau artėja prie \$100.000 sumos. Aukų plaukimas pagyvejo ypač rugpjūčio mėn. Naujosios fondo v-bos adresas: T. Blinstrabas, 7243 S. Albany Ave., Chicago 29, Ill., USA.

Argentina

ARGENTINOS liet. tautinis dainų ir šokių ansamblys, vadovaujamas O. Ozinskienės, dažnai pasirodo įvairiausiomis progomis netik Buenos Airėse, bet ir kitų miestų lietuvių parengimuose.

BUENOS AIRES operos parodų salėje birželio mėn. buvo suruošta pa-

garsėjusio visoj Pietų Amerikoj mūsų tautiečio dail. Jono Rimšos kūrinų paroda, kuri susilaukė ypatingai didelio susidomėjimo argentiniečių ir lietuvių tarpe.

G. BUKEVICIUTE, inžinieriaus Juozo ir Onos Bukevičių dukte, pradėjo dėstyti anglų kalbą gimnazijoje. Argentiniečiams lietuviams yra garbės sulaukus naujos profesionalės.

Australija

SYDNEJŲ birželio 30 d. išikūrė Lietuvių Gydytojų Draugiją. Steigiamajame susirinkime dalyvavo 8 gydytojai. Valdybą sudarė: pirm. dr. J. Venclovas ir dr. V. Barkienė. Pakvietė draugijon įsijungti dantų gydytojai.

MELBOURNE vietos ateitininkai ir visa lietuvių kolonija minėjo Dariaus ir Girėno dieną nepaprastomis iškilmėmis. Pamaldas laikė kun. Pr. Daukšys, MIC. Choras giedojo šv. Mišias. Salėje paskaitą skaite J. Seliokas. Choras ir ateitininkai dainomis ir deklamacijomis išpildė idomiaj paruoštą programą.

PRAŠO BEPROCENTINES PASKOLOS. Liet. Katalikų Centrai galutinai išmokėti dar liko nepilni \$2.000. Parapijos klebonas kun. A. Kazlauskas ir Kat. Dr-jos taryba prašo tautiečius beprocenčines paskolas.

ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS mirė Pertho ligoninėje birželio 7 d. Velionis buvo gimęs 1915 m. lapkričio 13 d. Peterburge-Leningrade. Tuoj po I D. karo su tėvais grįžo į Lietuvą ir gyveno Zarasų apskr. Antazavės vl., Zirnųj km. Atitarnavo nepr. Lietuvos kariuomenėje ir 1941 m. dalyvavo partizanų eilese prieš komunistus.

Brazilija

SESELĖS PRANCISKIETĖS Vila Zelinioje paminėjo 25 metų įsteigimo sukaktį. 1938 m. rugpjūčio 13 d. iš Niujorko nusto išplankė penkios seselės prancišketės į S. Paulo, kur pasiekė rugpjūčio 27 d. Mėnėjimui iniciatyvos emėsi pirmieji seselių mokyklos mokiniai. 25 metų sukakties minėjimas įvyko rugpjūčio 18 d. Programoje 11 val. buvo šv. Mišios, po jų gimnazijos salėje pobūvis-pietūs su menine programa. Paruošė Pr. Al.

Vokiečių lakūnai JAV

V. Vokietijos lakūnai bus apmokomi JAVValstybės vairuoti srausminius lėktuvus, galinčius vežti atominės bombas. Apmokymas prasidės greitai laiku Arizonos lėktuvų bazėje.

Briuselis. — Modernaus meno parduotuvė iškabino užrašą: "Čia gyvena bepročiai, neturintieji laiko rimtai nusiteikusiems. Protinęsiems patartina neužėiti". Nepaisydamos užrašo parduotuvė užplūdo "bepročių" minios.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

VASAROS MĖNESIAIS Čikagos lietuvių veikimas yra gerokai apsnūdęs, nes didelė dalis mūsų tautiečių išlisi įvairiose vasarvietėse.

Kelis savaitgalius ir šių eilučių autorii teko apsilankyti eilėje tokių vasarviečių, kuriose atostogauja didesnės mūsų tautiečių būriai.

Siemet bene daugiausia čikagiečių traukia į Union Pier, Mich. vietovę, kuri perėmė pirmavimą iš Beverley Shores — "Sandūnu", Ind. Union Pier yra truputį toliau negu "Sandūnai". Bet iš Čikagos pasiekiamas maždaug per valandą laiko. Ten savas vasarvietes jau yra įsigiję apie 20 lietuvių. Dalis jų vasarnamius naudoja tik patys, o kiti — nuomuoja svečiams, kuri čia vieši ne tik iš Čikagos, bet ir Detroito bei kitų tolimesnių miestų.

Susidomėjimas šiomis lietuvių vasarvietėmis yra didelis ir kaikiuriose jų kambariai ar atskiri nameliai jau yra išnuomoti sekantiems metams.

Važiuojant Union Pier gatvėmis matyti vasarviečių pavadinimai: "Gintaras", "Venta", "Rambynas" ir kt. "Gintaro" vasarnamis turi lauko teniso aikštelę, tinkliniui žaisti vietą, krepšinio aikštę bei kitas pramogas.

K L B

Toronto apylinkės valdyba,

SU DZIAUGSMU SUTIKDAMA

ANTRAJĄ PLB SEIMĄ,

NUOŠIRDŽIAI JĮ SVEIKINA

IR LINKI

SEKMINGŲ DARBŲ.

Pasaulio

Lietuvių Bendruomenės

antrąjį seimą

nuoširdžiai sveikina

Tėvai pranciškonai

ir

Prisikėlimo parapija,

kartu linkėdami

Dievo palaimos ir geriausios

sėkmės jo pastangoms.

BŪKITE PASVEIKINTI

II PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMO
NARIAI IR PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ DALYVIAI!Tebūnie Jūsų žvilgsniai nukreipti į pagrindines
lietuvybės laisvės — šeimas, kur prazysta bei bręsta
pirmieji lietuvybės žiedai ir mūsų ateitis —KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
MOTERŲ DRAUGIJOS CENTRO VALDYBASVEIKINAME
PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS II-JI SEIMĄ
LINKEDAMOS ISTVERMĖS IR STIPRYBĖS
UŽSIBREŽTUOSE DARBUOSE.
PRASYDAMOS AUGSCIAUSIO PALAIMOS,
KARTU JUNGIAMOS SU JUMIS
LIETUVOS IR PABALTIJOS KRASTŲ
ISLAISVINIME —

PABALTJETES MOTERYS

DARBINGOS NUOTAIKOS
PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMO
ATSTOVAMS IR ISTVERMĖS
NUTARIMŲ VYKDYME LINKIToronto ateitininkai —
sendraugiai, studentai ir moksleiviaiSVEIKINAME ANTRAJĄ PASAULIO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS SEIMĄ
IR LINKIME DAUG SĖKMĖS UZSIMOTUOSE DARBUOSE

Siuntinių persiuntimo lietuviška įstaiga

BALTIC EXPORTING CO.

A. ir S. KALUZA

Naujoji politika Islamo
pasaulyje

T. GARBUKAS, OFM

Šiandien visas pasaulis yra di-
džioje persilaužimo fazėje. Viso-
se tautos pastebimas ryžtingas
skverbimasis pirmyn, bejieskiant
naujos socialinio gyvenimo san-
tvarkos, pritaikintos daugiau mo-
derniškojo žmogaus troškimams.
Šia kryptimi yra vedama visu-
valstybių ekonomija ir politika.
Nuo tokių siekių neatšisako nė
islamiškasis pasaulis. Islamo pa-
saulys dabar iškilo į vadovaujan-
čias viršūnes, kaip naujosios poli-
kos vadovas, radikalusis diktato-
rius Nasseris.

Nasserio politikos mitai

Nasserio valdymas yra tvirtai
surištas su karine jėga, bet netu-
ri atramos liaudyje. Partijos yra
uždraustos. Jo politikos tikslas —
sujungti visus į taip vadinamą
"tautinę vienybę", kuri išreikštų
liaudies valią. Bet Nasseris nie-
kada neturėjo intencijos paten-
kinti liaudies valią, jeigu nesutin-
ka su jo paties norais. Jis atmeta
demokratinės institucijas, kad
pasiturinčios klasės vėl nepaim-
tų valdžios iš savo rankas. Pagal
Nasserį ir kitus diktatorius, de-
mokratinės institucijos alkanai ir
analfabetinei miniai yra nesamo-
nė. Kokia kryptimi Nasserio dik-
tatura vykdoma, aiškiai parodo
visos spaudos suvalstybinimas:
kiekvienas laikraštis, kad ir be-
partinis, turi priklausyti valsty-
bei!

21. V. 1962 Nasseris pateikė
vienybės partijos nariams ir "sei-
mui" savo "tautinės chartos met-
menis", kuri turėtų būti rodyklė
Egipto ateities institucijai. Ši
Nasserio charta yra vienas pla-
tesnių jo pasaulėžiūros paaiškini-
mų po jo išleistos knygos "Revo-
liucijos filosofija", kuri savyje
yra visiškai ne filosofiška. Šioje
chartoje jis aiškina Egipto liau-
dies istoriją, "liaudies revoliuci-
jų" mėginimus, kurie visada reak-
cijonierių būdave užšlopinti iki
23. VII. 1952, kai (Nasseris čia
turi minty save, bet tikrumoj Na-
gib!) išėjo liaudies sukilimo lai-
mėtojų. Savo tezeje Nasseris pa-
sisako netik prieš kolonizaciją,
bet taip pat prieš reakcijonierius,
kurios jis aiškiai priskiria lyg
tai būtų liaudies sąjūdžio norai.
23. VII. 1952 revoliucija pasižy-
mi tuo, kad ne kariuomenė buvo
jos pradininkė, bet kad ji buvo
tik liaudies irankis. Gi svarbiaus-
tos išidėmetinos nakties revoliu-
cijos rengėjai buvo tie, kurie pa-
veikė kariuomenę ir jai isakė ko-
voti greta liaudies sąjūdžio.

Arabiškojo socializmo
pagrindas

Egipte revoliucijos mitas ir va-
do mistika iškeliama kaip "ara-
biškojo socializmo" pagrindas.
Prie Nasserio, vietoj klasių, yra
tikslai liaudis. Bet neaišku, kaip
iš tos pačios liaudies vis dar atsi-
randa reakcijonierių, prieš ku-
riuos nuolat rėkiama? Nasseris
minėtoje chartoje, kovodamas
prieš klases, pasisako: "Egiptie-
čių liaudis atmeta betkokios kla-
sės diktatūrą, kadangi tikroji de-
mokratija neįmanoma, kol klasių
skirtumai nėra panaikinti". Stengdamasis klasių skirtumus
panaikinti be klasių kovos, jis tai
nori atlikti pagal sistemą, kuria
jis vadina "moksliškuoju socia-
lizmu". Ką jis pats tuo supranta,
nėra žinoma, tik galima prileisti,
kad žodis "moksliškas" reikėtų
suprasti kaip grynai retoriška
fantazija. Atrodo, jis mano: su-
valstybinti ūkiai turi vyrauti, bet
ir privatus turi liudžiai tarnauti
ir jos būti kontroliuojami. Be to,
Nasseris toliau planuoja: įgyven-
dinti visose srityse ekonominį
planą, teisingą ūkių padalinimą,
sunkiajai pramonei duoti pirmę-
nybę prieš lengvąją, palaipsniui
panaikinti skirtumą tarp miesto
ir kaimo, suaktyvinti kooperaty-
vų ir sindikatų veikimą, kuriems
turi būti perduota politinė atsa-
komybė.

Luomų panaikinimas ir
svetimųjų išvijimas

1961 m. spalio mėn. Nasseris
paskelbė savo naujos revoliucijos
politiką, nukreiptą prieš turtingų
jų "reakcijonierių" klase. Egipto
spaudoje buvo neslepiančias rašoma,
kad norima sunaikinti "kapitalis-
tų reakcijonierių" pajėgas — Si-
rijos atskyrimo priežastį. Tas
palietė 700 asmenų, kurių keli tu-
zinai buvo suimti, o "milijonie-
rių" šeimoms paskleista neapy-
kanta turėjo jas politiškai paraly-
žuoti. Laikraščiuose buvo pa-
skelbtas sąrašas 1000 asmenų,
kurių atimtas ne tik gamybos tur-
tas, bet ir grynai asmeninis. Nas-
seriui neužteko vien milijonierių
likvidacijos. Jis siekia likviduo-
ti ir vidutinįjį luomą, taigpi sve-
timšalius: italus, graikus, žydus
ir libaniečius.

Sueso kanalo krizės metu italų
kolonija dar turėjo 20.000 asme-
nų. Italijos valdžia pasirinko šią
koloniją tyliai likviduoti ir su di-
deliais nuostoliais, kad nepraras-
tų su Egiptu naudingų prekybos
santykių. Graikų pradžioje buvo
net 100.000, kurių dauguma Egipte
buvo gerai prasigyvenę; jie ne-
norėjo išvykti, žinodami, kad sa-
vo tėvynę tegalės sunkiai vers-
tis. Jų išgijimas prasidėjo po Su-
eso krizės, bet augščiausi laipsnį
pasiekė 1961 m. ir ypač 1962 m.
vasarą, kai egiptiečiai valdininkai
labiausiai juos spaudė. Visi Grai-
kijos valdžios bandymai gauti
spaudžiamiesiems tautiečiams Nas-
serio prielankumo nuėjo niekais.
Dar 1962 m. žiemą Nasserio poli-
cija susekė graikų-izraelitų šni-
pinėjimo grupę. Šios bylos aliar-
muojanti pradžia turėjo graikams
priminti teismo sprendimą prieš
prancūzų diplomatus ir pagrei-
tinti jų išvykimą. Palikdami ša-
lį, turėjo palikti visą turtą! Nuo
tada kas savaitę palieka Egiptą
keli šimtai graikų. Viename pasi-
matyme su graikų žurnalais
Nasseris atvirai pasakė: "Niekio
kito nebelineka jums (graikams),
kaip iš čia išvykti. Palikite šį
kraštą liudžiai. Ir juo greičiau
tai įvyks, juo geriau". Žydu ma-
žuma jau prieš ir po Sueso kon-
flikto turėjo palikti Egiptą. Taip
pat ir libaniečiai, kurie Egipte
gyveno, nemažiau buvo paliešti
turgu nusavinimo, kaip ir kiti sve-
timšaliai.

Suvalstybinimo politika, kuri
nesiskiria nuo paprasto turtų at-
ėmimo arba vagystės, atrodo, pir-
moj vietoj buvo taikoma svetim-
šalių elementui. Dabar Egipto vi-
daus prekyba yra suvalstybinta.
Tuo būdu Egipte iš vidutinio luo-
mo beliks tik pačių egiptiečių ma-
ža dalis, su kuria Nasseris susido-
ros be didesnių sunkumų.

Darbininkai ir žemės
reforma

1962 m. gegužio mėn., šven-
čiant "bairam" — liaudies šven-
tę, buvo išleista daug valdžios pi-
nigū liaudies malonumams. Nas-
seris nusistatė čia padaryti dau-
giau spektaklių negu ekonominį
žingsnį: padengti tas valstybines
išlaidas iš imonių pelno mokes-
čių forma. Tie mokesčiai davė 15
mil. egipt. svarų pajamų. Imokė-
jimas dar nėra baigtas, nes dar ne
visos imonės pateikė savo pelno
apskaiciavimus. Mokesčiai uždėti
ir darbininkams. Valdžios nusta-
tyta: maximum — 50 egipt. sv. i
metus, o minimum — paprasto
darbininko mėnesio atlyginimas.
Fabrikų darbininkai moka 10-15
egipt. sv. i metus. Valdžios tar-
nautojai gauna 10 dienų uždarbio
priedą i metus. Panašia dovana
pasinaudoja ir 20 milijonų Egipto
sėslų žemdirbių, kuriems Nasse-
ris pažadėjo ir kitų lengvatų.

Žemės reforma ir steigimas
įvairių kooperatyvų, kuriuos Nas-
seris buvo pradėjęs su užsidegi-
mu, dabar sustojo. Kolektyvinių
ūkių kūrimas taip vadinamose iš-
laisvintose provincijose, atrodo,
irgi išblėso, nes nieko daugiau
apie juos nesigirdi. Privati žemės
nuosavybė ir žemės paveldėjimai
paliekami žemės reformos žinio-
je. Aplamai, Egipte nesimato jo-
kio pagerėjimo ūkio srityje. Tie-
sa, yra 250.000 mažųjų nau-
jakurių (toks skaičius yra paduo-
tas sąrašuose?) ir dalis valdžios
tarnautojų, kurie patyrė pagerėji-
mo, bet masėms nėra jokio poge-
rėjimo. Naujakurių nedidelis
skaičius gavo žemės, bet nepa-
prastai didelis gyventojų prie-
auglis (1961 m. — 600.000, 1962
m. — 800.000!) bus vėl tikriaus-
iai padidinęs bežemių skaičių.
Užtat Nasseris ir apsisprendė pro-
paguoti gimimų kontrolę, apie ku-
rią ikišiol nenorėjo nė girdėti.
Tuo Nasseris prarado savo presti-
žą gyventojuose, nes kiekvienam
arabui gausi šeima yra jo sociali-
nė garbė. Argumentas, kad turė-
dami mažiau vaikų patys galėtų
ilgiau ir patogiau gyventi, ypač
kaimų gyventojuose, sukėlė dide-
li nepasitenkinimą. Iš 8000 ap-
klaustų miesto moterų — 24%,
o kaimų moterų — tik 1% pasisa-

(Nukelta i 6 psl.)

Nuoširdūs sveikinimai

Antrajam

Pasaulio Lietuvių seimui.

Honorable JOHN YAREMKO,

ONTARIO PROVINCIJOS SEKRETORIUS IR
PILIETYBĖS MINISTERIS"Lietuva... Tu didvyrių žeme,
iš praeties Tavo sūnūs te stiprybę semia"Amerikos
slaptos žinios

V. Vokietijos Karlsruhe teis-
me buvo teisiami vokiečiai, tar-
navę savo krašto žvalgyboje ir
kartu teikę žinias sovietams. Vie-
nas jų, Heinz Felfe, pareiškė teis-
me, kad karo metu buvo Vokie-
tijos žvalgybos tarnyboje ir va-
dovavo Sveicarijos skyriui; jo ži-
nioje esą tarnautojai pirmąsias
žinias apie Teherano ir Jaltos
konferencijas gavę Sveicarijoi iš
paties Allen Dulles, vėliau tapu-
sio JAV slaptosios žvalgybos vir-
šininku.

Vašingtonas. — Gynybos depar-
tamentas paskelbė, jog kasmet
bus išleidžiama 100 mil. dol. iš-
laikyti JAV dabartinėje paruoš-
tyje, kad jos kiekvienu metu ga-
lėtų pradėti atominių ginklų ban-
dymus erdvėse, jeigu Sov. Sąjun-
ga sulaužytų sutartį. Daugiau pi-
nigū bus skiriama požeminiam
bandymams.

Sveikinu

II-jį Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės seimą,KARTU LINKEDAMOS GERIAUSIOS SĖKMĖS
BESIRUPOJANT PERTEIKTI LIETUVYBĖ
ATEINANČIOM KARTOM —

DR. ANTANAS PACEVICIUS

SVEIKINDAMAS
II-JI PASAULIO LIETUVIŲ SEIMĄ
LINKIU VISIEM ATSTOVAM GYDYTI
LIETUVIŠKOJO GYVENIMO ZAIZDAS
SEKMINGIAUSIU VAISTU — GERA VALIA.

MARGIS VAISTINĖ

408 Roncesvalles Ave. • Toronto, Ont. • Tel. LE 5-1944

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą,
susirenkantį Toronte,
pagarbiai sveikinu ir kartu linkiu
vieningai apsvarstyti gyvybinius lietuvių
klausimus, sustiprinti viso pasaulio
lietuvių ryžtą ir iš naujo
paskleisti vieningo darbo dvasią
plačiose tautiečių eilėse.
Jūsų pasisekimas —
visos lietuvių išeivijos pasisekimas!

NORD MENDE SALES

46 Colville Rd., Toronto 15, Ont.

Generalinė atstovybė Kanadai

JONAS ir SOFIJA TUMOSA

Lietuvių bendrovė "Mohawk" Furniture
sveikina antrąjį Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės seimą
ir jo dalyvius, atvykusius į Torontą.
Geriausios sėkmės Jūsų planams!

MOHAWK FURNITURE

2448 DANFORTH AVE. TORONTO 137 RONCESVALLES AVE.

Sveikiname II-ji Pasaulio Lietuvių seimą Toronte

MŪSŲ TAUTINĖS SAMONĖS REISKEJĀ

IR VALIOS VYKDYTOJĀ.

L. FRONTO BICIULIAI TORONTE

Pasaulio

Lietuvių Bendruomenės seimą

JO ATSTOVUS IR VISĄ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
SVEIKINA IR LINKI SĖKMĖS
UŽSIMOTUOSE DARBUOSEToronto Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto 4, Ont.

2-iam PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMUI

Sėkmės ir ištvermės
prie vairo
sunkiame tremties kelyje.

V. BACĖNAS,

FOUR SEASONS TRAVEL, PORT CREDIT

254 Lakeshore Rd. E. • Port Credit, Ont. • Tel. CR 8-7261

SVEIKI ANTROJO PASAULIO LIETUVIŲ

BENDRUOMENĖS SEIMO

DALYVIAI,

SUSIRINKĘ SPREŠTI SVARBIŲJŲ

LIETUVIŲ REIKALŲ.

Pranas Barauskas

APDRAUDOS AGENTŪRA, TORONTO, ONT.

North Sylva Co. Ltd.

direkcia:

prez. L. Karbūnas,
I viceprez. V. Vaitkevičius,
II viceprez. J. Paršelis,
izd. VI. Germanavičius,
sekr. J. RačysGinklų, amunicijos ir sporto reikmenų urmo prekyba,
18 Ripley Avenue, • Toronto 3, Ont. • Tel. 767-9263

SVEIKINU ANTRAJĮ

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMĄ,

IVYKSTANTĮ TORONTE,

IR LINKIŲ GERIAUSIO PASISEKIMO

SVARSTYMUOSE IR DARBUOSE —

Duda Apdraudos Agentūra Toronte

Naujoji politika Islamo pasaulyje

(Atkelta iš 5 psl.)

kė bandžiusios reguliuoti šeimų
prieauglį.

Suvalstybinta pramonė

Iš pradėtos su didžiausiais už-
simojimais pramonės laukiamą
nemažiau kaip stebuklo, būtent:
per sekančius 10 metų padvigu-
binti liaudies pajamas. Tačiau
egiptiečių pramonė kaip kuriose
srityse jau šiandien turi gaminių
perteklių, negali atsilaikyti prieš
konkurenciją ir dėl darbininkų
permažo atlyginimo negali užtik-
rinti savo ateities. Net svarbiau-
sia eksportui prekė — pagarsėju-
si Egipto medvilnė jau senokai
neatlaiko konkurencijos, nes ir
Pietų Amerika pagamina pasauli-
nei rinkai tokios pat rūšies med-
vilnės.Jei įmonių suvalstybinimas pas-
kutiniaus metais ypatingu rezul-
tatu ir nedavė, tai visgi reikia ri-
pažinti, kad tai buvo prarasta be
didelių susikirtimų. Valdžia galė-
jo perimti įmones visoj pilnumo
ir be didesnio trynimosi. Padėjo
Rusijos ir Amerikos didelė ūkinė
pagalba. Net 1961 m. menkas der-lius tik Amerikos pagalbos dėka
galėjo būti išlygintas. Nasserio
prarasto svetimšalių ir pačių
egiptiečių apipilėsimu šaltiniai iš-
sibaigė. Netolimojo ateity pamaty-
sime, ką atneš Nasserio ūkio su-
valstybinimas.

Nauja užsienio politika

Syrijos atsiskyrimas vedė ir
prie Egipto užsienio politikos pa-
keitimo. Egiptiečių užsienio poli-
tika remiasi ne kuo kitu, kaip
Egipto pretenzija vadovauti arabų
pasauliui. Nasserio receptas
yra paprastas ir radikalus: suvie-
nyti arabų valstybes Egipto vado-
vybėje ir kovoti prieš kitoki arabų
valstybių suvienijimą, jei ne-
pasiduodama Egipto vadovavi-
mui! Gi arabų valstybių suvienijimas
buvo propaguojamas nacio-
nalistiniams, antiimperialistiniams
ir neutralistiniams ūkiais. Pir-
mausia Nasseris norėjo suvieny-
ti arabų valstybes, o tik paskui
vykdyti savo socializmą. Vis dėlto
buvo priverstas keisti savo liniją,
nes sutiko nenugalimų kilių
Irake, Jordanijoje ir Libane.

Komunistinės Rumunijos kalėjimuose

Rumunų kilmės žurnalistas
Leonard Kirschen, pokario laiko-
taryje dirbęs Associated Press
korespondentu Bukarešte, 1950
m. buvo suimtas ir nuteistas ka-
lėti 25 metus. Nusikaltimo prie-
žastis — objektyvus ir atviri re-
portazai, nagrinėję komunistinio
gyvenimo negeroves. Po 10 me-
tų jam buvo suteikta amnestija.
Grįžęs į laisvąjį Vakarų pasaulį,
jis parašė atsiminimų knygą —
"Raudonojo teisingumo belais-
vis".

Tardymo metodai

Tardymo metu komunistinė
Rumunija tebeužauda Stalino
laikais išrastas kankinimo prie-
mones. Pirmausia siekiama visi-
ko kalinio nužmoginimo sudarant
nepakenčiamą gyvenimo sąlygas
kalėjimuose. Toliau seka į kalini-
o akis nukreipta prožektorių
blykčiojanti šviesa ir ciniški tar-
dytojo žodžiai: "Užmiršk buržu-
azinių teismų struktūrą, kur teis-
mas turi įrodyti nusikaltimą. Mūsų
sistemoje kalinys privalo iro-
dyti savo nekaltumą".Veiksmingiausia kankinimo
priemonė yra vadinamasis "ma-
niežas"; basas ir iš drabužių iš-
rengtas kalinys priverčiamas iš-
rengtas valandas bėgti ratu kalėji-
mo kameroje. Šis kankinimo me-
todas nepalieka jokių išvirsinių
žymių. Kameroje sėdintis kalėji-
mo gydytojas retkarčiais patikri-
na pulsą ir, pastebėjęs širdies
nusilpimą, leidžia į gyslas jos
veikimą stiprinančių vaistų. Kai
kalinys jau neįstengia bėgti, jam
leidžiama nusinauti pusvalandį,
o tada jis ir vėl vaikomas po ka-
merą. Po kelias dienas užtrūku-
sio tokio "maratono" net ir tvir-
čiausių nervų asmuo dažniausiai
sutinka prisiimti jam primeta-
mas kaltes.Kartais prisipažinimui išgauti
panaudojama nemažiau veiksminga
kita kankinimo priemonė —
visiška kalinio izoliacija vienutė-
je. Lango stiklas uždažomas bal-
tais dažais, kad per jį nesimatytų
net mėlyno dangaus kampučio.
Kai sargas įeina į vienutę,
kaliniui įsakoma atsukti nugarą
ir žiūrėti į sieną. Tokia izoliaci-
ja anksčiau ar vėliau išaukia
moralinį lūžį, valios susilpnėjimą,
kalčių "prisipažinimą".

Kalinių prakaitys eksportui

Kaikuriuose kalėjimuose yra
irengti baldų fabrikai. Suimtieji
kunigai ir intelektualai čia pri-
verčiami dirbti paprasčiausiais
taisais. Po kelerių metų ilgų
darbo valandų jie dažniausiai
tampa ekspertais šioje srityje.
Tada jų kruvinu prakaitu paga-
minti baldai eksportuojami į už-
sienio kraštus, rodami tarptauti-
nėse parodose. Į Rumuniją plau-
kia politinių vergų uždirbti dole-
riai, markės, svarai ir kita užsie-
nio valiuta.Pagal sovietinį paprotį, žiau-
riausi kriminaliniai nusikaltėliai
padaromi kalėjimų sargais. Savo
menką intelektą ir įgimtą sadi-
mą jie kiekviena proga stengiasi
pademonstruoti politiniams kali-
niams. Vadovaujantis vietos pri-
žiūrėtojų tarpe užima komjaun-
oliai, kuriems šis darbas pri-
metamas prievarta, pagrįstus
išbraukti iš organizacijos eilų,
jeigu kuris mėgintų atsakyti ar
išsisukinėti.

Gėlės virš žemės, ašaros po žeme

Jilava kalėjimas Bukarešto
priešmiesčiuose įrengtas po žeme
pastatyta forte. Vietoje stogo
yra žaliuojantis dirvonas, žydin-
čių gėlių lysvės. Modernus admi-
nistracijos pastatas primena žemės
ūkio akademiją ar kurią norsDabar Nasseris stengiasi piri-
mausia ne sujungti arabų valsty-
bes, bet sulgynti arabų valstybės
socialinius santykius; tik po to
galės eiti prie suvienijimo. Tad
naujas egiptiečių propagandos
šūkis dabar yra: "Pirma siekiu
vienybę, o paskui — frontų su-
jungimą". Dabar Nasserio užsie-
nio politika pasižymi skatinimu
ir koncentravimu nacionalinio sa-
judžio raišinių arabų valsty-
bėse.Nasseris turėjo peržiūrėti savo
politiką ir Vakarų atžvilgiu, ka-
dangi jis yra labai priklausomas
nuo Amerikos ūkinės pagalbos,
kuri paskutiniu metu buvo jam
suteikta net be sąlygų. Bet čia
Nasseris savo nenaudai parodo
tikrąjį veidą. Jo priešų propagan-
da skelbia, esą Nasserio nutilimas
dėl Palestinos reikšia, kad jis ne-
nori nustoti Amerikos ūkinės pa-
galbos. Pavojus glūdi ne tame,
kad Nasseris prarastų savo sekė-
jus už Egipto ribų, bet kad jis pa-
lengvai prarasti iškilių jam ro-
dytą karininkų pasitikėjimą; tai
vienintelė ir tikroji jėga, kuria
remiasi visos Nasserio valdymas!

VYT. KASTYTIS

kitą labai rimtą mokslo ištaigą.
Už gėlių užkliuvusi praeivio akis
nemato po žeme besikankinančių
būtybių. Forto pakrastyje yra di-
džiulis parkas. Vaikų kryžstavi-
mas, išmilyjęs porėlių poetiš-
ki meilės žodžiai paradoksiškai
kontrastu pridengia politinių ver-
gų aimaną forto pogrindžiuose.
Čia daugiausia laikomi dar nenu-
teisti ar tebetardomi kaliniai. Pa-
skelbus teismo sprendimą, politi-
ninių kalinių dažniausiai laukia
garsusis Pitesti kalėjimas Karpa-
tų papėdėje. Šios institucijos ko-
munistai nesistengia užmaskuoti
medžiagos ir žydinčiomis gėlėmis.
Ji gerai žinoma kiekvienam ru-
munui.

Kalėjimo rutina

Naująjį atvykėlį į Pitesti ap-
spinta senieji kaliniai, norėdami
išgirsti kas vyksta pasaulyje. Su-
sižinijimui naudojami centrinio
šildymo vamzdžiai ir morzės abė-
cėlė, nors už tai gresia 10 dienų
karcerio, kur per tą laiką tik 3
kartus duodama valgyti.Nuo išprotėjimo kaliniai gelbs-
tisi profesinių žinių pasikeitimu,
slaptais svetimų kalbų kursais.
Leonard Kirschen kalėjimo iš-
vietėje keliems "studentams" de-
stydavo anglų kalbą. Jam teko
matyti kamerų sienose išraižytą
Baudelaire "Sfinksa", vokiečių
poeto Rilke eilėraščius.Vieno žmoniškumo kalėjimo
viršininko įsakymu, nuo langų
buvo nuimtos medinės dėžės. Ta-
da kaliniai daugiausia laiko pra-
leido žiūrėdami į pakalnėje gu-
lintį Pitesti miestelį. Kartą jie
netgi turėjo progos stebėti greti-
mame name vykstantį vestuvių
pokylį. Cigonų orkestro muzikos
garsai priminė, kad už kalėjimo
sienų gyvenimas rieda įprastine
vaga.

Vargšas dailininkas

1959 m. Gherla kalėjime įvy-
ko kalinių sukilimas. Protestuo-
dami dėl lentomis užkaltų langų,
jie susikirto su kalėjimo sargais.
Kalėjimas po to buvo uždarytas,
o kaliniai perkelti į Pitesti. Tuo
pačiu metu Rumuniją nusiaubė
nauja teroro banga. Milicija pra-
dėjo suimti kaimo inteligentus
ir žemės ūkio sukolchozini-
mų pasipriešinimus ūkininkus. Į
Pitesti kalėjimą grįžo Stalino die-
nų griežtasis režimas ir kamerų
perpildymas. Dienos metu kalini-
ai būdavo priversti sėdėti lovo-
se, neturėdami teisės netgi pra-
mankštinti sustirusių sąnarių.Suimtųjų tarpe buvo gabus ru-
munų dailininkas George Toma-
ziū, karo laikotaryje dirbęs ka-
rinei sovietų žvalgybai. Rizikuo-
damas gyvybe, jis sekė vokiečių
kariuomenės judėjimą fronto už-
nugaryje. Dabar jis buvo įmes-Po vasaros visuomeninio darbo
atostigų pradėdame naują sezo-
ną. Ivertindamas didelę sporto
klubų reikšmę mūsų jaunimui
ir žinodamas sunkią jų būklę,
"T2" sporto bendradarbis krei-
pėsi į Toronto LSK "Vytiš" pir-
mininką J. Balsį ir pateiktų jam
eilę klausimų.— Spaudoj skaitėme, kad LSK
"Vytiš" mini šiais metais savo
15-ąsias metų sukaktį. Kas, Jūsų
nuomone, per eilę metų klubo
veikloje buvo atsieta?— Lietuviškoje aplinkoje subū-
rėme daug jaunimo. Aktyviai
reikšmės visos S. Amerikos
sportiniame gyvenime. S. Ameri-
kos žaidynės, tapusios kasmetine
sportine viso žemyno švente, taip
pat mūsų klubo buvo pradėtos.
Pastiekėm neiliumi laimėjimų
sporte. Pasireiškė kaip vienas
pagalėjusių klubų S. Amerikoje,
laimėdami per 5 metus klubo
nuosavybėn pagėjusiam viene-
tui skirtą dipl. šefo St. Lozorai-
čio taurę. Stipriai reikšmės ir
kanadiečių tarpe. Pasiekėm visos
Kanados ir Ontario provincijos
stalo teniso meistrų titulų jau-
nių ir senjorų klasėse. Turėjom
zaidejų, atstovavusių Kanados ar
Ontario rinktinės tarpvalstybi-
niuose ar tarprovinciniuose su-
sitikimuose.— Ar Jūsų klubo veikloje pa-
brėžiamas vien tik sportinis la-
vinimas?— Vyčio sportinė veikla remia-
si lietuviško jaunimo noru netik
sportuoti, bet ir tarpusavyje be-
druauti. Šis natūralus per sportą
įgyjantis ryšys skatina mus ne-
sunkyti, nes praradę tautinį mo-
tyvą nepajėgsime išlikti organi-
zuotu vienetu. Neprivalome ta-
čiau užmiršti, kad tik tinkamas
sporto lygis patrauks žaidėjus ir
klubo rėmėjus bei atkreips dėme-
si į kanadiečių visuomenės mū-
są. Todėl stipriai pabrėžiame ir
sportinį lavinimą.tas į Pitesti kalėjimą už tai, kad
drįso užėti ir britų knygyną Bu-
karešte. Ši jo "nusikaltima" se-
kė kartus tardytojo žodžiai: "Už
tavo karo nuopelnus mes tau pa-
statysime bronzinę statulą, o už
šnipinėjimą britams turėsi supū-
ti kalėjime". Dailininkas, sa-
vaime suprantama, nebuvo britų
šnipas. Į knygyną jis užėjo susi-
pažinti su naujausiais britų lite-
ratūros leidiniais. Jis ir šiandien
tebeskursta komunistinės Rumu-
nijos kalėjimuose.

Jūs esate iš TEN?

Pagerėjus santykiams su Vaka-
rais, 1960 m. Leonardui Kirsche-
nui buvo suteikta amnestija. Jis
ir su juo kartu į laisvę išleidžia-
mas kitas kalinys turėjo pasira-
šyti pasižadėjimą, kad niekada
niekam nepasakos kalėjimuose
patirtų išpuolių.Einančius iš kalėjimo į Pitesti
miestelį juos sustabdė sunkvežimio
vairuotojas: "Jūs esate iš
TEN?" Atsakymo nereikėjo. Už
žodžius daugiau sakė pageltę vei-
dai. "Lipkite į vidų. Nuvešiu į
geležinkelio stotį. Aš taip pat
esu porą mėnesių TEN buvęs už
sunkvežimio vairavimą girtame
stovyje"."Jūs iš TEN?" — geležinkelio
stotyje klausimą pakartojo kasi-
ninkas. "Kaip ilgai?" Sužinojusi,
kad TEN teko praleisti 10 metų,
dešinė ranka ji padarė kryžiaus
ženklą.Klausimas šimtų kartų buvo
kartojamas traukinyje pakeliui
į Bukareštą. Niekas Pitesti kalėji-
mo nevadino jo tikrojo vardu:
visiems jis buvo aiškus ir supran-
tamas "TEN". Žurnalisto žodžiais
tarant, atrodė, kad kiekvienos
rumunų šeimos bent vienas na-
rys yra buvęs ar dar tebėra TEN.

Toronto "Vyčio" sporto klubo jaunosios krepšininės su savo vadovu

SPORTINIAI VARGAI IR DŽIAUGSMAI

— Sakote, kad sporto klubai
yra svarbi lietuviško auklėjimo
priemonė. Kas daroma Jūsų klube
lietuviškumui išlaikyti bei
stiprinti?— Visi komandų treneriai bei
vadovai yra lietuviai. Treneriu-
čių metu vartojama vien lietuvių
kalba ir jaunieji nuolat yra pra-
šomi kalbėti lietuviškai. Metų
begyje yra rengiamos arbatėlės,
kurių metu sportininkai rodo
savo talentus muzikoje, dainoje
ir žodyje.— Ar pakankamai turite prie-
auglio savo klube?— Siuo metu prieauglio ne-
trūksta. Tėvų remėjų komiteto
(J. Nacevičius, V. Akelaitis ir P.
Karalius) ir eilės prijauciančių
rūpesių sudarytos berniukų ir
mergaičių komandos. Jaunieji
stalo tenisininkai dėkingi nenul-
istamiems jų treneriams Pr.
Gildžiui ir J. Nešukaiciui; taipgi
kūno ir Azubaliui, nemokamai
duodančiam treniruočių para-
pijos sale. Su mažiausiais krepši-
ninkais dirba V. Balsienė, M. Du-
liūnas, A. Supronas, J. Zukas ir
kiti.— Dažnai girdime nuomonių,
kad dviejų sporto klubų veikla,
ar tiksliau konkurencija, Toron-
te yra žalinga. Kaip Jums tai at-
rodo?— Sąlygomis leidžiant, dviejų
klubų egzistavimas yra pageidau-
tinas. Itraukiama didesnis jauni-
mo skaičius į sportininkų eiles.
Tarpusavyje lenktyniaujimas suak-
tyvina veiklą pačiuose klubuose
ir sukelia didesnį susidomėjimą
visuomene.— Kas darytina pagerinti tarp-
klubinius santykius?— Venkime naujų nesuprasti-
mų priežasčių. Nepamirškime
sveikos sportinės etikos ir griež-
tai laikykimės sporto organizaci-
jų nustatytų taisyklių. Nesidary-
kime vieni kitoms svetimais,
permaži bendraudami sporto
aištėse. Galimybė Vyčio krepši-

LIETUVIŲ LIUTERONŲ PARAPIJA TORONTE

sveikina

Pasaulio Lietuvių seimą

IR LINKI SĖKMINGAI BEI KILNIAI

DIRBTI ATEITYJE.

Parapijos Taryba

II PLB seimui Toronte

Savo ir mūsų vienminčių lietuvių patrijų būrio vardu
pagarbiai sveikinu PLB seimą Toronte ir linkiu jam sėkmin-
gai dirbti mūsų tautos gerovei, net atmetant emigracijoje
dabar esamus ir mus skaldančius mūsų politinius ir visus
grupinius nebedarbingus sambūrius bei organizacijas.Linkime II seimui išrinkti bepartinę PLB valdybą, ku-
ri viena sugebėtų visiems pasaulio lietuviams emigracijoje
vadovauti, juos vienyti, auklėti, šviesti, remti ir drąsiai
kovoti už Lietuvos išlaisvinimą ir nepriklausomos mūsų
valstybės atkūrimą.Tokią PLB-nę mes remsimės lėšomis ir veiksmais.
Tegyvuoja Pasaulio Lietuvių seimas ir tvirta Bendruo-
menė.

Jonas Vėgėlis

SVEIKINAME ANTRAJĮ

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMĄ

IR VISUS JO ATSTOVUS,

ATVYKUSIUS IS ĮVAIRIU PASAULIO KRASTŲ.

JUSŲ DARBAI TEPASKATINA VISUS

DIRBTI LIETUVAI!

TIME PRESS

6 Ossington Ave., Toronto

— Kokiais būdais sukeliate pa-
jamą ir kokios pagrindinės klubo
išlaidos?— Pagrindinės mūsų pajamos
tai nario mokestis ir tėvų-rėmė-
jų aukos, gaunamos už dail. T.
Valiaus suprojektuotą sidabrinį
ženkluką. Šv. Jono Kr. parapija
ir kitos lietuviškos organizacijos
bei atskiri asmenys kartais mus
paremia. Tai maždaug visi paja-
mų šaltiniai. Pagrindinės išlaidos
sudaro salių nuoma — apie \$700,
o komandų registracijos lygose,
registracijos S. Amerikos žaidy-
nėms, kelionės, teisėjai, unifor-
mos bei sporto įrankiai prašoks
\$2.000.— Kas šiuo metu sudaro Vyčio
vadovybę?— Vadybą sudaro: J. Balsys,
A. Supronas ir J. Uogintas; pa-
rengimų komitetas: V. Paulionis
ir J. Budrys.— Ar esate numatę kuo nors
atžymėti savo veiklos 15-ąsias me-
tų sukaktį?— Šiuo metu neturime smul-
kaus plano, tačiau tikimės su-
rengti krepšinio turnyrą.

J. G.

REVOLIUCINIS KARDINOLAS

"Kiekvieną kartą, kai tik nu-
vykstu į P. Ameriką, jaučiu norą
pradėti revoliuciją", — pareiškė
Bostono kardinolas Cushing. Mi-
rusio popiežiaus Jono XXIII kar-
dinolas Cushing buvo įgaliotas P.
Amerikos reikalams ir ten lankė-
si 3 kartus paskutinių 5 metų lai-
kotarpyje. Pagal kardinolą, katali-
kybės būklė kelia didelį susi-
rūpinimą."Daugelyje vietų gyventojai
pasakojo, kad jie iš viso nėra ma-
te kunigo ir nežino ar jie priklu-
so kokiai parapijai", — kalbėjo
kardinolas. Kunigų trūkumas, ne-raštingumas ir vargas yra pagrin-
dinė nuo Bažnyčios atsijimo prie-
žastis."Kaip galima aiškinti vaikams
katekizmą, kai jų kūnai ištinę
nuo bado?" — stebėjosi kard. Cu-
shing. Nors bažnytinės organiza-
cijos dalina maistą įvairiose sri-
tyse ir bando organizuoti katali-
kų darbo unijas, tačiau viskas
vyksta iš lėto dėl atsilikusios so-
cialinės santvarkos. Kard. Cu-
shing nuomone, reikėtų imtis
drastiškų žygių, socialinių refor-
mų, mokyklų tinklo išplėtimo ir
žemės reformos.

Lietuvis – meno mokyklos įsteigėjas

PASIKALBEJIMAS SU DAIL. A. F. SEPECIU EDMONTONE

Užklydęs į Albertos Edmontono negali nesidomėti dail. A. F. Sepečiu įsteigta meno mokykla — „A. F. Shepy National Arts of Canada“. Užėmė miesto centre esantį seną pastatą ir randi porą didelių kambarių, kuriuose įsikūręs dail. Sepečius su savo mokykla. Paspaudus dešinę, išsprunka pirmasis klausimas:

— Kaip čia patekote iš savo gimtojo Kauno?

— Pasitraukęs nuo sovietinės okupacijos gyvenau Austrijoje. Gavau pakvietimą dėti tyti Montreale meno mokyklą, bet kai ten nuvykau, radau tokio lygio mokyklą, kurioje nebuvo kas dėti. Mano brolis gyveno Edmontone, tad ir atvykau čia. Pradžioje buvo labai sunki — buvo ir bado ir vargo, bet lietuviškas užsipyrimas įveikė visas kliūtis. Pradžioje bandžiau kurti grynai meną, rengti parodas, bet neradau jokio susidomėjimo. Buvau pakviestas dėti tyti į vietinį Albertos un-to meno skyrių su \$50 mėnesine alga. Kai dekanas po metų pasakė, kad svetima tautai nėra perspektyvų gauti didesnį atlyginimą, atsiviečiau. Dirbau kurį laiką pritaikymo meno srityje — reklamas ir pan., kad turėčiau duonos kasdien. Vėliau išlaikiau Albertos provincijos valstyb. egzaminus ir pradėjau organizuoti privatų savo mokyklą.

— Ką priimate į savo mokyklą?

— Yra trys grupės. I — 7 metų kursas, II — neribotas, III — profesionalų. Pastaroji grupė turi 18-24 mėn. kursą ir gauna diplomus: junior commercial artist, junior interior designer ir fashion designer. Jie priimami mokiniais, baigę mažiau nei 11 skyrių. Mokykla domisi daugiausia jaunais, nors ateina ir suaugusių, norinčių pasitobulinti kurio nors meno šakoj. Esam penki mokytojai ir dėstom visos pagrindinės meno šakos. Siemeturime apie 100 mokinių.

— Kaip gi sutelpat tokiose mažose patalpose?

— Mokykla yra paskirstyta mažomis grupelėmis, kurios ateina klasėn ne kasdien. Pz. mokykliniam jaunimui yra skirtas šeštadienis. Be to, turime kasdien dvi darbo sesijas — rytinę ir vakarinę. Ateityje tikimės išsinuomoti dar vieną klasę tuose pačiuose namuose.

— Ar yra lietuvių Jūsų mokykloje?

— Nė vieno. Lietuviai meno mokykla kažkodėl nesidomi. Kitatačiau mokiniai žino, kad esu lietuvis, atneša man laikraščius iš karpas, kuriose rašoma apie Lietuvą. Jie taip pat žino, kad esu Sepečius, nors lengviau išstaria Mr. Shepy. Leidžiu vadinti ir vienatp ir kitatp.

Lietuvių mokytojų irgi neturime, nes jų atsikvietimas susijęs su finansine rizika.

Besikalbant nukrypsta žvilgsnis į sienas, apkabintas įvairiaisiais paveikslais, kurie sugestio- nuoja klausimą:

— Ar Jūsų mokykla turi išleisti žymesnių talentų?

— Pavyzdžiui Whitehead. Su mano mokyklos diplomais yra visa eilė vyrų, dirbančių Kanados aviacijoje ir įvairiose firmose bei spaustuose. Trys mano mokiniai turi mano diplomus, dirba JAV.

— Kaip seniai gyvuoja Jūsų meno mokykla?

— Ši rudėn bus lygiai 15 metų. Sukakti norime atžymėti specialia paroda atrinktų darbų, kurie parodys mokyklos nueitą kelią. Paroda ketiname įrengti moderniose Edmontono teatro patalpose, kurios yra skirtos parodom. Ji truks dvi savaites.

— O kaip su Jūsų kūryba? Ar rengiate parodas?

— Atskiru savo parodų neren- gu nuo 1952 metų. Edmontone buvau surengęs tris parodas, bet — jokio susidomėjimo iš visuomenės. Sukuriu 3-4 darbus per metus ir su jais dalyvauju kolektyvinėse parodose. Priklausau Albertos dailininkų sąjungai, Edmontono dailininkų klubui, Kanados grafiku sąjungai. Mieliausia mano sritis — tapyba. Lietu-

voje dirbau ir grafikoje: kon- kurso keliu buvau laimėjęs vieną paskutiniųjų pašto ženklų se- rių, kuri buvo atspausdinta London. Esu iliustravęs knygas: Jakšto, Vaizganto, Vienuolio, Seinaus, Sapokos ir kt. istorinius veikalus. 1952 m. dalyvavau tarp- tautinėje parodoje Floridoje ir lai- mėčiau I premiją \$500 ir visą eilę dovanų iš įvairių firmų už spalvotą medžio raizinį „Žiema kalnuose“. Tas laimėjimas auto- matiškai mane susiejo su JAV dailininkų sąjunga, kuri dabar nuolat kviečia dalyvaut parodose.

Cia dail. Sepečius pridūrė: „Ką gavome Lietuvoje, buvo augstos kokybės“. Užsiminę apie Lietuvą, dailininkas priminė ir savo studijas. Gimė Kaune neturtin- goj šeimoj. Meną studijavo kaip stipendininkas Kauno meno mo- kykloje, paskui skulptūrą Monz- zoj prie Milano, Italijoje. Tapybą gilino pas garsųjį Henry Matisse, o sieninę tapybą — Miunchene pas prof. Jul. Diez.

— Gal kartais rašote spaudai meno klausimais?

— Lietuvoje esu nemažai ra- šęs. Ir dabar užėina noras išsisa- kyti, bet plunksnos neimu, o sė- du prie magnetofono ir kalbu... Juostelėse yra įkalbėti įvairių straipsnių. Mat, menininkas yra lyg elektros laidas, per kurį kal- ba didysis Menininkas Dievas...

Prieš atsiviečiant parūpo grįžimas Lietuvon.

— Ar grįžtumėt Lietuvon, jeigu ji rytoj būtų nepriklausoma?

— Grįžčiau pirmas! Ar būtu- me ten reikalingi, abejoju; nau- dingi — taip. Atsimenu kadaise vakarieniavom Kauno „Metropo- lyje“ su prof. V. Biržiška. Įėjo pabėgėlis iš Klaipėdos, vokie- čiams jau užėmus. Aš pagalvo- čiau: Tavo vieta ten, o ne čia. De- ja, mes nesame iš tų. Esu dirbęs Lietuvos pogrindyje, sielodisęs jos likimu. Dirbdamas dabar mo- kykloje jaučiuosi, kad visvien tarnauju Lietuvai. Turiu daugy- bę pažįstamų — visi žino, kad esu lietuvis. Esu pvz. narys Ca- nadian Centennial Council; ir ten žino kas esu.

Mums bekalbant pradėjo ver- ztis interesanti mokyklos reika- lais. Padėkojau dailininkui už priėmimą ir palinkėjau našaus darbo bei brandžios kūrybos.

Dail. Antanas Tamošaitis

PROTEVIŲ PAMINKLAI

Tapyba

Originalios poeto mintys

Gerųjų silpnybė – nevieningumas

Sovietų poetas Eugenijus Jev- tušenko paskelbė savo biografią, kuri supykino Chruščiovą. Jev- tušenko buvo apkalintas įjesko- jimui taikingo sugyvenimo tarp komunistinės ir kapitalistinės ideologijos.

Jo autobiografija pirmiausia buvo išspausdinta Prancūzijoje, vėliau išversta į anglų ir kitas kalbas.

Pradžioje jis kalba apskritai apie autobiografiją, kuri turinti būti teisinga. „Skaitytas turi matyti poetą tokį, koks jis yra, su visais jo jausmais, mintimis ir veiksmis. Poeto gyvenimas negali būti skirtingas nuo jo po- ezijs. Veidmainiavimas veda į meninę savijudybę.

... Poetija nesiduoda apgaudi- nėjama, ji yra lyg kerštinga mo- teris, niekad neatleidžianti melo.

Yra žmonių, kurie didžiuliais niekad gyvenime nemelavę. Bet- gi paklauskime juos, kiek kartų jie yra vengę pasakyti tiesybę ir pasirinkę tylą. Tokie žmonės tei- sinasi senu priežodžiu: „Tyla yra

auksas“. Bet jei tylą lyginame auksui, tai tas auksas nėra gry- nas. Tas tinka visam gyvenimui, o ypač poezijai, nes poezija yra koncentruota gyvenimo forma“.

„Daugeliu metų sovietų rašyto- jai vengė išreikšti savo asmeni- nes pažiūras, vengė taip pat kal- bėti apie kitus“.

„Mano autobiografija yra tam, kad pasirodyčiau skaitytojams toks, koks esu, atskleidčiau savo slapčiausias mintis.“

Mano poezija yra nuotaikų ir idėjų išreiškimas poetine forma. Tos nuotaikos, kokios dabar vy- rauja sovietiniame gyvenime, dar nebuvo išreikštos poezijoje.

Jeigu aš nustočiau būti tuo, kuo iš tikrųjų esu, tai aš tų nu- otaikų ir idėjų nepajėgiau iš- reikšti“.

„Kas gi, tada, aš esu? — kla- sia skaitytoja poetas.“

Stai dar keletas ištraukų iš Jevtušenko autobiografijos:

„... Gyvenime sutikau daug blogų žmonių, tačiau esu ištiki- nys, kad gerieji sudaro daugumą. Mūsų nelaimė tie blogieji visa- da dirba drauge, nors jie vienas kito ir neapkeštų. Tai yra jų sti-

pybė. Gerieji žmonės visada yra išsiskirstę ir tai yra jų silpnu- mas“.

„Stalino laikais poetai lanky- davo fabrikuos ir rašydavo dau- giu apie mašinas negu apie žmo- nes, kurie prie tų mašinų dirb- davo. Jeigu mašinos būtų moke- jusios skaityti, tai jom ta poezija gal būtų patikusi“.

„Aš supratau, kad dauguma, kurie save laikydavo komunistais ir kiekviena proga cituodavo Sta- liną, visiškai nebuvo komunistai. Ties žmonėn partijos nario kor- telė kišenėje buvo tik priemonė augščiau pakilti ir nieko bendro neturėjo su jų ideologiniais iš- tikinimais“.

„Ten, kur yra duonos pertek- lius ir idealų trūkumas, duona nepakeis idealų. Bet kur yra du- nos trūkumas, idealai pakeičia duoną. Tokie yra žmogaus pri- gimtys. Tik vargas ir kentėjimai teikia idealus“.

„Nereikia pamiršti rusų tautos charakterio. Kančios ir ašaros yra tapusios rusų tautos dalimi ir papročiu. Mums tai yra įgi- ma. V. K.“

Poetas K. Bradūnas, „Draugo“ kultūrinio priedo redaktorius, at- vykęs į Pasaulio Lietuvių Dienų literatūros vakarą Toronte.

Rašyt. Vyt. Alantas, dalyvaujas Pasaulio Lietuvių Dienų literatū- ros vakare Toronte.

Lietuvos kaimynų istorija

PRANYS ALŠENAS

Neseniai išėjo iš spaudos isto- riko Vincento Liulevičiaus kons- pektinis istorijos veikalas „Lie- tuvos kaimyninių kraštų istori- jos bruožai“. Veikale rašoma apie keturias mūsų kaimynines valstybes: Rusiją, Lenkiją, Vo- kietiją ir Latviją.

Autorius, naudodamasis plačia bibliografija, duoda pagrindines žinias apie pamintųjų valstybių pradžią, jų valdovus — karalius ir kunigaikščius, tų valstybių pakilimus ir smukimus praeityje, nuo jų įsikūrimo iki šių dienų.

Veikalas parašytas gražia tai- syklinga kalba, patraukliu stilii- mi, kad jautiesi tarytum groži- nės literatūros veikalą skaitęs.

Norisi manyti, jog šią knygą skaitantieji, netgi ir tie, kurie, anot istorikės dr. V. Daugirdai- tės-Sruogienės, neteisingo verti- nimo mastu matuodami, istoriją vadina „kapinynų mokslu“, pa- jus patraukimą ir susižavėjimą mūsų kaimyninių kraštų praei- timi.

Gražus šio veikalo minčių dė- stymas teiks daug naudos netik- studijuojantiems Lietuvos ir jos

Vincentas Liulevičius, „LIETU- VOS KAIMYNYNIŲ KRASTŲ ISTORI- JOS BRUOŽAI“. Pedago- ginio Lietuviškosios Instituto Globos Komiteto leidinys, iš- leistas JAV Lietuvių B-nės Centro V-bos išomis. Cikaga, 1963 m., 52 psl.

DAIL. V. JURKŲNO grafikos dar- bu paroda iš Maskvos perkelta į Le- ningradą. Didžiausią ekspozatų dalį sudaro lino graviūros ir knygu iliust- racijos. Graviuros vaizduoja Lietuvos žvejų gyvenimą, garbindamas darbo grožį. Vytautos Jurkūnas jau seniau buvo apdovanotas Sov. Sąjungos liau- dies dailininko titulu.

Religinio meno paroda

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija savo kongreso proga organizuoja liet. dailininkų reli- ginio meno parodą Čikagoje. Jo- je dalyvauti kviečiami visi lietu- viai dailininkai JAV ir Kanadoje. Be religinio turinio paveikslų, skulptūrų, vitražų, mozaikų, dai- lininkai gali siųsti ir tuos savo darbus, kurie tikty parodos sky- riui „Sventoji Lietuva“.

Parodos katalogui prašoma iki š.m. spalio 1 d. atsiųsti kūrinių pavadinimą, dydį, medžiagą, bent po dvi ryškias išstatomų kūrinių fotografijas, autoriaus nuotrau- ką, jo religinių meno darbų są- rašą ir nurodyti tų darbų priklaus- somybę ir kur tie kūriniai yra.

Šioje religinio meno parodo- je dalyvauja menininkai ne iš Či- kagos ar jos apylinkių, turi pasi- rūpinti savo kūrinių atgabenimu ir atsiėmimu.

Visais parodos reikalais kreip- tis į parodos vykdytoją inž. Mik. Ivanauską: 1332 So 49 Ave., Ci- cero 50, Ill. Tel. po 7 v.v. 863-7510.

Kultūrinėje veikloje

„LAISKUS LIETUVIAMS“ nuo spa- lio mėn. pradeda redaguoti Tėvas K. Trimakas, SJ. Ikišiol keturiolika metų redagavęs Tėvas J. Vaisnys, SJ, iš- vyksta iš Čikagos.

KUN. PR. GARŠVA, MIC, paskirtas „Draugo“ redakcijos vadovu — mo- deratoriumi. Ligi šiol šiose pareigose buvo kun. dr. V. Rimšelis, MIC, ku- riam šiuo metu pavestos liet. Tėvų marijonų provincijolo pareigos.

BANKSTOWNO, Australijoje, lietu- viško jaunimo ansamblio „Svytyrus“ ruošiasi pastatyti G. Velickos „Žydi- tis lankų vėjas“. Režisuoja A. Gri- nienė.

ROCKDALE, Australijoje, miesto savivaldybės surengtoji metinė dailės parodoj šiais metais dalyvavo ir lietu- viai dailininkai — Vaclovas Ratas, Henrikas Salkauskas ir Urbonas. Dail. H. Salkauskas už savo akvarėlį lai- mėjo premiją.

„ARGENTINOS LIET. BALSAS“, vienas seniausių lietuvių išėjusių laikraščių, šiais metais Buenos Aires mieste švenčia 35 metų gyvavimo iš- kaktį. Laikraštį redaguoja Kostas Norkus, leidėjas — Pranas Ožinskas. Tai sukurkiai atžymėti rugpjūčio 17 d. Argentinos Lietuvių Centre buvo su- ruoštos suaktuvinės iškilmės.

DETROITO DRAMOS SAMBŪRIS, vadovaujamas Z. Arlauskaitės-Mikšie- nės, ruošiasi pastatyti Ibseno „Norą“.

„LAIVA“ ligi šiol redagavo kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC. Nuo rugsėjo 1 d. šio žurnalinio pobūdžio savaitra- ščio redagavimą perima kun. dr. Jo- nas Sakevičius, MIC.

„TEVYNĖS ŽVAIGŽDUTE“ — vai- kų skyrius, redaguojamas ped. J. Pla- čo su kolektyvu, pasirodo kiekvieną trečiadienį. Pasigendama eilinės nu- meracijos, kuri parodytų kiek jau tų „Zvaigždučių“ atspausdinta „Drauge“.

„DIRVOS“ 88 nr. buvo paskelbtas poeto St. Santvaro straipsnis apie „priešingybų žmogų“ — Liudą Girą.

Tos pačios „Dirvos“ nr. 93 pasirodė su griežto protesto laišku žurn. Br. Raila, protestuodamas prieš St. Sant- varo sušvelnintas spalvas, vaizduojan- čias šio „tarybinio udarniko“ — L. Giros literatūrinį ir gyvenimiškąjį kelią.

AMERIKOS LIET. KAT. ISTORI- JOS pirmąjį apžvalginį tomą redago- ja prof. dr. Antanas Kučas. Istorijos medžiagai telti k-ją sudaro: prel. Pr. Juras, prel. dr. J. Končius, kun. J. Ka- ralius, kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, dr. A. Kučas ir prof. S. Sužiedėlis. Istorijos išleidimui jau turima \$4990, 48. Stambiausia auką yra davęs kun. J. Karalius — \$3000.

KUN. A. BUKAUSKAS, St. Louis, Mo. miesto dailininkų parodoj savo paveikslu „Lietuvos peizažas“ sudo- mino daugelį žiūrovų, kurie panorą gauti informaciją apie Lietuvą.

KUN. P. BRAZAUSKAS, Eugene, Oregon surengė savo paveikslų paro- dą Baxter and Henning galerijoje, iš- statydamas 15 aliejinės kūrybos dar- bus. Amerikiečiai gausiai parodą lan- kė ir dailininko kūrinius išpiko. Kun. P. Brazauskas pakviestas ir šiais me- tais dalyvauti Oregono valstybinėje parodoje, Salem mieste rugsėjo mėn.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

KUN. DR. VALD. KUKURAS dėsto psichologijos kunigų seminar. Cronns- well, Conn. Jo disertacijos „Dostojev- skio religinio nerimo analizė“ lotyniš- kai ir „Sv. Jono nuo Kryžiaus dvasi- nės nakties psichologijos raida“ dvi- liškai išleistos Romoje 1957 m.

VILNIAUS TELEVIZIJOS STUDI- JA Sov. Sąjungos ir satelitinų kra- štų televizijos tinklui parodė meninį pasakojimą „Mūsų vasara“. Pusę va- landos žiūrovai sekė septynmečio vil- niečio Ričardo Biveinio nuotykius Ni- doje, Vingio parko estradoje, univer- sitete, Kauno vaikų kavinėje, „Pasa- ka“. Jie turėjo progos išgirsti Vil- niaus meno mokyklos moksleivių ka- merinį orkestrą ir respublikinių Mo- kytojų namų berniukų chorą. Šią te- levizijos laidą paruošė V. Puplauskis ir H. Sablevičius. Proga platesniam pasirodymui davė sovietinės okupa- cijos 23-čijų metinių sukaktis.

MUZIKAS JUOZAS NEIMONTAS mirė rugpjūčio 5 d. Luokėje. Jis yra harmonizavęs chorų repertuaruose la- bai populiarią dainą „Pasigėjau žalią rūtą“. 1908 m., dirbdamas vargoni- ninku, velionis suorganizavo pirmąjį choro koncertą Džukijoje. Nepriklausomoje Lietuvoje jis dirbo muzikos mokytoju ir chorvedžio darbu Veisė- juose. Tame laikotarpyje išleistas jo dainų rinkinys „Perliu vainikas“ ir dvi dainos — „Siuntė močiutė“, „Neverk, mergelė“. Pastaruoju metu sovietinės Lietuvos kultūros ministerija jam bu- vo paskyrusi pensiją.

DR. J. SAVOJO parašytą knygą apie religijos persekiojimą okup. Lietuvo- je sutiko išleisti prel. Pr. Juras (ne LK Religinė Salpa, kaip anksčiau bu- vo skelbta „T2“). Angliškai jos lai- da įiekamos leidėjas. Tikimasi su- telti grupę tautiečių, kurie suaukotų reikalingas lėšas. Aukų rinkimu pri- tarpiu kun. St. Raila, 225 South 4th St., Brooklyn 11, New York, USA.

SOV. SĄJUNGA — JAV yra sutar- sios pasikeisti kaikiurių mokslo šakų profesoriais dvejų semestrų laiko- tarpiui. Iš JAV yra parinkta 20 profe- sorių; jų tarpe yra ir lietuvių.

Atsiųsta paminėti

K. S. Karpis, KALBOS VIENODU- MO KLAUSIMU. Brošiūros pobūdžio leidinys, nagrinėjas lietuviškos spau- dos kalbą. Išleido autorius, 345 East 222nd St., Euclid, Ohio, USA.

Jonas Vėgėlis, VISGAILIS. Eiliuota forma atkurtas pasakojamas kaip kar- vedį Visgailį ir jo žygius. Ši 242 psl. knyga, kaip sako pats autorius, skir- ta lietuviškajam jaunimui susipažinti su Lietuvos geografija, istorija, pro- teivais ir Lietuvos kraštu. Leidėjas nepažymėtas. Užsisakyti galima spau- stuveje — Immaculata Press, R.F.D. 2, Putnam, Conn., USA. Kaina: \$3 minkštasis, \$3.50 kietasis viršelias.

Mūsų Vytis, nr. 3, gegužė-birželis. Dvimenėsiniis skautiškos minties žur- nalas, leidžiamas Akademinių Skautų Sąjūdžio. Red. Vytautas Germanas, 3413 West 66th St., Chicago 29, Illi- nois, USA.

Mitteilungen aus baltischem Leben, nr. 2. Pabaltiečių draugijos leidinys vokiečių kalba. Adresas: 8 Muenchen, Lessingstrasse 5, W. Germany. Turinyje — latvių, estų ir lietuvių kultū- rinio gyvenimo apžvalga.

Vytautas Vaitiekūnas, A SURVEY OF DEVELOPMENTS IN CAPTIVE LITHUANIA IN 1962. Laisvosios Lie- tuvos komiteto leidinys, 29 West 57th St., New York 19, N. Y., USA; spau- stas rotatoriumi, 72 psl.

Salezijai Balsas, nr. 2. Lietuvių sa- leziečių, Instituto Salesiano Lituanu, Castelnuovo D. Bosco — (Asti) Italia, žurnalas. Red. kun. Pr. Gavėnas, SDB.

Lietuviai Amerikos vakaruose, nr. 1. Kalifornijos lietuvių žurnalas. Red. ir leid. Antanas Skirius, 4366 Sunset Blv., Los Angeles 29, Calif., USA.

Z. Orentienės lietuviškoje klasikinio

BALETO

STUDIJOJE

darbas pradėdamas š.m. rugsėjo 17 d. Liet. Namuose (įėjimas iš Dundas gt.).

Norintieji šią studiją lankyti

prašomi registruotis antradieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak. Lietuvių Namuose. Dėl informacijos skambinti tel. RO 2-0935 nuo 10 val. ryto iki 3 val. p.p.; vakare nuo 9 val. vak. iki 11 val. vak.

Ponios Tonia spėjimai.

Ji daugelį žmonių yra padėjusi. Tik vienas apsilankymas jus ištiks. Atidaryti išsilaus šis savaitė. Galima atvykti ir be susitarimo.

Tel. 534-5123, 1393 Dundas St. West, Toronto

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT

\$8,900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniu alyva apšildomas, alumi. antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1,100.

ANNETTE — RUNNYMEDE

\$1,200 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas su vandeniu statyti, 2 virtuvės, dideli kambariai, kietos ir gražios grindys. Viena atvira skola 10 metų. Pilna kaina \$11,900.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 modernios virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniu alyva šildomas. Graži aplinkuma ir arti susisiekimo.

BLOOR — JANE

\$4,900 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti, atskiras, mūrinis graži plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražios kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

BLOOR — QUEBEC

\$3,400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galim užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

HIGH PARK — INDIAN RD.

\$7,500 įmokėti, 17 kamb. — 4 atskiri butai, vandens šildymas. Be to, trys garažai su privačiu įvažiavimu. Pirmame aukšte 6 kambariai. Pajamų \$290 mėn. plus laisvas butas savininkui. Geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo tel. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Sportas Lietuvoje

Sovietų Sąjungos III spartakijada įvyko Maskvoje rugpjūčio mėn. vidury. Lietuvos sportininkai bendroje lenktelėje iškovojo 7-tą vietą, pralenkdami latvius ir estus. Spartakijados metu buvo pagerinti 24 Lietuvos rekordai, gauti 11 aukso, 9 sidabro ir 5 bronzos medaliai.

Adolfas Varanauskas laimėjo aukso medalį ir čempiono vardą, nustumdamas rutulį 18 m 71 cm. Tai yra naujas Lietuvos rekordas ir kartu geriausias šio sezono rezultatas Sovietų Sąjungoje. Artimiausią varžovą, maskvietį N. Karasiuvą, jis pralenkė 11 cm.

Algirdas Baltušnikas, kaulietis disko metikas, užėmė antrą vietą ir gavo sidabro medalį. Diską jis numetė 54 m 5 cm, nors visi tikėjosi geresnio rezultato. Atsietuolių rezultatai nepatenkintais ir pats Baltušnikas. Pirmąją vietą jam teko užimti rusui K. Bunchanceviui.

Antanas Vapšas suolyje į tolį laimėjo trečią vietą, nušokęs 7 m 59 cm. Antroji vietą teko Leonidui Barokvskui, kuris kaip Lietuvos gyventojas atstovauja Lietuvos komandai; dešis, jis nėra lietuvis.

Nesekmė lydėjo lietuvių 3.000 m klitiniam bėgime. Adolfas Aleksiejūnas ir Kestutis Orentas prasiekė buvusių Lietuvos rekordą, bet buvo priversti pasitenkinti ketvirta ir šešta vieta. Lietuvos rekordas dabar priklauso A. Aleksiejūnui — 8 min. 40,6 sek. K. Orentas šia distancija įveikė per 8 min. 41,4 sek.

Lietuvių skautų veikla

UZBAIGTA STOVYKLA. — Kanados rajono jubilėjų metų dviejų savaičių stovykla išsivajotoje stovyklavietėje baigėsi su nepaprastai gražiais rezultatais.

Pirmąją savaitę suvažiuavę skautai iš Toronto, Hamiltono, Niagaros pusiasalio, Buffalo, dvi atstovės iš Londono ir 1 iš Rochesterio išlejo mažai prakaistą betvokių ir gražindami aikštę. Papuošimams vadovavo ps. G. Valiūnienė ir s. L. Kalinauskas.

Pašventintoj "Romuvos" stovykloje nuo pirmadienio darbas tapo praktišku skautavimu: patyrimo laipsniai, į kuriuos įeina Lietuvos istorija, geografinė, pasakos, mėsės, išskylavimas, žygiai ir žaidimai. Šie užsiėmimai sukelė davo vis geresnį apetitą ir didesnį susigėvimą.

Laužai liepsnojio kiekvieną vakarą. Juos vedavo v.k.v.s.l. muz. D. Skrinaitė. Buvo paruošta ir išmokyta daug naujų dainų, kurių dalis yra įrekoruota ir juosta.

Stovyklavimo metu 2 skautės ir 2 jūr. skautės davė žodį, 7 išlaikė antrą patyrimo laipsnį, 6 — pirmą patyrimo laipsnį, o L. Gvidienė ir M. Stanionienė davė virš. skautišką žodį. Skautai, 3 vilkiukai, davė žodį, 12 sk. išlaikė antrą p. l. 2 — pirmą p. l. 1. Po paskutinio lauro skautai vyčiai kandidatai p. G. Skrinškas, sl. J. Rušas, v.s.l. G. Breichmanas ir s. Vl. Rušas atliko buvėjimą ir davė skautų vyčių žodį, kurį pravedė sk.v.s. C. Senkevičius.

Stovyklos uždarymas įvyko rugpjūčio 11 d. Visi stovyklos pareigūnai atleisti iš eilų pareigų, atsiviekinami, nuigrautos palapinės ir su paskutiniu sudiv ikl sekancijų metų stovyklos aša-

rotom akim išvyko stovyklautojai iš dardingos "Romuvos".

Stovyklai vadovavo s. K. Batūra, ps. F. Mockus, ps. M. Vasiliauskienė, ps. E. Sakienė, s. P. Balsas, stovyklos kapelionas Tėvas St. Kulbis, SJ, s.v.s.l. G. Stanionis, p. B. Saplys, s. V. Rušas, ps. P. Butėnas, ps. P. Sapliene, ps. G. Valiūnienė, s. L. Kalinauskas, s. J. Dambarsas, sk.v.s.l. A. Valiūnas, p. J. Pacevičienė, v.s.k.v.s.l. M. Kalinauskienė, M. Stanionienė, v.s.k.v.s.l. D. Skrinaitė, sk.v.s.l. G. Skrinškas, sk.v.s.l. G. Breichmanas, v.s.k.v.s.l. T. Tumaitė, sk.v.s.l. A. Dilks ir v. rėjai: sl. J. Saudinaitis I-ma savaitę ir Z. Dilkuviene — II, p. Česėkėnė — viena ir J. Pacevičienė — dvi.

Visiems už sąžiningai eitais pareigas tuntu vadija nuosirdžiai dėkoja. F.

STOVYKLAVIETES FONDIUI auksio ir pirklo pėdas: \$110 B. Kromas; \$50 Prisikėlimo parapija; \$40 J. Valevičius; \$35 E. Jurkevičienė; \$30 Akad. skautišk. d-vė; \$25 E. A. E. Vaicekaskas, Niagaros sk. rėmėjų valdyba, KLB Toronto apylinkė, J. Strazdas, J. Kšivickas, O. Indrelėnė, A. Gamziukas, A. Paškevičius, J. Danaitis, dr. J. Sungaila; \$23,50 M. Vasiliauskas; \$20: p. Zmuidzinienė, A. S. Zaldokas, S. D., A. D. J. Baltakys; \$16,50 P. Iulienė; \$15: Savanoriai kūrėjai, V. E. Dailydė, Slapys, P. Slapšajis; \$12 V. Tumaitis; \$11,60 V. Skrinškas; \$10: J. Pacevičienė, Vadauskienė, A.L.S., V. Petravičius, J. Dainoras, V. Gudaitienė, P. Balsas, M. Yčas. Visiems aukotojams nuosirdus skautiškas atėli.

RUGSEJO 7-8 D. ORGANIZUOJAMA TALKA į skautų "Romuvos" stovyklavietę, Artėjant žiemai norime iš-

TORONTO

Toronto katalikų katedros oficialus adresas yra 200 Church St., bet įėjimas yra iš Bond St. (prie Shuster St.). Netorontiečiai prašomi nesumaistyti jos su arti stovinčia anglikonų St. James katedra.

"T. Žiburių" administracija ši šeštadienį bus atdara nuo 9 v. ryto iki 5 val. vakaro, sekmadienį — nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p. Atvykusieji iš toliau kviečiami aplankyti laikraščio istaigą, suvarkyti savo prenumeratą, užsakyti laikraštį sau arba kitiems bei kitu būdu paremti spaūdą.

"Dainos" krautuvė primena, kad seimo dienis joje galima gauti "T. Žiburių", įvairių lietuviškų dovanų — suvenyrų ir bilietų į Pasaulio Liet. Dienų rengimus. Adresas: 974 College St., Toronto, Ont. Tel. LE 4-1274.

Sesuo Margarita, ilgus metus vadovavusi lietuvių vaikų darželiui ir vienuolynui iš Toronto iškelta į Montrealį vadovauti tenyškiam liet. vaikų darželiui ir vienuolynui. Būdamas Toronto ji pasižymėjo kaip gabi administratore, auklėtoja ir veikėja. Jos vadovavimo metu, žinoma, su vienuolijos centro pagalba buvo patatydinti modernūs Liet. Vaikų Namai, kurių skolos gerokai slėgė sesers vyresniosios pečius. Lietuvių visuomenės ir savo apskrumo dėka ji įstengė aptvarkyti dideles skolas ir gražiai įrengti vaikams ir vienuolynui skirtas patalpas, kuriose rado mielą užuojavę ir paaukęs jaunimas ir senimas. Be savo tiesioginių pareigų, sesuo Margarita dar studijavo, lankė įvairius pedagoginius ir teologinius kursus, tobulindamasi vaikų auklėjime. Kiek laikas leido, ji rašė ir spaudai, ypač "Žiburiams". "T. Žiburius". Jai nesvetimas buvo ir visuomeninis veikimas — gražiai dirbo su ateitininkėmis, o šią vasarą buvo viena vadovų "Dainos" stovykloje Mičigane, JAV.

Toronto liet. kolonija yra didžiai dėkinga seseriai Margaritai už jos nuosirdų darbą lietuviškam atžalynui. Padėkos ženklai seserų rėmėjai surengė jaukias išleistas, kur uolijo sesuo Margarita buvo nuosirdžiai išlydėta bei apdovanota.

Sesuo Paulė, ikišiol buvusi Putnam, JAV, vienuolyno vyresnioji, paskirta Toronto Lietuvių Vaikų Namų ir vienuolyno vyresnioja. Tai labai energinga sesuo, ypač pasižymėjusi mergaičių stovyklų vadovavimu.

Sesuo Emanuelė iš Toronto perkelta į Montrealį, o sesuo Celine, buvusi vienuolyno vyresnioja į Montrealį perkelta į Toronto. Sesuo Kristina iškelta į Putnamą.

A. A. Petras Strazdas

Po ilgos ir sunkios ligos, sekmadienio vakare, Dunnvilės ligoninėje mirė a. a. P. Strazdas, 64 m. amž. Velionis gimė Anykščiųse. Jaunas, mirus tėveliui, perėmė ūkininkavimą, o Lietuviai besikuriant stoji savanorių Lietuvos kariuomenėn, kur užsitarnavo Vyčio kryžių, I Kanadą atvyko 1929 m. Pradžioje dirbo S. Kelionis paliko našlę žmoną ir tris dukras. Kilęs iš Lietuvos ūkininkų šeimos ir mylėjęs žemę, velionis ir Kanadoje geriausiai jaučiasi ūkyje, nežinurint, kad Toronto turėjo namus ir darbą. Jo šeima buvo lietuviška; trys dukros, nors gimusios ir augusios Kanadoje, yra tikros lietuvaitės. Jurgis Strazdas yra velionies brolis.

A. A. P. Strazdas pašarvotas Ryan-Odetto laidotuvių namuose, Dundas ir Dufferin gatvių kampas. Antradienį ir trečiadienį 8 val. vakarais kalbamas rožinis. Laidotuvės ketvirtadienį, rugp. 29 d., 10 val. ryto iš šv. Jono Kr. liet. bažnyčios lietuvių kapinėse Port Credite.

Liet. moterų žurnalo "Moteriš" 4 nr., liepos-rugpjūčio mėn., jau išėjo iš spaudos. Sis nr. skirtas PLB seimui Toronto. Be to, yra visa eilė pedagoginių ir šiaip moterų pasaulio straipsnių. Administracijos adresas: 57 Sylvan Ave., Toronto 4, Ont.

dažyti pastatą, svarbiausia išorines sienas. Skautai, tėvai-rėmėjai, kurie galit prisidėti prie šių darbų, prašomi rezervuoti minėtam savaitgalii laiką. Išvažiavimas nuo Prisikėlimo parapijos. Skambinti s. V. Ruši OX 1-2632 arba s. F. Mockui OX 9-4224.

SK. V. V. SL. J. MACULIS dvi savaites su šeima stovyklavo sk. "Romuvoj" ir atliko nemažai užbaigiamųjų darbų.

NEMAZAS SKAIČIUS Toronto Rambyno ir Satrijos tuntu vadovų buv. nvykyje į jubilėjų stovyklą Camp Child, Plymouth, Mass. Visi sk. vyčiai dalyvavo J. S. sk. vyčių saskydyje, kurio tikslas labiau suaktyvinti vyčių veiklą. J. S. baigsis rugsejo 1 d.

RUGSEJO PABAIGOJ numatoma pastovyklinė arbatėlė. I ją suvažiuos visi "Romuvoj" stovyklavė vadovai, skautai-tės ir tėvai rėmėjai. F.

SVEIKINAME PLB SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS DALYVIUS IR KVIECIAME ATSLANKYTI LIETUVIŲ VALGYKLOJ

"J A V A"

555 BLOOR ST. W. (prie Bathurst St.) Tel. LE 2-0256

SAVININKAI BLEIZGIAI

P A D E K A

Mieliems M. S. Petruiliams, J. U. Bleizgiams, D. Gerb. kun. klebonui Tėvui Placidui Bariui ir visiems mūsų draugams ir pažįstamiems už suroštą mums 25 metų vedybinio gyvenimo sukahties progą pobūvi ir įteiktas dovanas bei sveikinimus žodžiu ir raštu nuosirdžiai dėkojame.

Ona ir Vladas Rušai

MONTREAL, Que.

Sv. Kazimiero parapijos žinios

Praeitą sekmadienį suruošta sumunių organizatorių gegužinė praėjo su dideliu pasisekimu. Netik turėjo malonumo suaugę asmenys, bet ir vaikai nestokojo visokių pramogų. Parapijiečių privažiavo apie kelis šimtus. Daugiaus tokių kultūringų gegužinių! Pelną gauta virš \$400.

Parapijos klebonijoj viešėjo Tėvas Abromaitis, kun. Memėnas, kun. Razmas, prel. V. Balčiūnas ir kun. A. Vilkaitis. Netrukus atvažiuos iš Prancūzijos kun. Petrošius.

Pas p. Kibirkštis vieši ir atostogas praleidžia p. Vilgailių šeima. Inž. J. Kibirkštis išvyko tarnybos reikalais 3 mėn. į Kanados šiaurę.

Aušros Vartų parapijos žinios

Tautos šventė — rugsejo 8 šiais metais yra sekmadienį; 11 val. Mišiose organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Po pamaldų saleje bus atitinkamas paminėjimas.

Ryšių su mokslo metų pradžia kviečiamas svarbus AV par.

"T. Žiburių" rėmėjai

J. Stradomskis atsinešė garbės prenumeratą \$10; Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvatara" \$5; KLB Wellando apyl. v-ba \$5; A. Skardžius, A. Ropė, V. Sukys auksio po \$1. Visiems rėmėjams nuosirdus atėli!

Apie Toronto tautines grupes prel. M. Krupavičius rašo "Draugo" VIII. 23 laidoj, kur mini švietimo istaigų tyrimo duomenis apie anglų kalbos išmokimą viešiosiose mokyklose. Esą italai išmoka ja lėčiausiai, o lietuviai priklauso greičiausiai išmokstančių grupei. Prelatas emė tuos duomenis iš slavų spaudos, kurią, matyt, seka. Sako nežinau ar kanadiškė lietuvių spauda tai patstebėjo. Kartu pabrėžia, kad gimtosios kalbos išmokimas būtinas, ir tie, kurie greitai išmoka anglų k., nuskriaudžia lietuvių kalbą. Galime priminti, kad "T2" apie tai yra rašę. Matyt, prelatus kanadiškės spaudos neseka. S.

Prisikėlimo parapijos bankelyje, baigiantis atostogoms, vėl prasideda didesnis judėjimas. Bankelis augo ir didėjo ir vasaros metu. Jau liepos mėn. kapitalas praško \$500.000. Per nepilnus 10 mėn. lietuviai sudėjo pusę milijono dolerių. Anksčiau tie pinigai gulėjo kanadiškuose bankuose. Yra dar nemažai lietuvių, laikancijų savo santaupas pas kanadičius. Kodėl nepereiti jas ten, kur nuosimti didesnis, duodama nemokama gyvybės apdrauda ir pelnas tenka pačiam taupytojui?

Bankelio narių skaičius pasiekė 600 ir dar vis prisideda naujų. Už depozitus mokama 4½%. Asmeninės paskolos duodamos tik iš 7½%, nuosimti mokant nuo balanso; neklin. turto paskolos — 6½%.

Bankelis atidarytas: pirm. 11 val., penkt. 5-8 val., šeštad. 10-12 val. ir sekm. 9.30-1 val. Bankelio telefonas: 533-7647.

Vokietijoj pagamintas naujo-viškas tankas. Vokietijos vyriausybė užsisakė 1.500 vienietų. Padaryta susitarus su JAV.

TAUPLYK IR SKOLINKIS

Savo Kredito Kooperatyve

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827. Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. Už depozitus mokama 4%, už sėrus — 4,25%. Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. Pigus paskolų draudimas skolintojui mirties ir invalidumo atvejais.

BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienį ir šeštadienį. Vakaraais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Telefonas 533-4414

Arti Prisikėlimo bažnyčios prie Rusholme Rd. — tripleksas, atskiras, beveik naujas, pėlingas namas, 2 garažai.

lituanistinės mokyklos, lituanist.

kursų ir seminaro mokytojų posėdis penktadienį, rugpjūčio 30 d., 7 val. v. AV klebonijoje. Visi mokytojai kviečiami dalyvauti.

Parapijos choras, diriguojamas A. Ambrozačio, pradėdant rugsejo 8 d. sekmadieniu vėl tęs savo meninę veiklą mūsų parapijoje. Kviečiam visus tuos, kurie norėtų savo giedojimu įsijungti į Dievo garbinimą, neabeididijojant tai pradėti Tautos šventės progą. Kas gieda, dvigubai mel-džiasi.

Parapijos parengimas įvyks lapkričio 16 d. parapijos saleje. Šiame parengime pagrindinę meninę programos dalį maloniai su-tikti atlikti žymus Čikagos lietuvių operos solistas Jonas Vaznelis. Kviečiam rezervuoti lapkričio 16 d. vakarą šiam parengimui.

Kun. A. Vilkaitis, gražiai darbavęsis mūsų parapijoje, dabar pastoviai gyvena Čikagoje, svečiuojasi Montrealyje.

Sveikiname R. Otto ir A. Burbaitę sukurčius gražų lietuvišką šeimos židinį. Linkime didžios Dievo palaimos.

Ruošiasi Moterystės sakramentui D. Girdžius su M. Daukšaitė.

Serga Marija Kasperienė. Pasimelskime už ją ir už kitus parapijos ligonius.

Mirė a. a. Cecilija Lavinskienė, gyv. Verdune, rugpjūčio 23 d. Velionė, nors ir prancūzė-kanadietė, buvo uoli mūsų bažnyčios lankytoja. Palaidota pirmadienį 10 val. Likusiam vyriui Jurgui, šeimai ir kitiems giminaiciams reikiama gilia užuojauta.

10 dolerų vajui auksio: po \$10: J. Išganaitis ir A. Jocas. Nuosirdus atėli!

Užpraėjusio sekmadienio rinkliavose surinkta \$290.

District Estate Brokers

Montreal Real Estate Board Nariai 3907 Rosemont Blvd.

TEL. 722-2472

NAMAİ, ZEME, PASKOLOS

P. ADAMONIS — RA 2-4735

P. JASUTIS — LA 2-7879

M. ROTH — RE 7-9353

Royal Globe - London-Lancashire

Draudimo Bendrovės —

Tai junginys:

Royal Insurance Co. Ltd., The Liverpool & London & Globe Ins. Co. Ltd., The Hudson Bay Insurance Co., The Globe Indemnity Co. of Canada, The London & Lancashire Ins. Co. Ltd., Mercantile Insurance Co., Standard Marine Insurance Co. Ltd., The London Lancashire Guarantee & Accident Co., Mercantile Fire Insurance Co., Law Union & Rock Insurance Co. Ltd.

Gaisras - Automobiliai - Nelaimės

JAS ATSTOVAUJA

Adamonis Insurance Agency

3907 Rosemont Blvd.

Tel.: 722-2472

G. RUKŠENAS — 768-8640

Lite s-tos Nr. D-752

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont. Telefonas LE. 2-4404

SWANSEA. \$7.000 įmokėti ar mažiau, gražus 7 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, garažas su privačiu įvažiavimu, recreation kambarys, balkonas, viena atvira skola balansui.

OAKWOOD — ST. CLAIR, \$8.000 įmokėti, originalus 12 kambarių duplexas, šiurkščių plytų, vandens alyvos šildymas, recreation kambarys, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

GEOFFREY-HIGH PARK, \$7.000 įmokėti, 12 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, gauna \$334 nuomos.

RONCESVALLES — HIGH PARK, \$8.000 įmokėti, 16 kambarių atskiras mūrinis namas, 4 vonios, 4 virtuvės, vandens alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, atvira skola.

HIGH PARK BLVD. — RONCESVALLES, \$10.000 įmokėti, atskiras mūrinis 12 kambarių duplexas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

PRINCE EDWARD-KINGSWAY, \$3.000 įmokėti ar mažiau, puikus atskiras mūrinis baldas, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis kiemas.

BABY POINT. Apie \$4.000 įmokėti, 6 kambarių, keletas metų senumo atskiras mūrinis namas, užbaigtas rūšys, privatus įvažiavimas. 20 metų skola.

RUNNYMEDE — BLOOR, \$4.500 įmokėti, 9 kambarių per du aukštus atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas.

WINDERMERE — BLOOR, \$4.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, ultra moderni virtuvė, 2 vonios, recreation kambarys, garažas. Pilna kaina \$18.900.

DURIE ST. — BLOOR, \$5.000 - \$6.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiri mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, garažas, 10 m. atvira skola, 2 vonios.

HAVERLOCK ST. \$8.000 įmokėti, netoli parko, 10 kambarių, atskiras mūr. namas, kvadratinis planas, garažas su privačiu įvažiavimu. Viena skola 10-čiai metų.

Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404

Namų tel. LE. 5-1584

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

BLOOR — JANE

Mūrinis atskiras 6 kambarių namas ramioj gatvelėj arti Bloor gatvės. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Prašo \$18.700, pilna kaina, su įmokėjimu apie \$6.000. Balansui viena atvira skola 10 metų.

ISLINGTON — ROTHBURN RD. \$4.000 įmokėti, 6 kambarių ranch-bungalovas. Išbaigtas kambarys rūšyje su atviru židiniu. Kilimai salone ir valgomam kambary. Gražus didelis kiemas apaugęs dekoratyviniais ir kitokiais medžiais. Prašo tik \$19.000.

BLOOR — HIGH PARK AVE. \$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis 9 kambarių namas. Keturi kambariai ir 4 gubų prausykla pirmame aukšte. 5 kambariai ir 4 gubų prausykla antram aukšte. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. Pilna kaina \$24.900. Galima greitai užimti.

Skaitytojai pasisako

PLB SEIMAS

Seimo metu turėtų būti pranešimas su statistiniais duomenimis, kiek lietuvių rusai komunistai ištrėmė, nužudė ir kiek naciai jų sunaikino, kokias tautas naikino, žudymo priemones naudojo ir tebe naudoja.

Sias žinias reikėtų pateikti visai pasaulio spaudai įvairiomis kalbomis visuose kontinentuose. (Panašaus pobūdžio pranešimas yra paruošęs Vyt. Vaitiekūnas, Red.).

PLB seimas turėtų priimti rezoliuciją apie išardytų šeimų narių atskaitą iš už geležinės uždangos. Rezoliucijas reikėtų siųsti Jungtinėms Tautoms, popiežiui, vyriausybėms.

Kencias

TIK BENDRUOMENĖ MUS JUNGIA

Kas yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, rodos, visi žino, bet apie jos uždavinius ir darbus nevisi vienodai kalba. O paskelbus apie PLB seimą Toronte, visi mūsų laikraščiai pradėjo, kiekvienas skirtingai, aiškinti jai priklausiančius tikslus ir jos uždavimus. Vieni puola B-nę, kad ji norinti vadovauti ir tik dėlto kovojanti, nieko pati nenuveikusi.

Reikia atsiminti, kad B-nei tik susikūrus, jai dideles kliūtis darė stipresnės, jau iš seniau įsigalėjusios JAV lietuvių organizacijos, o jų centrinis sambūris ALTA ir po šiai dienai tai daro.

B-nė turi būti visų pasaulyje išsiųskusių lietuvių tautinė, ne politinė, visus mus jungianti centrinė organizacija, kurioje mes visi privalome dalyvauti ir savo jėgomis, darbu bei lėšomis ją remti. Iki šiol buvo daroma priešinga. Buvo skaldomasi ir visi norėjo vadovauti. O mums vadovauti turėtų tik mūsų visų rinkta, bendra, nepartinė Bendruomenė.

PL B-nės nariai yra visi lietuviai, sumokėję nario mokesčių ar neišgaleję to padaryti. O vadovauti pasaulio lietuviams turi ne ALTA ar kitas, bet tik visų lietuvių pasaulyje esančių lietuvių rinktoji PL B-nės vadovybė (panašiai kaip žydų, kurie per tokias savo organizacijas ir savo tėvynę laisvę atgavo). J. V.

PASAULIO LIETUVIŲ SEIMAS

Seimas jau čia pat. Suvažiavus iš visur lietuvių gauti jėgų ir naujų metodų kovai už lietuvių tautos egzistenciją. Visų tikslas — lietuvių stiprinimas ir Lietuvos išlaisvinimas.

Siems tikslams reik suburti visas tautos jėgas, esančias laisvame pasaulyje. Visas čia paminėtas darbas turi būti dirbamas visų lietuvių ir vadovaujamų stiprios vadovybės. Kultūrinė sritys atsiekta, bet Lietuvos vadovavimo srityje šie reikalai šlubuoja. Ne visos jėgos sukoncentruotos ir bendra kova už tautos laisvę. J. Vaidonis

SUSTOKIME LEPINĘ JAUNIMĄ!

„Moterys gyvenimo“ skyriuje „Drauge“ Iz. Motekaitienė kiek pasisakė apie jaunos lietuvaitės laikyseną ir išaukinimą. Nenorime čia kelti polemikos tuo reikalu, bet pridėdame daugiau diskutuotinų klausimų, kurie turi rūpėti netik lietuvi motinai, bet ir lietuviui tėviui.

Susirenka būriai lietuvių ir koncertus, operas, paminėjimus. Susirenka ir

jaunimo į įvairius jų parengimus. Ten pasimaišius akys raibsta, širdį skausmas slegia. Pažiūrėkite, mielieji skaitytojai, prie ko privėdė perdidelė prabanga! Nesame milijonieriai, nesame augštos kilmės karaliai, tik pavergtos Lietuvos likučiai, bet pažiūrėjus į moteris, išsiuopusias minkų kailiais, kyla susirūpinimas. Net amerikiečiai svečiai operos pasirodyme stebėjosi tokiu puošnumu! Aš nesu priešingas, kad moteris puošytų, bet nuosakiai, pagal savo turtingumą, pagal reikala. Ne turtuose yra dvasios galybė, bet darbuose ir veikloje. Toliau pažiūrėjus į jaunimą. Mergaitė akys ištrintos mėlynais dažais, antakiai iškarpyti, plaukai kaip kalakuto uodegos, nagai nudažyti, batai užgaisais užkultiniai, vos ant kojų pastovi, drabužiai nepritaikyti, cigaretės dantyse. Ir tvistai ir džiazai, ir kiti negrįškiei išgalvoti šokiai, o kai polką ar klumpakojį orkestrą užgroja, tai jaunimas purtosi. Žinoma, negalima atsilikti nuo naujovės, bet nereikia vaidinti, kad štai mes jau esame gyvenamo krašto patrijotai, o lietuviški papročiai, šokiai, knygės, laikraščiai nei kiek neįdomūs! Ir koks daugelio jaunųjų užsidegęs užsiuptymas: kai įsėina į viešumą nedrįsta kalbėti lietuviškai! Kodėl žydai nesibijo? Jie viešai demonstruoja savo tikėjimą, savo organizaciją, savo fondus — prašo pinigų iš visų.

Kodėl čia taip trokštama prabangos, o ne gero žmogaus? Kodėl jaunimas automobiliais važinėja ir per naktis daužosi po parkus, visokias sales? Kodėl tėvai duoda pinigų prabangai jaunimui gyventi? Sustokime lepinę savo vaikus! Tegų jie patys užsidirba ir patys ant savo pečių viską neša, tada nebus nei laiko „deitams“. Reikia padėti tik geriems jaunimo tikslams. Kai jaunimas bus užimtas, ruošis gyvenimui, sportuos gamtoje, dirbs naudingus darbus, nebus nei noro, nei progų įklimpti į perankstyvas meiles ar nusikaltimus. Tėvai, rūpinkimės daugiau dvasiniu auklėjimu, nes vidinė žmogaus stiprybė yra užvis svarbiausia. Rūpinkimės religiniu auklėjimu, kad mūsų vaikai mokėtų melsis ir lietuvių kalba.

Tėvai, ant mūsų pečių gula sunkūs gyvenimo uždaviniai, ypač nesavoje žemėje. Įamžinkime save kaip buvusios nepriklausomos Lietuvos ambasadorius tolimame tremties kelyje. Ateities Lietuva ir ateities jaunioji karta gerės mūsų palikimu.

Bal. Brazdžionis

Irakas priešinas

Atsikeršydamos sovietams už kurdų maišto rėmimą, Irakas sudarė prekybos sutartį su komunistine Kinija ir Albanija ir pagrasino išvaryti iš savo teritorijos visus sovietų technikus ir ekspertus.

VISU RUSIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Mirus a. a. PETRUI STRAZDUI,
jo broliui JURGIUI, Bendruomenės veikėjui,
ir velionies šeimos nariams
reiškia gilią užuojautą —

Toronto apylinkės valdyba

JURGI STRAZDA,

mūsų choro krikšto tėvą,
mielam broliui PETRUI mirus,
nuoširdžiai užjaučia —

Toronto Lietuvių Choras „Varpas“

ALGIUI IR IRENAI ZEMAICIAMS,

jų mielam sūneliui mirus,
reiškiamo gilią užuojautą —

J. ir E. Benečiai

Brangiam sūneliui mirus,
mielūs IRENĄ ir ALGĮ ZEMAICIUS
nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Alė ir Vytas Pakalniškiai

Mirus mielam tėveliui Lietuvoje,
sūnui INOCENTUI JURCEVIČIUI
ir jo šeimai gilią užuojautą reiškia —

Bronė Galinienė

Vakarų valstybių diplomatai Maskvoje galvoja, kad po susikirtimų tarp Maskvos ir Pekingo galima laukti diplomatinį santykių nutraukimo tarp Rusijos ir Kinijos.

JAV duoda Jugoslavijai \$50 mil atstatyti žemės drebėjimo sugriautoms vietovėms; pusę jų — pašalpa, kita pusė — ilgamėtė paskola.

Kas naujo Kanadoje?

Kanada neturi bendrų švietimo programų visam kraštui. Kiekvienos provincijos švietimo ministerijos sudaro savo programas ir jas pateikia savo mokytojams. Feder. valdžia visiškai nesikiša į atskirų provincijų ministerijas ir apylinkių švietimo tarybas.

Valdžios tarnautojai yra raginami mokytis abi — anglų ir prancūzų — kalbas. Dabar įstaišos, vartojančios abi kalbas, samdo atskirus tarnautojus tik dėl to, kad nevisi moka prancūzų kalbą. Esant daugiau tarnautojų susidaro ir daugiau išlaidų. Kalbant apie abiem kalbom bus keliami atlyginimai.

Didžiosios maisto krautuvės Kanadoje nesiskundžia gausumu pelnu. Loblaw krautuvės gauna 2,2 ct. pelno iš kiekvieno dolerio, Dominion krautuvės — 1,9 ct. 1962 m. Dominion krautuvės pardavė maisto už \$427 mil., iš kurių gavo \$8 mil. pelno.

Tabako ir cigarečių pramonė, nežinint gydytojų pasisakymo prieš rūkymą, kyla. Jei Kanadoje visi nustotų rūkėti, vyriausybė netektų \$500 mil. mokesčių, ūkininkų pajamos sumažėtų \$150 mil., darbininkų ir pardavėjų pajamos sumažėtų \$118 mil., skelbimų agentūros netektų \$20 mil. pajamų ir apie 30.000 darbininkų netektų darbo.

Pusė mil. dolerių buvo paskirta provincijos jaunimo reikalams Ontario vyriausybės. Jau nuolių nusikaltimai per praėjusius metus padidėjo 12%. 36 mokiniai iš 100 palieka mokyklą be jokio diplomo. Jie visi išėina į gatvę ir gal visą gyvenimą neturės pastovaus darbo. Švietimo ministeris W. Davis pabrėžė, kad kai tėvai nebesirūpina vaikais, tai ta našta tenka vyriausybei.

Daugelis kanadiečių galvoja, kad Kanadai būtų daug geriau turėti ekonominę sąjungą su JAV, kur visos prekės būtų įvežamos ir išvežamos be jokių muitų. Pagal Gallup viešosios nuomonės institutą 50% pasisako už ekonominę sąjungą, 32% — prieš ir 18% neturi jokios nuomonės.

Kviečių eksportui rinkos įsiekoma visame pasaulyje. Preky-

bos min. M. Sharp pasirašė sutartį su Lenkija, pagal kurią Lenkija nupirko 7,5 mil. bušelių kviečių po \$1,96 už bušelį, už \$14,5 mil.

Automobilių dalys importuojamos Kanadon iš JAV. Vyriausybė planuoja importą sumažinti ir reikiamas dalis gaminti Kanadoje. Praėjusiais metais importuota automobilių dalių už \$400 milijonų.

Skolinimasis JAV-bėse bus kaskart sunkesnis — pareiškė JAV finansų min. D. Dillon. Amerikiečiai, turį kity kraštų šerų ir norį juos parduoti, turės mokėti 15% mokesčių. Nors Kanadai buvo padarytos mažos lengvatos, bet vistiek atbaidė investuotojus, nes niekas nežino, kada padėtis vėl pasikeis. Praėjusiais metais Kanados provincijos skolinosi iš JAV \$590 mil. Didele tos sumos dalis tenka Kvebeko vyriausybei, kuriai buvo reikalingas kapitalas atpirkti suvalstybtoms elektros jėgainėms.

Darbo įstaigos Kanadoje tapo nedarbo įstaigomis. Retas bedarbis kreipiasi į „National Employment“ įstaigą, nes iš ten netiki gauti darbo. Neturi pasitikėjimo tomis įstaigomis ir darbdaviai, nes pagrindinis jų įstaių tikslas dabar — pašalpa mokėjimas bedarbiams. Rekomenduojama tą instituciją perskirti: viena įstaiga išmokėtų tik pašalpas, kita — rūpintųsi darbo įieškojimu.

Airijos valstybinės loterijos bilietų — Sweepstake platinimas yra nelegalus Kanadoje, tačiau laimėtojų nuotraukas deda visi laikraščiai. Praėjusią savaitę Montrealio policija suėmė 17 asmenų ir konfiskavo 100.000 loterijos bilietų.

Kanados Raitosios Policijos — RCMP viršininkas pareiškė, turis tikrų žinių, jog kriminalistų organizacija Mafija veikia Kanadoje, ypač Ontario provincijoje. Ontario vyriausybė anksčiau tai buvo paneigusi.

..ŠYPSENOS..

Zemaitiškas humoras

Lauku eidamas vyras pamato verkiantį berniuką prie avių bandos. Bandydamas jį nuraminti, užkalbina:
— Tai ko gi taip verki? Gal vilkas iš miško buvo atbėgęs?
Berniukas apstoja šniurkštes, pakelia akis į praeivį ir bump-teli:
— O manai, kad vilkas iš bažnyčios atėjo?
— Tai tau ir avį nunešė?
— Manai, kad atnešė?
— Tai tau šeimnininkas gali iš algos atimti!
— O manai, kad pridės?...
— Tai mamatė dar gali už kirsti...
— Manai, kad paglostys?...
Neišsprendžiamas klausimas

Sūnus: Kiek dar turėsiu gyventi, kad galėčiau daryti ką tik noriu?

Tėvas: O... nežinau, mano sūnau! Tokio amžiaus dar niekas nesulaukė.

Venezuelos „Atgarsiuose“

Skambinu draugei telefonui. Atsiliepia jos sūnus, gimnazijos mokinys.

— Ar tai tu, Juozeli? — klausiu. — Kaip gyveni?

— Gera, daug ačiū, — atsako Juozelis. — O kaip jūs esate?...

Arba vėl:

Sūnus rodo mamai nusidėvėjusį laikrodžio dirželį ir sako:

— Reikia pirkti naują šitą... galiu laikrodį pamesti. Po to, su-raukęs nosį dar pridėda:

Tas laikrodis taip pat ir blogai kvėpuoja...

Parinko Pr. Al.

Dėmesio!

TAISO: šaldytuvus, skalbimo mašinas, siurblius — vacuum cleaners, elektrines plytas ir kitus namų ruošai pritaikytus elektrinius reikmenis.

VI. Šlenys -
RO. 9-6047

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.

Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

W. A. LENCKI,

B.A., L.L.B.

TEISININKAS —

ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.

Roe'a 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-530 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(i rytus nuo Dufferin St.)

SVEIKATOS KLINIKA - HEALTH CLINIC

Natūralaus gydymo SVEIKATOS KLINIKA NUO SIU METŲ RUGPJŪCIO 16 dienos BUS UZDARYTA ir pradės veikti šių metų RUGSEJO mėnesį 2-ą dieną, pirmadienį.

B. NAUJALIS, R.M.N.Pt. • 474 Roncesvalles Ave. • LE 3-8008

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS
DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN Namų: V. BUTRIMAS
Real Estate 139 Fourth St. E.
Oakview Beach COLLINGWOOD, ONT. TEL. 2337
Istaigos tel. Wasaga Beach 201

NAUJAI ATIDARYTA

lietuviška stalių dirbtuvė

A R O

Įrūšiame krautuvės, restoranus, įstaigas, grožio salonus, sumoderniname virtuves ir atliekame įvairius kitus namų remontus.

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

425 JANE ST., TORONTO • RO. 9-9647

Res. Tel. LE. 6-5363 K. STRIAUPIS — Res. Tel. RO. 3-2032 P. JONIKIS

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE

Taisome televizijos, HI-FI ir radijo aparatus. Parduoame lėmpas ir baterijas. Pritrysę specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RUSIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPATIS

LIQUIFLAME

OILS LTD.
Atstovs

H. ROŽAITIS

Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams.
Telefonas LE. 3-4908.

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad persikėlė į naujas patalpas

1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

International Driving School
WALDI

859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važinėjimo ir teorijos pamokos nemokamai.

NAUJA BENZINO STOTIS - GARAŽAS

Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki proga pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

PARKDALE B/A SERVICE STATION
1181 Queen St. West (prie Gladstone)
Tel. 535-9468

Sav. ST. JOKUBAITIS ir AD. KALIUKEVIČIUS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, telefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžining

Sol. A. STEMPUZIENĖ

Sol. ST. BARAS

Pianistas A. KUPREVIČIUS

DALYVAUKIME PASAULIO LIETUVIŲ DIENOSE IR P.L.B. SEIME

Toronte rugpjūčio 30 - rugsėjo 1 dienomis

Literatūros vakaras ir piano rečitalis

PENKTADIENI, 8 val. vak. Prisikėlimo salėje, 1021 College St. Programoje: rašyt. ALĖ RŪTA, K. GRIGAITYTĖ-GRAUDIENĖ, VYT. ALANTAS, K. BRADŪNAS, J. JANKUS ir pianistas A. KUPREVIČIUS.

TUKSTANTINIS POBŪVIS

SEŠTADIENI, 7 v.v., Club Kingsway salėse — 100 Queensway.

Iškilmingos pamaldos sekmadienį:

Katalikams — 1.30 val. p.p. Toronto katedroj 200 Church St., Evangelikams — 9 val. ryto Išganytojo bažnyčioje 1601 Bloor St. W. — Indian Road.

Dailės parodos atidarymas

O'Keefe Centre — Front-Yonge St., SEKMADIENI 3 val. po pietų. Parodoje dalyvauja 21 liet. dailininkas iš Kanados, JAV, Prancūzijos, Pietų Afrikos, Australijos ir Argentinos.

AKADEMIJA IR KONCERTAS

O'Keefe Centre 3.15 val. p.p. Programoje: solistės A. STEMPUZIENĖ, L. SUKYTĖ; solistai ST. BARAS, V. VERIKAITIS; Toronto "Varpo" ir Hamiltono AV parapijos chorai. Be to, smuiklininkas IZ. VASYLIŪNAS ir jo sūnus akompaniatorius VYTENIS.

Baigiamasis banketas

SEKMADIENI 9 val. vakaro Prisikėlimo salėje.

Spaudos paroda PRISIKĖLIMO MUZIKOS STUDIJOJE.

Spaudos parodos atidarymas penktadienį, 3 val. p.p.

Sol. L. SUKYTĖ

Sol. V. VERIKAITIS

Smuiklininkas IZ. VASYLIŪNAS

Seimo
posėdžiai
penktadienį
ir
šeštadienį
Prisikėlimo
salėje

TORONTO "VARPO" CHORAS, KURIS DRAUGE SU HAMILTONO AUSROS VARTU PARAPLIJOS CHORU ISPILDYS ST. SIMKAUS KANTATĄ. JUNGTIŲ CHORUI DIRIGUOJA MUZ. ST. GAILEVIČIUS.

Bilietai gaunami iš anksto:

Toronte
J. R. Simanavičiaus ir
taip pat — parapijų
knygynuose.

Norintieji gauti bilietų
paštu kreipiasi:
Mr. J. R. Simanavičius,
974 College St.,
Toronto, Ontario.

TORONTO Ont.

Toronto kronika, studentų ir skautų žinios nukeltos į 6 psl.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios
— Sveikiname PLB seimą ir linkime Augščiausiojo palaimos. Ryšium su iškilmingomis seimo proga pamaldomis Toronto katedroje, ši sekmadienį 11 val. pamaldų parapijos bažnyčioje nebus. Esant daugiau svečių kunigų, ši sekmadienį pamaldos bažnyčioje laikoma: 8, 9, 9.30 ir 10 val. Ši sekmadienį skatiname visus atsilankyti į pagrindines pamaldas 1.30 val. p.p. Toronto katedroje. Gausus lietuvių dalyvavimas pamaldose katedroje ir O'Keefe Centre koncerte yra būtinas mūsų reprezentacijai.

— Praėjusį sekmadienį G. Ganoyto vasarvietėje Springhurstse pamaldas laikė svečias iš Australijos, kun. Pr. Vaseris.

— Apkrūpintas sakramentais sekmadienį vakare mirė a.a. Petras Stražas. Velionis laidojamas ši ketvirtadienį, rugpjūčio 29 d. 10 val. ryto iš sv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse. Velionies žmonai, dukroms, broliui Jurgiui ir visiems giminėms nuosirdi užuojauta.

— Praėjusią savaitę klebonui padarė vizitą kun. A. Zilinskis, naujasis lietuvių evangelikų kunigas Toronto. Sv. Jono Kr. parapija linki kun. A. Zilinskui geriausios sėkmės lietuvių evangelikų pastoracijos darbe.

— Toronto seselių ir vaikų darželio vyresniajai seselėi Margaritai, išvykstančiai iš Toronto, parapijos vardu reiškiamas nuosirdžia padėka už gražią veiklą ir vadovavimą mūsų lietuviškajam atžalynui. Kartu linkime seselėi Margaritai ir toliau su tuo pačiu nuosirdumu, kaip ir Toronte, darbuotis Dievui ir savo tautos vaikams.

— Iš Lietuvos neseniai atvykusi lietuvė moteris įėjo darbo šeimoje. Teirautis klebonijoje.

Prisikėlimo parapijos žinios
— Nuosirdžiai sveikiname PL Bendruomenės II-jo seimo atstovus ir svečius ir linkime darbingų dienų. Džiaugiamės užleide savo parapijos pastogę turti svarbiems tautos ir liet. išeivijos reikalams.

— Lietuvoje mirus tėveliui, nuosirdžiai užjaučiame I. Jurcevičių ir jo seimą. Už velionį sv. Mišios bus rugsėjo 8 d., 11 val.

— Ryšium su PLB seimo iškilėmis ši sekm. bažnyčioje įprastų Mišių 11 val. nebus. Visi raginami gausiai dalyvauti Mišiose katedroje 1.30 val. p.p. Ten bus klausomos išpažintys ir dalijama Komunija.

— Taip pat ryšium su minėtomis iškilėmis ši sekm. nebus tritintinkų mėnesinio susirinkimo ir konferencijos. Mišios kongregacijos intencija bus 9 val. ryto ir po jų gen. absoliucija.

— T. Paulius iš atostogų grįžta šio ketvirtadienio vakare.

— Prisik. par. choras naują darbo sezoną pradeda rugsėjo 5 d., ketvirtadienį, 7.30 v.v. bendr. visu choristų repeticija muz. studijoje. Praėjusiam sezone chorui žymiai sustiprėjus, šiais metais choro vadovas kun. B. Jurškas su pasitikėjimu yra paruošęs idomų repertuarą, kaip pvz. Haendelio Aleliuja iš oratorijos "Mesijas". Piligrimų chorą iš Verdi operos "Lombardai" ir kt. Choro repertuaras bus plečiamas ir bažnytinės ir pasaulietinės muzikos srityse. Maloniai kviečiame ir choro eiles ne tik esamus, bet buvusius ir naujus choristus-es. Ypač reikia vyrų balsų. Labai prašome ateiti į pagalbą! Pirmasis choro pasirodymas scenoje bus per Kristaus Karaliaus šventę. Vėliau planuojama iškyla į kurią nors lietuvišką koloniją.

— Ši rudeni, lapkr. 29, 30 ir gruodžio 1 d., organizuojamoms uždaroms savaitgalio moterų rekolekcijoms vadovauti maloniai sutiko sv. Kazimiero kolegijos Romoje dv. vad. prelat. dr. Vyt. Balčiūnas. Rekolekcijos bus specialiuose rekolekčių namuose, Toronte.

— Par. statybos antrojo etapo planai jau paruošti, valdžios statybos komisijai patvirtinti ir leidimai pradėti statybą gauti. Planus paruošė inž. dr. A. Kulpavičius. Šis projektas apima vienuolyno, par. raštinių, bibliotekos, par. bankelio ir įvairių par. ir visuomeninei veiklai reikalingų patalpų, jų tarpe net vienos naujos 120' vietų saluokės, statybą. Kai kurios anksčiau statytos patalpos bus praplėtos ir techniškai patobulintos. Naujojo projekto statyba prašoks \$200.000. Neįveikiamų finansinių sunkumų nesimato, nes bus paimita nauja paskola ir tikimasi nuosirdaus parapijiečių pritarimo. Statybą planuojama pradėti ateinančiais metais.

Pamaldos katedroje
PL Dienų ir seimo proga įvykstantių pamaldų metu Toronto arkivyskupijos katedroje yra pradedami visi dalyviai įsijungti į bendrą tradicinių giesmių giedojimą šia tvarka: 1. Pulkin ant kelių, 2. Prieš taip didį Sakramentą, 3. Jėzau, pas mane ateiki — 3 p., 4. Marija, Marija — 2 p. ir pabaigoje 5. Lietuvos himnas.

Kad giedojimas sklandžiau eitų, prašome visų chorų dalyvių susigrupuoti katedros vidurio suoloose ir sutartinai pradėti atitinkamas giesmes.

Naujai pertvarkytas ir padidintas katedros vargonais sutiko groti kun. B. Jurškas. Pradžioje jis išpildys kompoz. J. Zilevičiaus sukurta lietuvišką fūgą vargonams "Pulkin ant kelių" giesmės tema. Pamaldose dalyvaus ir žodį tars Toronto arkivyskupijos koadjutorius Ph. Pocock. pr.

ISNUOMOJAMAS ELEKTRINIS GIARINTUVAS. Lengvai nuima senus sienų popierius — užtenka tik įjungti. Nepalikta nei garų nei dūmų. Skambinti — A. Morkis LE 4-8459

ORKESTRAS visokiems rengimams. Patyres groti vestuvėse, piknikuose, arba mažose parengimuose. Tel. LE 5-0466. A. Zaremba

Išnuomojami kambariai — 1 frontinis I augšte su atskiru įėjimu; 1 kambarys III augšte. LE 5-6739.

Išnuomojamas butas II augšte be baldų; švarūs dideli kambariai, privatus vonios kambarys. Netoli Prisikėlimo parapijos. Tel. LE 4-8459.

STYNERIJE PARDUODAMAS NAMAS — 5 kamb. vasarnamis ir 3 patalpų tvartas. Šiltas-saltas vanduo. Graži sodyba. Sklypas pagal susitarimą. 3 mylios nuo Wasagos. Tel. 688 Stayner, Ont.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visu rūšių — 200 štukų — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikitė į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūšinsime jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlis, zubrąžolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA D'FNA NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — specialiai nuolaida — 2 poros už \$1.00

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakaraš — HU. 9-1543.

SWANSEA. \$16.900 visa kaina, atskiras, originalus "Duplex" 10 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, 2 garažai. Imokėti tik apie \$3.000. Balansas atviras morkiečius.

JANE — ANNETTE. \$30.900, atskiras naujas "Triplex". Viso 14 kambarių, didelis kiemas, vandeniu alyva šildomas. Soninis įvažiavimas. Imokėti apie \$8.000. Vienas atviras morkiečius balansas.

PRIE HUBER UPES. \$31.500, 17 kambarių naujas "Triplex". Balkonai, dideli butai, pajamos \$355 i mėnesį, vandeniu alyva apšildomas, didelis sklypas. Imokėti \$10.000.

Nr. 5 VIESKELIS. \$13.000, 4 akrai žemės 10 mylių nuo Toronto, asfaltuota gatvė, miesto vanduo. Imokėti \$4.000.

WAUBAUSHENE, ONTARIO — \$4.000 visa kaina, vasarnamis prie Georgian Bay ežero, 90 mylių nuo Toronto, įrengtas, su baldais, privatus ežero krantas, geras žuvasimas. Imokėti \$2.000.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijos skambinkite A. GARBENTUI.

Privačiai parduodamas mūrinis atskiras NAMAS, 2 prausyklos, 2 virtuvės, 2 garažai. Visai arti Roncesvalles gatvės. Tel. LE 7-2932.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte. Skambinti tel. RO 3-2406.

Pajieškojimai
JULIUS STASYS KULIKAUŠKAS, sūnus Jurgio, gimęs 1926 m., įieško kaus sesers Kostės Simaskienės, gyv. Lietuvoje. Žinantieji apie jį prašomi pranešti: Osvaldas Perlubas, 14 Melbourne Ave., Toronto, Ont.

Gedulingos pamaldos už a.a. A. Balčiūniene bus laikomos Sv. Jono Kr. bažnyčioje, Toronte, šeštadienį — rugpjūčio 31 d., 9 val. ryto. Kviečiame draugus ir pažįstamus prisiminti ją maldoje. Nuliūdę sūnus ir šeima

Seštadieninė mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 14 d., šeštadienį, 9 val. ryto sv. Pranciškaus mokykloje, Claremont gatvėje — tarp Dundas W. ir College. Tuo pačiu laiku ir ten pat registruojami ir nauji mokiniai.

P. Butienė, "Dainos" šalpos grupės pirmininkė, serga ir negali eiti į darbą; gyvena 376 Sunny-side Ave.

"NERINGOS" JŪRŲ SKAUTIJOS TUNTO ŽINIOS

• Susirūpinę spartesniu patyrimo laipsnių programą įsėjimu. Tikimasi, kad jubiliejinėje stovykloje Custer, Mich., daug kas pasistums vienu laipsniu priekiu.

• Tartasi su kanadiečiais jūrų skautų vadovais. Iš pasitarimo paaiškėjo, kad kitais metais teks daugiau mokėti mokesčių už sklypą, kuriame yra jūrų skautų bazė.

• Jachtos perstatymo darbai varomi priekin. Pradėtas kabino uždėjimas. T.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. L. bys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. L. bys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

Lankydami Torontą
nepamirškite užsukti lietuviškon dovana, suvenirą ir įvairių reikmenų krautuvėn
"The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

Marijampolės Marijonų gimnazijos auklėtinių ir mokytojų suvažiavimo, įvykstančio ši šeštadienį, rugpjūčio 31 d., 1 val. p.p. Toronto Prince George viešbutyje, paskutines informacijas teikia komiteto pirm. J. R. Simanavičius, tel. LE 4-1274; 974 College St., Toronto 4, Ont.

Svečiai. — "T2" redakciją aplankė eilė svečių: prel. Vyt. Balčiūnas su broliu iš Čikagos, kurie, kiek paviesėje Toronte, išvyko Montrealin ir Otavon; rašytoja K. Pažeraitė su p. Stančikiene; kun. Pr. Vaseris iš Australijos; kun. Memėnas ir kun. Razmas, buvę Romos Sv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai; Mons. J. Tadauskas ir dr. A. Matulaitis, MIC; pastarasis ypač domėjosi "T2" darbu; jis pats redagavo savaitinį "Kristaus Karaliaus Laivą". Dr. M. Ramūnienė, dirbusi N. Wasagoj vasaros stovyklose jau trečius metus iš eilės; P. Gasparas, Sault Ste. Marie TF igaliotinis, su šeima.

Kanados Lenkų Kongresas, atitinkas mūsų PLB, pradėjo leisti spausdintą biuletinį "Information". Bulletin of the Head Executive of the Canadian Polish Congress. Jau išėjo 2 nr. Jis yra siuntinėjamas redakcijoms, įstaigoms, asmenims. Biuletenyje skelbiama informacinė medžiaga apie Lenkijos politines problemas. Vedamajame minimi lietuviai "the turbulent Lithuanians, whose forays may be considered as aggressive, but also as liberating the Russian lands from the Tartar yoke". Lietuvos kunigaikščiai Gediminas su Algirdu esą užkariavę pietrytines Lenkijos sritis.

"Glos Polski", lenkų savaitraštis, leidžiamas Toronte, paskelbė ilgoką informaciją apie PLB seimą, vadindamas jį pasaulio lietuvių kongresu.